

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

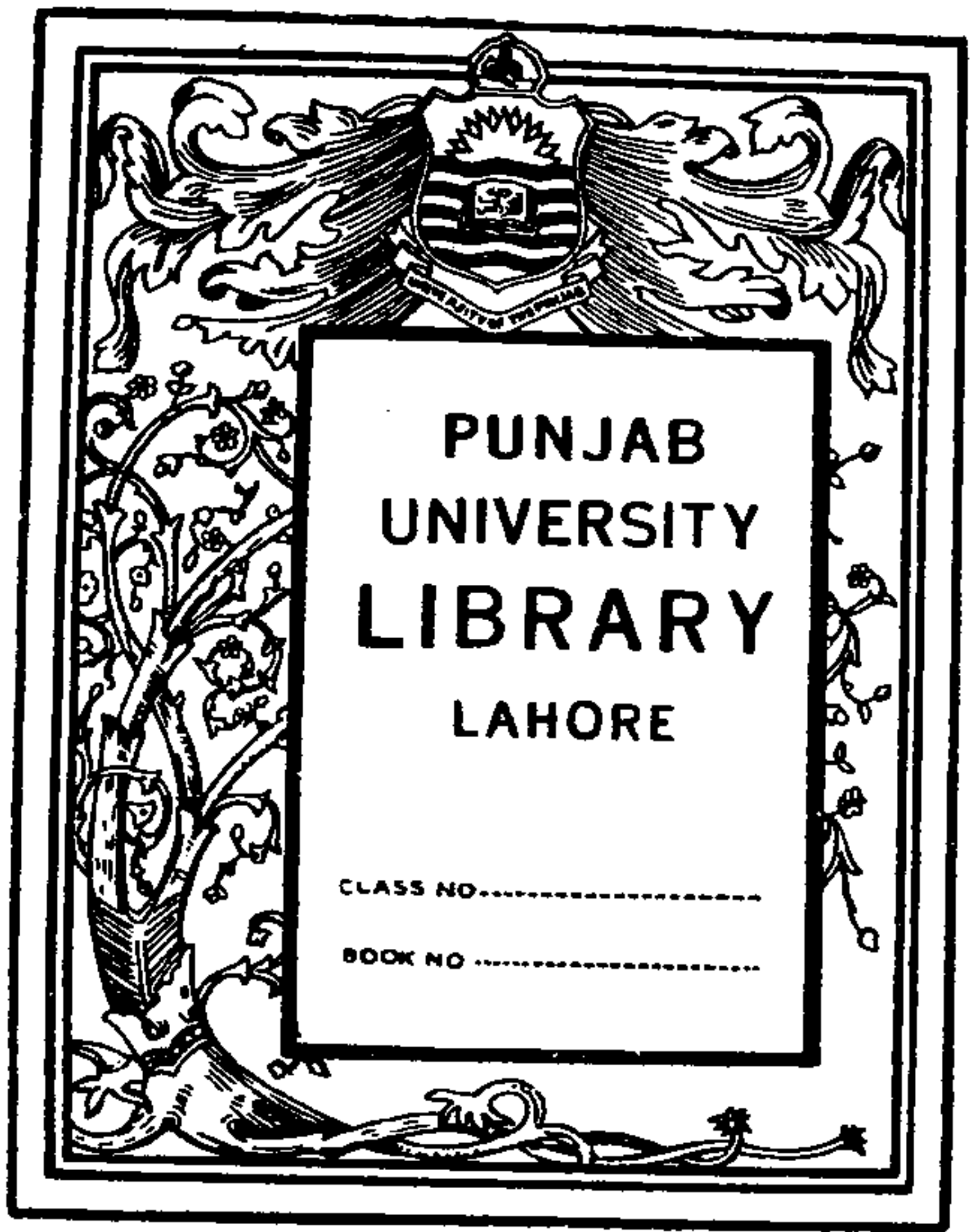
رياض الالواح غزوة

**Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.**

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

مکی
موم در
امید

ذخیرہ حکیم محمد موسیٰ قرطبی

جو ۱۹۸۹ء میں حکیم صاحب نے
پنجاب یونیورسٹی لائبریری کو عطا فرمایا

انجمن تاریخ افغانستان

نمبر (۸۶)

106

ریاض الالواح

شتمل بر کتیبه های قبور وابنیۀ غزنه

تالیف و خط

مرحوم شیخ محمد رضا

از نشرات دتاریخ پوئنه (انجمن تاریخ افغانستان)

کابل ۱۳۴۶

دولتی مطبعه

فہرست کتاب روضۃ الاولیاء بحرف ترتیب

38972

صفحہ	اسم	صفحہ	اسم
۲	دیباچہ کتاب	۳	در سب تالیف کتاب
۸	فہرست اجمالی کتاب	۱۱	مقدمہ کتاب در تاریخ بادشاہان کہ ہزار ہفت تالیف تاج الملک حضرت کردہ اند
۳۴	در وصف حضرت شہید	۳۷	تصنیف ہر کلام عمیر در مدح حضرت شہید
۴۵	روضۃ اول		در اولاد آلِ شہید کہ لوح دارند و صاحب شہادت
۴۵	سلطان محمود سنوی	۶۱	نثار ہای سربین و قہر خلوت کوئے ان
۶۴	بابا بکت در علیہ الرحمۃ	۶۵	خواجہ کوتوال علیہ الرحمہ
۶۶	مزار سید ابو جعفر خوارزمی	۶۷	حکیم سنائی علیہ الرحمہ
۷۱	مزار سید جعفر مجرد علیہ الرحمۃ	۷۲	مزار شاہ کابلی علیہ الرحمۃ
۷۳	مزار ملا سید شمس الدین	۷۴	امام احمد حدادی علیہ الرحمہ
۷۵	امام ابی محمد اسد علیہ الرحمۃ	۷۵	خواجہ محمد باغبان علیہ الرحمۃ

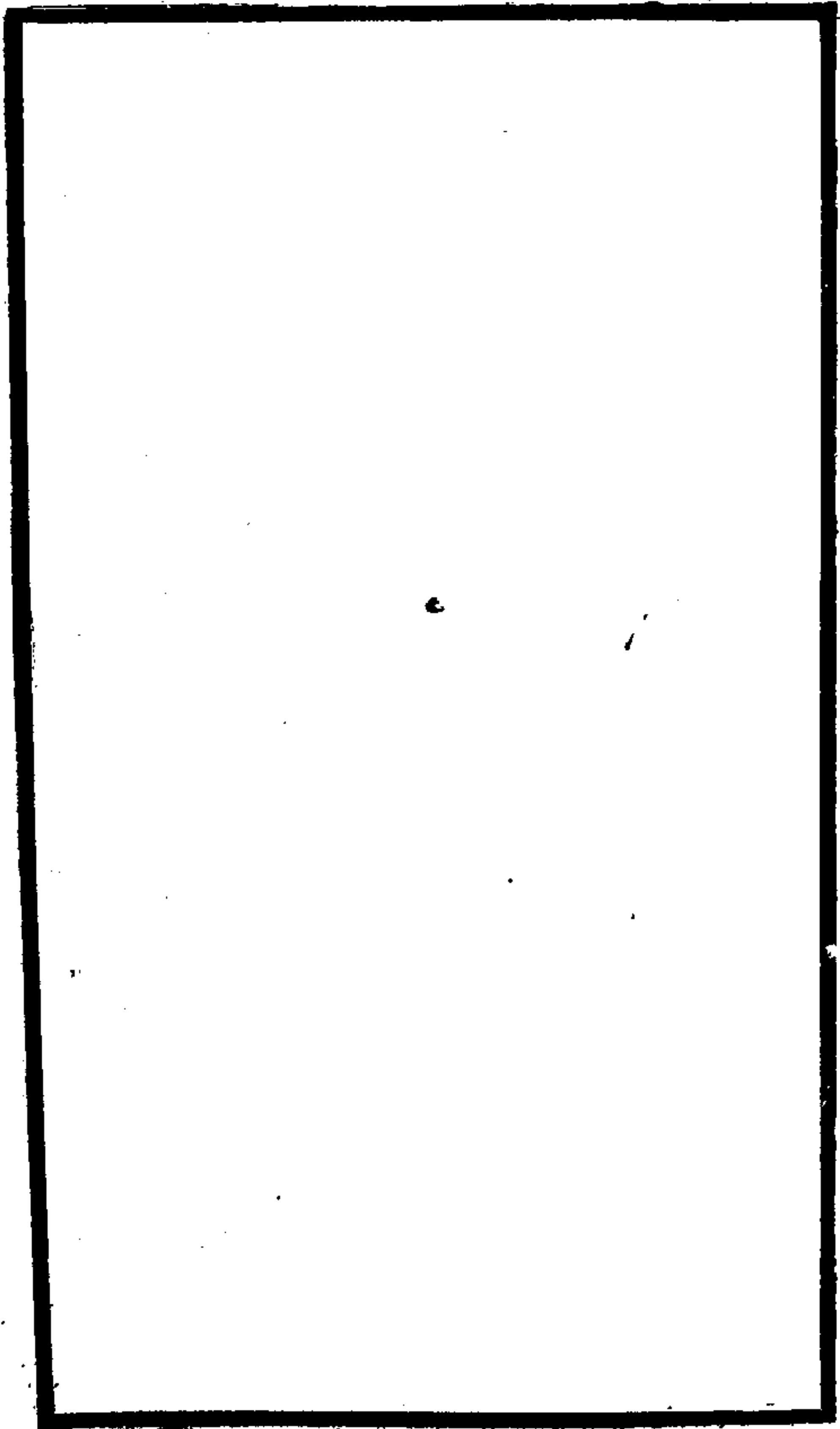
اسم	صفحہ	اسم	صفحہ
پیروندان درویش احمد	۷۶	مزار غیب قنذر علیہ الرحمۃ	۷۷
مزار خواجہ علی تب بند علیہ الرحمۃ	۷۷	مزار استاد خواجہ نورانی علیہ الرحمۃ	۷۸
شاہ ابو الفتح علیہ الرحمۃ	۷۹		
روضہ شریف در زیارات اولیاء اللہ کہ جمع غلندہ و اگر دارند مطبوع شدہ نیست			
مزار خلیجہ ابوبکر بن رسول اللہ	۸۴	مزار شیخ ضیاء الدین علی لائق سر	۸۶
مزار بھول صاحب سر	۸۶	مزار سید حسن ختم سر	۸۸
مزار خلیجہ عبداللہ	۸۹	مزار شیخ عثمان لایق سر	۹۰
مزار شیخ جبریل علیہ السلام	۹۱	مزار تاج لایق سر	۹۲
مزار خضر شہباز نقشبندی	۹۳	مزار شمس الدین تاج سر	۹۵
شیخ عبد اللہ بن عمر علیہ السلام	۹۶	مزار خضر علیہ السلام	۹۷
مزار شاہ میرزا فیضان علیہ السلام	۹۷	مزار خلیجہ تقی علیہ السلام	۹۸

صفحہ	اسم	صفحہ	اسم
۹۸	خدا خلیفہ بن عبد اللہ	۱۰	خدا شیخ ورد کا علیہ السلام
۹۸	خدا بابا سید پھول خان علیہ السلام	۹۸	خدا بابا سید فخر علیہ السلام
۹۹	مرزا ختم اللہ سید علیہ السلام	۹۹	مرزا بزرگ حضرت درک سر علیہ السلام
۹۹	زیارت پر بارہ ہزار زیار خلیفہ ہدول دفعہ کرمان دفعہ خندان علیہ السلام	۱۰۰	زیارت مشہور بشارت کاو تر بن کوثر علیہ السلام
۱۰۱	مرزا بابا کھر و علیہ السلام	۱۰۱	زیارت دیگر
۱۰۲	زیارت دیگر	۱۰۳	مرزا سبز پوشان علیہ السلام
۱۰۳	زیارت سید نبات علیہ السلام	۱۰۴	خلیفہ محمد علیہ السلام و خلیفہ نبوت شاہ و شاہ کا علیہ السلام
۱۰۴	خلیفہ غیبی علیہ السلام	۱۰۵	مرزا بابا جمب علیہ السلام
۱۰۵	زیارت خلیفہ احرام و خلیفہ ہر شیار	۱۰۵	زیارت دیگر
۱۰۶	مرزا شیخ حصار	۱۰۶	زیارت عید السلام
۱۰۸	زیارت دیگر	۱۰۸	زیارت قہ شرف و تہ ہر

صفحہ	اسم	صفحہ	اسم
۱۰۹	خواجہ کلپی علیہ السلام	۱۰۹	خزدار امام سید احمد علیہ السلام
۱۱۰	مزار ضامن و ضد الرنہ	۱۱۰	مزار سید فیض احمد علیہ السلام
۱۱۰	مزار بابا طاسر علیہ السلام	۱۱۱	زیارت خلیجہ روشنائی علیہ السلام
۱۱۲	زیارت خلیجہ منیا علیہ السلام	۱۱۲	زیارت تھار میان مہر سہ بن
۱۱۳	زیارت تھار کوند	۱۱۵	زیارت کام سید صاحب لکنا
۱۱۶	زیارت شیخ بلشہاد و سید محمد	۱۱۶	زیارت فرہ غفر علیہ السلام
۱۱۶	روضہ ہستیوم و ذکر قورسلاطین کہ العلام انہا مطہرین با آسمانہا		
۱۱۶	امیر بکتکین	۱۱۹	سلطان محمود سرور
۱۲۱	محمد بن ایاز سلطان	۱۲۱	سلطان ابیک و سلطان عبدالرحمن
۱۲۲	خیرہ اولاد طوغا شاہ	۱۲۴	بقعہ احمد شہر بنگان
۱۲۶	مستوفی احمد شاہ دکن	۱۲۶	سردار عبد ارغوان مرحوم

صفحہ	اسم	صفحہ	اسم
۱۲۸	تہذیب فرستہ خان مرعوم		
۱۲۲	روضۂ چکامہ در قلوب اطین کی لوح نرلندہ و اگر دارند و بشور		
۱۳۳	بقعہ سلطان ابراہیم غزنوی	۱۳۴	بقعہ سلطان معین الدین ابراہیم غزنوی
۱۳۵	روضۂ پنجہ در مسجد باوخر اہل تقدیر کہ ہر جا دیدہ شدہ		
۱۳۵	غیر معروف بہ چہر مسجد	۱۳۶	مسجد جامع اولیا
۱۳۹	محارب بیان بقعہ سلطان ابراہیم	۱۳۹	محارب بیان شہر نقیض مسجد
۱۴۰	محارب نا ریشید ابوالفتح	۱۴۰	محارب شیردہ قسۃ تاج اولیا
۱۴۱	محارب بیان بقعہ حکیم سنائی عارم	۱۴۱	محارب نقیض نزلہ امام ابی محمد
۱۴۱	محارب شیردہ قسۃ امام شیراز		
۱۴۲	روضۂ ششم در ذکر الواح متفرقہ مردان و دہر زارت دیدہ شدہ		
۱۴۳	الواح کہ در صحنہ سلطان و نواز آری	۱۵۱	الواح کہ در راز خواجہ غلام علی علیہ السلام دیدہ شدہ

صفحہ	اسم	صفحہ	اسم
۱۵۵	الطلع شیر در تعویذ سلطان الہم در کتب	۱۵۷	مقبرہ صفائیانی در سرکودہ نیکو رفته
۱۶۴	الطلع قبرستان حاکم نماز شہداء	۱۶۹	الطلع نور مرزیدہ ببلو صواب
۱۷۴	الطلع عقب محمد زرخان	۱۷۶	الطلع مرز شمس ضریح الدین جلالہ
۱۷۸	الطلع الحریہ شیخ عبدہم	۱۷۹	تعبیر کلمات شہادت بالاحصاء غزنی
۱۸۱	الطلع مقبرہ نایت زہا بک	۱۸۲	الطلع مقبرہ نرد تاج اویسیہ
۱۸۴	الطلع مقبرہ شاہ برہان	۱۸۵	الطلع مقبرہ بابہید پلہ زر آن
۱۸۵	الطلع نور مرزیدہ حسین	۱۸۶	الطلع قبرستان وہ پزردہ
۱۸۷	الطلع زعفران کوش	۱۹۱	الطلع نور مرزیدہ شیخ عبدہم
۱۹۰	الطلع عقب اکھیم شامی	۱۹۲	الطلع نور مرزیدہ عماد علیہ
۱۹۶	الطلع قبرستان شہیدان	۲۰۰	الطلع نور مرزیدہ قنبر درک
۲۰۳	روضہ ہفتہ در طبع متوفیہ زنان کہ در قمار بزرگاری		

پېژندنه

ارواښاد شيخ محمد رضا خراساني . يو تکړه ښرمنده وو . چي پنځوس کاله د مخني
په کابل کي ژوند کاوه . دى سبه شاعر او عالم او مخصوصاً پوهنځم وو .
د خط انواع يې ښکلي ليکل . مصور او مينا تو رست هم وو . د خپل عصر په درباري
او علمي ټولنو کي محشور او ښه پېژندل سوئ وو . وفات يې چهارشنبې
۱۲ صفر ۱۳۶۱ ق دى .

د شيخ رضا يو ښيرى اثر دغه کتاب دى . چي دوه خپل تاليف
هم دى . او پخپل ښکلي خط او مينا تو رتي هم کښي ده کړي دى .
د کتاب هم تاريخي ارزښت لري . او هم ښيرى . د غزني د تاريخي
ښار د پاته سوو آثارو يو ښه سند ده . او اکثر کشف سوي کوفى او نور
د برليکونه او دودانيو نوشتي يې لوستي او په دغه کتاب کي ضبط کړي دي .
د تاريخ ټولنه غواړي چي لومړي خودغه ښکلي متن کت مېت په ښه
خط او ښکلا خلکو ته ورسوي . او بيا وروسته پردغه متن باندې حقي
تعليقات هم د غزني د مزاراتو او رجالو په شرح کي چاپ کي .
د کتاب د خطي کتابو د ښيرى اکملی سينار . په مناسبت چي
په کابل کي کېږي . د تاريخ ټولنې له خوا چاپ سو . د ښيرى کېږي چي
د غزني د تاريخ څېړونکو نپاره به گټه ورسوي .

کابل ۱ د سرطان ۱۳۴۶

تاريخ ټولنې رئيس : عبد محي تبين

در وصف
کتابخانه الابرار
در مرآت و قبور و لایت

بسم الله الرحمن الرحيم

شریقین و سید که از محنت آبا و خیره انسید بیعت با ساکنان حلقه
قدسیه طریقت توان پوست و کورین را دور احله که بعزم زیارت کوی
دوست مجاوری مزار حقیقت توان نشست شاد و ستایش سلطانیت
حلت عظمت که بهر زبان محمود است و بهر زمان معبود و امن جبروت و حلاوت
از سایه قنار و زوال معرست و ساحت ملکوت و کمالش از خس و خاشاک
شکایت و مثال مبراز کتیبه بقعه نه توی فلک و قلمون از برای ایران پیش
مزاری است و رقیه لوحه عمارت فیروزه کردون بر مؤذنان سجد فرود
نماری تار و پودر زمانی قدر است کلامه اش نامعلوم است و عنوان معانی حکمت شایسته

نامفهوم و نیز از پیش از ابتدای است و نه بدیش را انتہائی هُوَ الْأَوَّلُ وَ
 الْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ و در روز نامعدو
 و تحیات زکیات شارر و مظهر و مرقد منور سلطان بسیار و برگزید
 او بسیار احمد محمود ابو الفاسم محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم باد که
 علت آفرینش افلاک است و سبب تأمین مہانی عوالم آب و خاک عرش اگر
 فرشتگان رفیع شو و فخر اوست و چرخ اگر پایه یقعه رفیع شود و صدر او ارواح
 و در وایره که سبب سیر نفس طایر اند و اشباح اولیا و رحایه مرقد رفیع تر از این
 و هم برآل و اصحاب آنحضرت که بر یکی آسمان و ایت آخری تابان است و
 غمان بر غیر او هری درخشان و **وَبَعْدُ** از اینجا که نصارت
 روضه سلطنت و جهان داری و تربیت فرای چمن جدالت و شہر یاری محمود و الافعال
 مسعود الاقبال ظل الله فی الارضین سلطان سلیمان علیہ السلام سراج کلمه و الدین

پادشاه خود مختار و دولت خدا داد افغانستان خلد الله ملک و دولت
 بانواع اوصاف حمیده و کردار پسندیده که سلاطین عادل را شاید آراسته
 و باقسام مکارم اخلاق و مراسم و اشفاق که شیرماران عاقل را باید پیراسته
 و همواره شیوه عدالت و غمخواری و طریقه مرحمت و بر دباری بر کافه رعایا
 و برای امری فرموده و همیشه در خط شریعت و حرمت ملت و ترقی دین و بحکمت
 کوشش نموده ستیز علم و قابلیت و آسوده کی و رفاهیت بوده اند و این
 کائنات فی وسط السماء بر همه امانی دولت خدا داد افغانستان موضوع
 باید هکلی و تمامی عایاد و برای وجود چنین پادشاهی از جمله عظم نعمای الهی
 و اجله نعمات نامتناهی هسته شیوه اطاعت بر خود جازم و شکر این نعمت
 لازم شمارند (شر) فکیف یلوغ شکر الایضه و ان طالب الایام و فصل العمر
 خدایرانه توان گفت شکر این نعمت که از تصور هم و خیال بیرون است

با وجود این همه شفقت و مهربانی که بر تمام اہالی مملکت مانند پدر مملکت از پدر مہربان
 باشند کہ بجهت مصالح و خیرخواہی دین و دولت و منافع و اکامی از احوال ^{وطن و ملت}
 ملک و رعیت و استعلام حدود و شعور و استخبار و انتظام امور و وجود مبارک
 مستحضر زحمات و مشقات سفر فرمودہ چون آفتاب تابان در ہر ولایت پر تابش
 افکنندہ دیدہ شتاقان بجمال خویش روشن و ساحت ہر دیار از مرگ
 و غیایات کلشن نمودند و ہچنانکہ بروشنی چراغ ہر چیز آشکارا و روشن کرد
 و راہ از چاہ باز نماید ہمانا از انوار تو جہات این پادشاہ امورات ملک و
 ملت و طریق ترقی دین و دولت واضح و سببین گردیدہ بہر کار کہ چراغ ضمیر ^{و ہمچنین} ہر
 نور افشانی کردہ آن امر بوجہ اسب طریق مستحسن منتظم گردید و پس بہ اعتبار مبارک
 بہ سراج استند و الدین مبرہن شد لہذا چون در ہنگام مہر و نوبت فیروزگی کوکب
 ولایت غرین زیارت و مزارات بسیار و الواح و قبور پیشمار و در آن زمین

مشاهده نمودند و زیارت هر یک از اولیاء الله شرف شده لوازم
 خیرات و مبرات آشکار فرمودند چون ولایت غزنین بنابر سیاق تواریخ مقرر
 سلطنت و مدفن پادشاهان نامدار و محل توطن و مهاجرت علما و فقهاء و اولیای کبار
 بوده در پیشگاه ضمیر میر و الا یعنی جلوه نموده که هرگاه قتل الواح مزارات
 برداشته و تحقیق قبور و زیارات کرده شود هر آینه بیرون از قایده و خالی
 از منفعت نخواهد بود و همچنین از روی تواریخ الواح از منته بودن و وفات
 اولیاء و سلاطین متحقق شده دفع خلاف تواریخ میشود و نیز طریق نوشتن
 عبارت الواح اموات که در سابق معمول بوده که دستن آن قسمی از تواریخ است
 از برای شائقان علم احوال گذشته گان و طالبان آگاهی بر اطوار و آثار پیشینیان
 حاصل شده باعث زیادتی بصیرت ایشان خواهد بود لهذا مقرر شد
 کامکار این پاک را خلاصه کیش عقیدت شعار محمد رضا خاکی را که در بعضی از خطوط

کوئی معرقی و تجزی و اشت با انجام این خدمت سرافراز فرمودند حقیر فقیر
 حسب الحکم شخصی که همه مزارات و قبور و زیارات آگاهی داشت با خود برده بر جا
 لوح و مزار می و مقابر و احجاری بود دیدم و نقل عبارات هر یک از الواح را کما
 برشته تحریر کشیدم و در پیشگاه حضور انور حاضر ختم چون الواح مذکور مثل
 بر قبور اولیا و سلاطین و شاهیر و سلین بود و اکثر مزارات که بسبب عادت
 جهان معقود یا شکسته شده بود لوح نداشت و آنها که لوح داشت بعضی
 با آنچه مشهور بود مطابق بود و برخی که عوام سبب نادانستی لوح دیگر را یا
 پارهای سنگ مساجد و محراب را با لای آن قبر نهاده بودند با آنچه شرت داشت
 مخالف بود و نیز بسیاری از الواح از انانیت و ذکر که نقل آنها در این کتاب
 برداشته شده بود هیچ نام مشهور نبودند لهذا از پیشگاه هایونی امر و ارشاد
 که هر یکی علیحدہ تفسیر تو داده شود تا واضح بوده باشد پس هر یک از این الواح

که تاریخ دشت البته در عهد یکی از پادشاهان بوده یا اینکه خود او پادشاه بوده
 پس لازم است که پاره از احوال سلاطین که در غزنین سلطنت کرده اند تا این زمان
 من جمیع اجمال از روی تاریخ معتبره مختصر ساخته در مقدمه این کتاب نگاشته ایم
 تا باعث فواید تمام و منافع عام بوده باشد و بالله التوفیق علی السکون حقین کتاب
 مشتمل بر قبور و الواح روضات اولیاء الله بود حسب الامر محضت شهریار
 ستمی به کتاب **ریاض الاولیاء** شد مشتمل بر یکصد و هفت و
روضه اول در مزارات اولیاء الله که الواح آنها نیز مطابق مشهور بود
روضه دوم در مزارات اولیاء الله که لوح ندارند و آنها که بالا
 قبورشان پاره از سنگهای مساجد یا اینکه آیات کلام الله مرقوم بودند نام و تاریخ ثبت جمع شده
روضه سیم در قبور سلاطین که الواح آنها مطابق مشهور بود
روضه چهارم در قبور پادشاهان که لوح ندارند یا نام و تاریخ ثبت

مقدمه
 در احوالات سلاطین که از زمان
 سلطنت استغیث تا حال در دولت
 غزنین حکمرانی کرده اند بطریق
 اجمال

رَوْضَةُ پَنجَمُ در بعضی از پاره‌های سنگهای دیوار مساجد و محراب
 که آیات شریفه یا نام پادشاهان بخت کوفی یا ثلث در او کنده شده بود و بهر جا که دیده
 چون از آثار سلاطین و نشانی شهریاران است بعد از قبور سلاطین نوشته شده
 رَوْضَةُ شِشْمُ در الواح متفرقه و قبور سایر مردمان که تا حال هیچ نام ندارند
 رَوْضَةُ هَفْتُمُ در الواحی که ششمست بر نامهای انانیه در هر جا
 که یافت شده در یک عالم قوم شده تا قبور زنان از مردان جدا باشد اگر چه
 علی‌ظاهر در نوشتن الواح زنان نفی متصور نیست لکن چون آثار پیشین است
 و عبارت آنها خالی از غرض است و همچنین از برای اینکه دانسته شود که الواح
 قبور زنان را در زمان پیشین چه عبارت رقم مینمودند لهذا در آخرین کتاب مرقوم
 توضیح بعضی از قبور اولیا و سلاطین و مشاهیر که در کتب تواریخ احوال آنها
 دیده شد بطریق اختصار علی‌الجمال احوال هر یکی در جای خود ذکر شد و زیاده

از آن در این کتاب کنجایش نداشت زیرا که غرض از این کتاب تذکره الواح و آثار است
 نه احوال و اخبار و بسیاری از قبور اولیا و زیارات در کتب تاریخ ذکر نشده است
 و همچنین از قراین چنان معلوم میشود که عوام بعضی از قبور اولیا را برای عی و نام نهاده اند
 چون زیارت مادر خوانده کل اولیا که در قریه کوشک واقع است و حال آنکه
 در لوح سنگ بالای قبر نام مرده نوشته شده است و زیارت مفت برادران سابقان سر بر
 و زیارت ترک حضرت و ترک سر بر و زیارت شاخ کا و کوش خرب و زیارت
 که معلوم میشود که مقبره بعضی از سلاطین بوده و زیارت نصر کرمان و نصر خندان و
 زیارت تبایع حرم که مشهور است بجرم سلطان محمود و حال آنکه خطره اولاد طوغان
 شاه است که در تاریخ ۷۷۷ هجری بوده چنانچه این معنی از الواح آنها معلوم میشود و
 قبر خواجه طاهر وزیر سلطان بود که به بابا طاهر آب شناس مشهور است و
 نیز بعضی الواح جدید که از زیر خاک برآمده است و بلای آن گذشته و مشهور ساخته اند

چنانچه زیارت بلاکل ولی که در پشت زیارت حضرت تاج اولیا از میان زمین
کشت زار برآمده بنا بر گفته اہالی آنجا قریب بہین سالہا آشکار شدہ منی بہ بلاکل ولی
ساختہ اند و این قسم آسامی الواح و قبور کہ وجہ تسمیہ آنها معلوم نیست و در کتب
نیز ذکر شدہ با دیگر زیارات الواح بہمان نام مشہور نوشتہ شد لکن انجہ بعض
قاصر حقیر از روی الواح و تواریخ آنها رسیدہ در جنب ہر یکی مرقوم ساخت و ہر کجا
الواح غیر مشہورہ بعد از این معلوم شود ممکن است کہ در حاشیہ این کتاب ^{بعض} نوشتہ شود و در ^{انها} متقابل

مُقَدِّمَةُ

غزنین ولایتی است بابرکت و سرزمینی است با سیمت درسی و درجہ و سی ہزار
غرض از خط است و ۹۶ درجہ طول و در باین کابل و قندہار و ہزارہ جاست واقع است
اہالی آنجا در سنہ چہل و ہجری ہجری شرف اسلام رسیدند و بعد از ہجرت تا زمان
سلطنت استکمالیہ ان مملکت متزلزلت ہیچ پادشاہی نبودہ اگرچہ در این مدت

از منافع سیستان و خراسان شمرده میشده و سکنه آنجا کاهی در تحت اطاعت
 امرای خراسان و سیستان بوده اند لکن اکثر اوقات طوایف افغان در آن ولایت ^{شماره} استیلا دارند
 چون سلطنت خراسان بآلب استیکن که یکی از امرای امیر عبدالملک سامانی بود تعلق گرفت
 در ^{۲۵۰} سده و پنجاه و هجری شکر کشیده غزنین را از دست افغانه اندیاری بکلی منزع
 ساخته پادشاه انولایت کشت بعد از پانزده سال وفات کرده بعد از وی پسرش
 ابو اسحق کمال حکومت کرده در ^{۲۹۲} سده و شصت و هفت درگذشت چون استیکن دیگر
 واری نه داشت اعیان مملکت امیر بکتیکن را که یکی از مملوکان استیکن بود و ملقب سلطان نام داشت
 ساخته در غزنین بر تخت سلطنت نشاندند و بکتیکن اول پادشاهی است که غزنین را در سلطنته داشته
 پاره از ممالک هند و تار مسخر کرده جزو مملکت خویش گردانید چون بکتیکن بعد از سلطنت
 بیست سال در ^{۳۸۲} سده و شصت و هفت جهان فانی را وداع گفت پسر خود او امیر اسماعیل
 در غیاب سلطان محمود بر تخت پادشاهی نشست اما سلطان محمود بن بکتیکن بعد از چندی او را ^{آورده}

قید کرده خود برجای پدر بخت سلطنت نشست بر بسیاری از ولایات ایران و قزاقستان
 مستولی شد و دوازده کرسی هندوستان فتح قوچات بسیار کرد و غنایم بسیار بدست آورد
 ام خلیفه عباسی القادر بانه احمد بن یحیی بن القاهر را در سکه و خطب خویش داخل مکرده -
 بعد از فتح سمنان خلیفه او را یحیی الدوله و امین است لقب نهاد و او پادشاهی بود
 با عدل و داد و صلاح و سداد پیوسته در راه دین با کفار و بت پرستان مجادلت
 داشته و تخم عدالت و نیکوکاری در مرزعه مملکت کاشته اوصاف او از حد تقریر و
 حوزه تقریر بیرون است لکن در عهد او مملکت غرین از تعمیر ساجد و معابد و عمارت
 و بناهای عالی و قصور متعالی و از دحام علما و فقها و محدثین و جمیعت شعرا و ادبا و ^{مستظلمین}
 بجدی رسید که معمورترین ولایات رومی بنیاد عصری و عجمی و قسیمی و رومی و کزلی و
 شاعر معاصر و ملازم رکاب او بوده اند ابوالعباس خنجر احمد خفراینی در اوّل و
 حسن بیدی در آخر وزارت او ایماز داشته فی الجمله بعد از سلطنت ^{سل}

روز پچہنبہ بیست و نهم ربیع الآخر سنہ چہار صد و بیست و یک از جهان فانی رحلت نمود و چنانچہ
 از لوح سنگ سلطان کہ بخط کوفی کمال موجود است و نقشہ آن ہمان خط درین کتاب نشان داده شدہ
 تاسیغ
 ہمین مضموم میشود اورا در عمارت فیروزہ کہ اکحال در غرینین وضع مشہور است دفن کردند
 بعد از او پسر سلطان محمد بر تخت نشست بعد از پنجماہ برادرش سلطان مسعود اورا محمول ساخت
 بر جای پدر نشست در سنہ چہار صد و بیست و نہ روز آوینہ نهم ماہ رمضان از طغرائیک
 سلجوقی ہزمت یافتہ بطرف لاهور میرفت در انامی راہ شکیریان اورا قید کردہ برادرش
 محمد محمول ابار دیگر بر تخت نشاند چون در سنہ چہار صد و سی و سہ شاہزادہ احمد بن سلطان محمد
 محمول سلطان مسعود را در محبس پیدا کرد پسرش سلطان مودود بن سلطان مسعود جتہ استقامت نمود
 با سلطان محمد جنگ کردہ اورا با دیگر قاتلان پدر کشت و بر سر پادشاہی نشست وزارت
 او در ابتدا بہ ابونضر احمد بن محمد بن عبد الصمد و بعد از آن بخواجه طاهر و بعد از او
 بخواجه ابوالفتح عبدالرزاق بن احمد تعلق داشتہ در سنہ چہار صد و چهل و یک ہجری درگذشت

بعد از وی برادرش سلطان ابوالحسن علی بن مسعود بر وزیر عبّاس غزنوی در غزنه
 بر تخت پادشاهی نشست در ^{۴۳} شصت و چهار صد و چهل و سه برادرش عبّاس الرشید اورا قید کرده
 یکسان پادشاهی کرده طغزل کمی از امرای او بود اورا کشته تاج شاهی بر سر نهاد
 بعد از چهل روز در روز اوینز کشته شد فرخ زاد بن سلطان مسعود بر تخت نشست
 بعد از شش سال در ^{۴۴} شصت و چهار صد و پنجاه وفات یافت برادرش ظهیر الدوله بن سلطان ابراهیم
 بن مسعود فرمانروا شد و او پادشاهی عادل و عالم و علما و دوست و دیندار و کثیر
 الاولاد بود دختران غنچه در ابادات و علما داده بود بسیاری از شکهای محراب
 و مساجد بنام او دیده شده معلوم میشود که مساجد بسیار در غزنه تعمیر کرده وزیر او
 در اول ابوبهل و در آخر عبدالمجید بن احمد بن محمد بن عبّاس الصمد بوده حکیم ازرقی
 و استاد ابوالفرج شاعر معاصر او بوده اند بعد از چهل و دو سال پادشاهی در ^{۴۹۱}
 چهار صد و نود و دو وفات کرد بعد از وی پسرش ناصر الدین بن سلطان مسعود بر تخت نشست

بعد از شانزده سال در شش پنجاه و هشت فوت کرده پسرش سلطان شیرزاد قاجار
 تحت و تاج شده بعد از یک سال در شش پنجاه و نه برادرش ارسلان شاه اورا
 بر تخت نشست و جمیع برادران و خج در اگشت الابرار شاه که از دست او گریخته پناه سلطان
 سخر آورد با سلطان سخر بغیرین آمده ارسلان شاه بنده وستان گریخت باز گرفتار شد
 در شش پنجاه و دو از ده قتل رسید بعد از وی برادرش پیرام شاه بن محمد بر تخت نشست
 لقب پیرام شاه بعضی ده محمدان مستوفی بمین الدوله و مطابق روضه الصفا و تاریخ
 معز الدوله میباشد لکن جعفر در مسکوکات او معز الدوله دیده ام و از خطای کوفی
 که در اطراف سنار غرین که بنام پیرام شاه است بمین الدوله ظاهر میشود بجهت که در ابتدا
 بمین الدوله و بعد از آن معز الدوله لقب نبوده باشد بمین الدوله سید حسن نوی
 که قبر او حال در سنزین مشهور است معاصر پیرام شاه بوده و قصیده در تهنیت روز
 جلوس او گفته که مطلعش این است نه آئی برآمد ز هفت آسمان که پیرام شاه است همان

و حضرت حکیم سنائی معاصر او بوده و کتاب حدیقه الحقیقه را بنام او رقمزده است
 فی الجسد در سنه پنجد و چهل و هفت از علاء الدین غوری که مشهور بعلاء الدین جهانزاد است
 بهر میت یافته در هندوستان رفت و هم در آنجا وفات کرد و علاء الدین
 غوری بعد از فتح تمامی ممالک غزنین را تاخت و تاز کرده مقبره ها و آبادیهای
 سلاطین غزنویه را از بیخ و بن بیاورد بر کند غیر از قبر سلطان محمود که خراب نکرد و سلطنت
 غزنین و کامل بکلی از او لا و سلطان محمود بغوری را تعلق کرد در سنه پنصد و هشتاد
 هجری غیاث الدین غوری را در خود سلطان حسن الدین محمد سام که مشهور سلطان ^{الدین} شهاب
 غوری است در غزنین با پادشاه ساخت چون سلطان غیاث الدین در سنه پنصد و
 نود و نه هجری وفات کرد شهاب الدین پادشاه غور و غزنین شد هندوستان را
 نیز از خسر شاه بن بهرام شاه غزنوی گرفت روزگار غزنویان بعد از صید و پانزده سال
 به پایان رسید و شهاب الدین غوری بعد از فتوحات بسیار در کنار آب شهاب شہید شد

جہد اور اور غزنین نقل کردہ در حلیہ و خیر او دفن کردند بعد از وی قطب الدین ایبک
 در ہندوستان تاج الدین یلدرز کہ یکی از غلامان و سہم داماد او بود در غزنین
 پادشاہ شدند تاج الدین در سنہ ۶۱۰ شہد و دہ بر سر ہندوستان رفتہ کشتہ شد بعد
 علاء الدین سلطان محمد خوارزمشاہ بن تکیش خان خرفوت اورا شنیدہ در سنہ ۶۱۱ شہد و یار
 در غزنین آمدہ انولایت را متصرف شد بعد از ہفت سال از دست عساکر حکمر خانی و یار
 فرار کردہ در سنہ ۶۱۸ شہد و مجدہ در گذشت پسرش جلال الدین چند مرتبہ با حکمر خانی
 مردانہ محاربہ کردہ تاب نہ آوردہ بہ غزنین آمدہ در آن فوجی با حکمر خانی نہ محاربت کردہ
 طاقت مغلوب شدہ ہندوستان کین سخت تا چند سال دیگر ہندوستان عراق و آذربایجان
 بملوک جنگ کردہ آخر الامر در سنہ ۶۲۸ از دست مغولان نابود شد املا حکمر خانی در سنہ ۶۲۰
 غزنین را متصرف شد قتل و غرابی بسیار کرد چون حکمر خانی در سنہ ۶۲۴ شہد و بیت و ہما
 بقرمان اہل گرفتار شد پادشاہی غزنین و کابل و ماوراء النہر و بلخ و ختایان بملوک ہندو

بجای خان سپرد دوم پیکر خان سپید چون او در ۶۳۸ شمس شد و سی و هشت درگذشت
 وزیر او قراچار نویان چند پی کار سلطنت انجام میداد آنگاه هلاکو خان بن توتلی خان بن
 حکمرانی کرد پس از چند کیسوک خان بن اوکتا خان ملک از او گرفت بعد از یک سال در ۶۴۰
 شمس و چهل و شش درگذشت منکوقاآن بن توتلی خان بن سلطنت کرده درگذشت پس هلاکو
 سپرد توتلی خان بن پیکر خان در ۶۴۰ شمس پادشاهی عراق و ایران و غزنین رسید در سنه شمس و
 شصت و سه هلاک شد آنگاه اباقا خان بر سر پیرایه شسته در ۶۸۰ شمس هجرت وفات کرد
 اما اباقا خان در ۶۴۶ شمس و شصت و شش ایالت هرات و غور و غزنین و کامل را به ملک
 شمس الدین محمد بن ابی بکر کرت داد و ملک شمس الدین دختر را ده ملک کن الدین غوری است
 که معاصر پیکر خان بوده و او اولین ملوک کرت است و ایشان هشت نفر بوده اند
 بدین تفصیل ملک شمس الدین محمد بن ابی بکر و ملک شمس الدین کهن بن شمس الدین بن ابی بکر
 و ملک غزالدین و ملک غیاث الدین و ملک شمس الدین بن غیاث الدین و ملک حافظ

و ملک معزالدین جبین ت و ملک غیاث الدین میر علی در این دست پادشاهی غور و هرات
 و کابل و غزنین بدیشان تعلوق داشته در سنه ۷۸۵ هـ مقصد هشتاد و پنج امیر تیمور کورگان
 ملک از ایشان گرفت و روزگار ملک کرت سپری شد امیر تیمور در اکثر ربع مسکون فرمایند و
 بوده چون در سنه ۸۰۳ هـ مقصد و هفت وفات کرد پسرش شاهرخ میرزا پادشاه خراسان
 و کابل و غزنین و هند و قنداری از هندوستان بود و او چهل و سه سال بعد از پدر
 سلطنت کرده در سنه ۸۵۳ هـ مقصد و پنجاه و هرات وفات کرد پسرش میرزا ابوبیک
 کورگان که از علم و دانش بهره کامل داشت از سمرقند لشکر کشیده ملک خراسان و غزنین
 از علاءالدوله ابن میرزا ابوبیک بنقرین شاهرخ گرفت در سنه ۸۵۳ هـ مقصد و پنجاه و سه دست
 پسر خود میرزا عبداللطیف گشته شد و او نیز بعد از هفت ماه مقتول گشت و سلطان بایق
 بن بایق پادشاه شد و در سنه ۸۵۳ هـ مقصد و هشتاد و یک گذشت آنگاه سلطان ابوسعد
 بن سلطان محمد بن میرزا شاهرخ بن امیر تیمور کورگان از سمرقند آمده خراسان و غزنین و حدود هندوستان

۴
 دم درین سالها بیک کوگان
 سلطان ابوسعید در غزنین از پیش
 حاکم شد چنانچه فراد اکنون در قتل
 است

شرف شد و در سنه ۸۷۳ هجری هفتاد و سه کشته شد میرزا یادگار محمد بن میرزا محمد بن
 یسقر بفرمانروائی رسید و در سنه هشتاد و پنج سلطان حسین میرزا بن یسقر را بر
 تاخته مملکت اورا بتصرف در آورد و امیر نظام الدین علی شیر وزیر او بوده و سلطان حسین
 در سنه ۹۱۱ هجری دیار زده و فاجعه کرده و در هرات مدفون شد بعد از وی میرزا بدیع
 الزمان و مظفر حسین میرزا دو سال حکومت کردند شاه بیک پادشاه ماوراءالنهر
 یک از ایشان گرفت آنها بطرف روم فرار نمودند اما ظمیر الدین محمد بابر پادشاه بن
 سلطان محمد شیخ میرزا بن سلطان ابوسعید میرزا در سنه ۹۱۰ هجری هجری در کابل و غزنین
 در سنه ۹۱۳ هجری و نیزه قذما را در سنه ۹۱۳ هجری هندوستان را فتح کرده و در دار الخلافه
 دخیل رخت پادشاهی نشست و در سنه هجری هفت و فاجعه کرده و در اوزل
 در باغی که حال مشهور بباغ بابر است دفن کردند پسرش نصیر الدین محمد بابر پادشاه
 تا بعد از بر سر نهاد در سنه ۹۴۶ هجری و هفت از شیر شاه افغان شکست خورد

به شاه طماسب صفوی پادشاه ایران پناه برد و در سنه ۹۵۲ هجری قمری هند و پنجاه و دو پادشاه
 طماسب مرحمت کرده کابل و قندھار و غزنین را که از دست او رفته بود دوباره
 بتصرف خود آورد و در سنه ۹۹۱ هجری قمری هند و شصت و یک پادشاه و ستار از مسخر خود ساخت
 بار دیگر در دہلی براونک شاهی جلوس کرد پسرش جلال الدین محمد اکبر پادشاه شده و
 هندوستان چند شهر اسرار و عمارات و مساجد بسایا کرد در آخر عمر و در سنه ۱۰۱۴
 خلیفہ دامتہ بعد از سلطنت پنجاه و دو سال درگذشت در اکبر آباد مدفون است بعد از او
 پسرش نور الدین محمد جهانگیر فرمازاد شد نام او شاهزاده سلیم بود بجهت رفیع مشابہت با نام
 سلطان سلیم پادشاه روم که معاصر او بوده خود را محمد جهانگیر نام کرد بعد از بیست و دو سال
 در سنه ۱۰۳۸ هجری قمری و هفت و باختر شتافت او را در لاهور دفن کردند پادشاه شهاب الدین محمد
 صاحبقران شاه جهان کہ اسم بود ابتدا میرزا حُرَّم بوده صاحب سلطنت گشت در سنه ۱۰۵۹
 شاه عباس ثانی صفوی قندھار را از او گرفت اما شاه جهان تاسی سال پادشاهی کرده در سنه ۱۰۶۸

۱
 بعد از دو سال در سنه ۹۶۳
 درگذشت بعد از او

محی الدین محمد اوزنک زیب عالمگیر کہ پسر سیم او بود پدر خود یعنی شاہجہان را محبوب کر دہ
 خود بر تخت پادشاہی نشست و شاہجہان ہجپان محبوب بود تا در سن ۱۱۲۸ از دنیا رفت
 و اوزنک زیب نیز در سن ۱۱۱۸ ہزار و صد و اچہدہ درگذشت اورا در کن بد فوج ساختند
 قطب الدین شاہ عالم ہادر کہ پسر دوم اوزنک زیب بود تاج شاہی بر سر نہاد و در سن ۱۱۲۴
 ہزار و صد و بیست و چار ہجہا ترا وداع گفت پسر شمس الدین جہاندار شاہ صاحب
 تاج و تخت شدہ وہم در آن سال معین الدین فرخ سیر بن عظیم الشان شاہ عالم ہادر
 اورا مقتول ساختہ کوس فرما ترا وانی نوخت در سن ۱۱۳۰ ہزار و صد و سی قطب الملک وزیر
 و برادرش سید سیغلی خان امیر الامراء ہدستان شدہ اورا از پادشاہی عزل کر دہ کمر
 و محبوب ساختند و بجایش شمس الدین رفیع الدرباب بن رفیع الشان شاہ عالم را بر تخت نشاند
 بعد از سہ ماہ وفات کردہ برادر بزرگ ترا و رفیع الدولہ شاہجہان ثانی را پادشاہ ساختند
 او نیز بعد از سہ ماہ مرض اسہال درگذشت ناصر الدین محمد شاہ بن جہان شاہ عالم ہادر

پادشاهی بر تخت نهادند مدت بیست سال به استقلال پادشاهی کرد در سنه ۱۱۵۱ کبیر از رو صد
 پنجاه و یک نادر شاه افشار بر سر هندوستان لشکر کشیده سلطنت از او گرفت و باز
 همان سال او را بر تخت نشاند و محمد شاه بعد از این واقعه در هندوستان ده سال و یک روز پادشاهی
 کرده در سنه ۱۱۶۱ رحلت کرد اما سلطنت عزیز و کامل پیش از فوت او متعلق به افغانه و نادر شاه
 گرفته بود و پنجاهان است که محمود خان بن میر و سیس خان قندهاری که از افغانه قندهار
 در سنه ۱۱۳۵ کبیر از روسی و پنج برابر ایران استیلا یافته تمام مملکت را متصرف شده شاه حسین صفوی را
 مقتول و اولادش را مقتول ساخت بعد از وی اشرف شاه افغان سلطنت بریده شاه حسین کشت
 در خلال این احوال ملک محمود سیستانی که از جانب صفویه ایالت دشت خراسان و قوابع
 متصرف شد خلال کلی در ولایات ایران راه یافت در کابل و قندهار و هرات نیز
 انقشاشی راه یافته افغانه مستولی شده بودند نادر شاه افشار رسید شده ممالک ایران را
 از افغانه بکلی منزع ساخته لوایحی حاکمیری برافراشت هرات و کابل و قندهار و غنیمت

و اکثری از ہندوستان را مسخر کرد تا ہنگام کشتہ شدن با دروغین و کابل و توابع آن و تحت
 سلطنت نادر شاہ بود چون نادر در سال ۱۱۶۱ ھ یکہزار و یکصد و شصت و یک کشتہ شد
 احمد خان ابدالی ولد محمد زمان خان سدوزائی متوطن دارالہضرة ہرات کہ از سردار ہما
 قوم خود بود و جہین خان ^{غلامی} بقندھاری اورا در قندھار محبوس کردہ و نادر شاہ اورا
 خلاص ساختہ بایران فرستادہ در آنجا مے بود خود را صحیح و سالم بقندھار رسانید
 قندھار و کابل و غزنین و دیگر توابع آنرا مسخر خود کردانید ہرات و بلخ را نیز فتح کردہ
 و ہفت بار در ہندوستان تاخت و تاز کردہ بعضی از ولایات ہندوستان را نیز
 ضمیمہ ملک خود کردانیدہ بعد از سلطنت بیست و شش سال بہمریچاہ ساکی مریض آکلہ در سنہ
 یکہزار و صد و شصتاد و شش فوت کردہ در قندھار مدفون گشت و از وی شش فرزند
 باقی ماند و آسامی نشان این است ۱ شہزادہ تیمور ۲ شہزادہ سلیمان ۳ شہزادہ داراب
 ۴ شہزادہ شہاب ۵ شہزادہ سکندر ۶ شہزادہ پرویز چون احمد شاہ فوت کرد و پیرا

وزیر شاه و لیخان نجیب است که داماد خود شاهزاده سلیمان را بر تخت نشاند اما تیمور شاه که
 پسر کلان احمد شاه بود وزیر را کشته خود بر تخت پادشاهی نشست و بعد از بیست و هفت ^{سال}
 بمصر هجرت سالکی در کابل که دار السلطنه او بود و مرض مراق درگذشت و هم در آنجا در کابل
 چهار باغ وسط شهر مدفون گشت و از او پست و چهار نفر اولاد و ذکور باقی ماند بدین ^{تفصیل}
 ۱. هادیون شاه. ۲. زمان شاه. ۳. محمود شاه. ۴. سلطان. ۵. نوره. ۶. ملک کوهر. ۷. اکبر حسین بن
 ۸. عباس بن بلند اختر. ۹. شاه رخ. ۱۰. شاه پور. ۱۱. جان والا. ۱۲. فیروز الدین ابراهیم. ۱۳. فرخ
 ۱۴. شجاع الملک. ۱۵. خاوردایوت. ۱۶. میرزا میران که مندل. ۱۷. میرزا نادر. ۱۸. بعد از وی در میان
 پسرانش هادیون شاه و شاه زمان و شاه محمود و شاه شجاع الملک پیوسته خصوصاً ^{بود}
 کاهی بر یکدیگر غالب و کاهی مغلوب میشدند اما شاه زمان که اکبر اولاد تیمور شاه بود ^{امیر}
 بر تخت نشاندند و پیوسته در میان او و شاهزاده هادیون شاه محمود مجادله بود تا اینکه بعد از
 سلطنت ده سال در نواحی جلال آباد در سنه ۸۱۶ که هزار و دویست و شانزده بدست شاه محمود ^{که قتل شد}

کھل و مجبوس و پس از چندی در گذشت شاه محمود در کابل فرمانروا شد بعد از سال شجاع^۱
 بر او غالب آمدہ اورا مجبوس کردہ پس از چندی از حبس رہائی یافتہ با عانت وزیر فتح خان^۲
 بن سردار پائیدہ خان مرحوم بر شاہ شجاع غالب شدہ دوبارہ فرمانروا شد و در سال ۱۲۳۴
 یکہزار و دوصدوی چار وزیر فتح خان^۳ کہ شخصی مردانہ و وزیر فرزانہ و صاحب اخلاق حمیدہ
 و صفات پسندیدہ - و شجاعت و شہامت و سخاوت از سایر سرداران ممتاز بود بنابر
 ایامی شاہ کامران پسر شاہ محمود آن وزیر فی نظیر را کھول نمودہ و رسید آبا و غرین اورا مقتول^۴
 اورا در غرین در پہلوی مزار حضرت علی لائق قدس سرہ مدفون ساختند چنانچہ ایاتی کہ بر کتب
 مرقد او مرقوم بود در این کتاب مسطور است بنابر این حرکت کہ از شاہ محمود صادر شد برین
 سردار پائیدہ محمد خان مرحوم با یکدیگر ہمدستان^۵ در دفع شاہ محمود و خرابی دولت^۶
 گرفت بستند و ایشان با وزیر فتح خان^۷ دست و کینفر بودند بر این تفسیل وزیر فتح خان^۸
 سردار محمد سیف خان^۹ تیمور قلخان^{۱۰} سردار پردلخان^{۱۱} سردار شیردلخان^{۱۲} سردار کہندلخان^{۱۳} -

سردار محمد لخان ^۸ سردار محمد لخان ^۹ سردار عطا محمد خان ^{۱۰} سردار یار محمد خان ^{۱۱} سردار سلطان محمد خان ^{۱۲}
 سردار پیر محمد خان ^{۱۳} سردار سعید محمد خان ^{۱۴} امیر دوست محمد خان ^{۱۵} سردار امیر محمد خان ^{۱۶} سردار محمد زما ^{۱۷}
 نواب صاحب خان ^{۱۸} نواب جبار خان ^{۱۹} سردار طره باز خان ^{۲۰} سردار جمعه خان ^{۲۱} سردار خیر الله خان ^{۲۲}
 پس از قتل وزیر فتح خان شاه محمود را با شجاع ملک و سایر سرداران مجذبان محاربه بسیار واقع شد
 اما سلطنت هرات ثبته محمود و کابل و غزنین شاه شجاع قتل گرفت شاه محمود در سنه ۱۲۴۴ کمر زد
 دوصد و چهل و چهار در گذشت و پسر شاه کامران در هرات پاوشا شد امیر دوست محمد خان
 بر شاه شجاع استولی شد و شجاع ملک بطرف هند وستان کجیخت در سنه ۱۲۵۵ کمر زد
 دوصد و پنجاه و پنج با افواج انگریز با قتلستان آمده غزنین و کابل را فتح کرد
 اما جنگی سخت در میان مسلمانان و انگریزان بوقوع انجامید امیر دوست محمد خان بطرف
 ترکستان و از آنجا بمت هند وستان نهضت نمودند و شاه شجاع در کابل بخت ^{نشت}
 اما انگریزان بعد از چند روز دست جلاوت افغانه بجان سپیده در واره روضه

روضه سلطان کج از چوب صندل بود و نقوش عجیب و غریب در آن کار برده بودند و دند
 با خود بهندوستان می بردند و کوبید آن در واره را سلطان از تاجانه سونات با خود
 آورده بود و فی الحقیقه چون شاه شجاع در ^{۱۲۵۸} سال یک هزار و دویست و پنجاه و هشت در
 نزدیک بالاحصار کابل گشته شد شاهزاده شاهپور پسرش در بالاحصار کابل حصار
 شد و چون از محاصره خلاصی یافت خود را سر او را پادشاهی ندیده استغفار کرد فتح جنگ
 پسر دیگر شاه شجاع را که سرداران بر تخت نشاندند و برخی محمد زمان خان پادشاه
 بر او کردند و میان این شاهزاده فتح جنگ همواره خصومت بود تا وزیر محمد اکبر خان
 بن امیر دوست محمد خان از ترکستان آمده برایشان استولی شد و فتح جنگ را مجبور
 کرده و پس از چندی از حبس رهایی یافته بهندوستان گریخت وزیر با تدبیر
 با انجام کار سلطنت می پرداخت تا پدرش امیر دوست محمد خان در ^{۱۲۵۹} سال
 از هندوستان کابل آمده بر سر پادشاهی نشست بعد از سلطنت بیست و ^{۱۲۶۰} سال

ہزار و دوصد و ہفتاد و نہ در ولایت ہرات بجوار رحمت الہی ہویت در ہزار

خواجہ عبداللہ انصار مد فون کشت بعد از وی ہویت چنانچہ اولاد و ذکور باقی ما

امیر محمد اسلمخان^۱ وزیر محمد اکبرخان^۲ سردار محمد اکرمخان^۳ سردار غلامحیدرخان^۴ امیر محمد عظیمخان^۵

امیر شیرعلیخان^۶ سردار ولیمحمدخان^۷ سردار محمد امینخان^۸ سردار محمد شیرعلیخان^۹ سردار محمد

سردار احمدخان^{۱۱} سردار محمد اسلمخان^{۱۲} سردار محمد حسنخان^{۱۳} سردار محمد کریمخان^{۱۴} سردار محمد عمرخان^{۱۵}

سردار محمد حسینخان^{۱۶} سردار فیض محمدخان^{۱۷} سردار سیف اللہخان^{۱۸} سردار محمد یوسفخان^{۱۹} سردار محمد تقا

سردار محمد ہاشمخان^{۲۱} سردار حبیب اللہخان^{۲۲} سردار محمد رحیمخان^{۲۳} سردار نیک محمدخان^{۲۴} سردار محمد صا

سردار محمد شعیبخان^{۲۶} سردار محمد عظیمخان^{۲۷} و این جملہ کہ ذکر شد ہویت و ہفت تن بلشتند و

در زمان حویہ پدر رشتہ مرشان انقطاع پذیرفت فی الجملہ امیر شیرعلیخان کہ ششم

از ہرات بکابل آمدہ محاربات بسیار باہین او و امیر محمد اسلمخان و امیر محمد عظیمخان

و امیر عبدالرحمن خان بن امیر محمد اسلمخان بوقوع انجامید اولاً امیر شیرعلیخان غالب شدہ امیر محمد

نظر مند ساخت امیر عبدالرحمن خان پہلے ہی رفتند پس از جمع آوری عساکر و آلات
 محاربه مرچت کرده در نواحی غنچین با امیر شیرعلی خان بعزم رزم کمر بست بجا
 و مردانکی و فرست و فرزانگی اورا شکست داد امیر محمد اسلم خان بہ نیروی سر
 رہائی یافته در کابل بر سندامارت نشست در ۱۲۸۴ لکھزار و دوصد و ہشتاد و چار
 وفات کرده در قلعه ہوشمند خان کہ بشرقی بالاحصار کابل واقع است مدفون گشت
 بعد از او امیر محمد اعظم خان فرما زو اشد وہم در این سال امیر شیرعلی خان عساکر خود را جمع
 کردہ بطرف کابل آمدہ آغاز محاربه نہاد امیر محمد اعظم خان و امیر عبدالرحمن خان رو بطرف
 ایران بنا و ند لکن امیر محمد اعظم خان در بین راہ طران وفات کردہ در مرار شیخ بارید سلطان
 مدفون گردید اما امیر شیرعلی خان افغانستان ستولی شدہ لوای مارت برافرا و در
 لکھزار و دوصد و نو و پنج ہزار و ۵۰ عبد اللہ خان سپراو کہ اورا ولیعہد خانہ بود وفات
 وہم در این سال سپر دیگر خود سردار محمد یعقوب خان کہ بسبب محاصرت او با ولیعہد محبوب
 گزیدہ

رمانی داده در کابل حکمران باخت و به پنج رفت در همان جا شربت اجل نوشیده
 و در مزار شریف مدفون شد بعد از وی امیر محمد یعقوب خان در کابل بر سر امارت جلوس کرد
 در سال ۱۲۹۶ یک هزار و دویست و دوازده نفر کینواری انگریز که بجهت معاہدہ بکابل آمدہ بود
 بہ بلوای عام شستہ شد و در سال دیگر افواج انگریزی بکابل رسیدہ با تمام خون
 کینواری بالاحصار و خراب کردند اما از ترس غازیان تاب مقاومت نیاوردہ امیر
 محمد یعقوب خان را با خود تحت الحفظ بندوستان دند لکن در این هنگام محاربات بسیار
 با این مسلمانان و ترکمان روی داد کثیری از مسلمین شهید شدند و بسیاری از ترکمان
 از صدمہ شیر غازیان باہ عدم گرفتند چون استلالی در اوضاع افغانستان
 راہ یافت و پرتیانی باحوال مسلمانان وقوع رسید بمضمون شریفہ سبحل اللہ بعد از
 وقت آن رسید کہ غیبت ازلی و حمایت لم یزلی شامل احوال امالی افغانستان گردید
 و از پیشکاه جلال حضرت مالک الملک خیمہ توتی ملک منشا و مترجم ملک منشا

از صفات خاصه اوست مثلاً تاجداری طوسداری شریاری بنام نامی و هم کرامی
 اعظم خلیفه آلاء المله والبدین امیر عبدالرحمن خان با در که بطرف ایران و کرستان و بخارا^{و خوار}
 منت فرموده بودند نامزد گردید و ایشان از غایات قیام و تعالیات حضرت
 ذوالجلال و سعادت اقبال بپایردی و شجاعت ممالک افغانستان را مسخر فرموده
 در ۱۲۹۶ هجری که از رود دوسد و رود هفت بد استلطنه کابل نیت افزای او زنک شریار
 گردیدند رفته رفته بتدبیر صاحب اندیشه ثاقب ممالک افغانستان را آباد ساختند
 و بتعمیر عمارات عالی و بناهای متعالی پرداختند و از افاضی مالیک و افاضل صاحبان صنعت
 و پیشه و حرفت خواستند تا مالی این دولت همه صاحب گال و میاض امور ایشان
 از زلال انواع فنون و علوم مالا مال گشت هکلی همت بر استحکام سرحدات و تنویر مملکت
 و انتظام امور است و این دولت مصروف کرده ریشه اهل بخی و فساد از بیخ و بنیاد
 برکنند باندک زمانی دولت افغانستان را صاحب نام و نشان و قرین ایمان گردانیدند

بعد از سلطنت بیست و یک سال در نوزدهم جمادی الثانی کمیزار و سیصد و نوزده

هجری بخوار محبت الهی بپوشید و در عمارتی که مشهور به بوستان سرت آن پادشاه

عقرا نیا را دفن کرد و بعد از فوت ایشان پنج فرزند سعادتمند باقی ماند بدین ^{تفصیل}

۱. ^{نصرت خان} امیر حضرت سراج الملک والدین امیر حبیب خان و جانا جلالت کاتب نایب سلطه سردار

۲. سردار امیر حبیب خان سردار محمد عمر خان سردار غلام علی خان چون ذات مبارک

۳. امیر حضرت امیر حبیب خان که ارشد و اکبر از شاهزادگان دند بزر عقل و فرا

و فهم و کیاست پرشته ثواب انواع قوانین جهان داری و رسوم عدالت شکاری ^{سهم} و

بعضون ان الارض تهیر شامین شاه باستد عای اعیان دارا کین دولت و رضا ^{مندی}

امالی ملک و ملت بر سر سلطنت جلوس فرمودند شرور ریاض دین دولت غنچه شاهی

شکفت بوستان سلطنت را تازه شد از نو نهال همانا ازین همت فلک فرسای

این پادشاه دیشان دوازده تاجات این شیرار عدالت آفران امور دین دولت

منظم و قواعد قوانین ملک و ملت استحکم گردیده امانی این دولت در تحت ظل عاطفتش
 آسوده اند چنانچه از کمال مرحمت و عنایت و وفور مهربانی و شفقت که در باره جمیع
 رعایا و خدمتکاران دارند در ۱۳۲۵ یکم هزار و صد و بیست و پنج بجهت استخبار
 از حدود و شعور و استعلام احوال رعیت و انتظام امور خود بنفس نفیس متحمل
 زحمات و مشقات سفر شده دست بهت ماه در مالک افغانستان مانند افتا
 گردش فرموده بهر ملک لازم عدالت و مراحم مرحمت بخوبی که باید و نهی گشت
 آشکار فرمودند بتاریخ هجدهم شوال المکرم سنه مذکور بدار السلطنه کابل مستقر
 سلطنت ازینت و او ندانند اکنون از فیض شحات سبحان مراحم شهر یاری گشت زار
 عشرت و زندگانی سربز و سیراب و حلیض احوال ملک رعیت از زلال امان
 و امانی بالامال و شاداب است و نظر بر تفقد است ثانی که کافه امانی دولت
 خدا داد در باره خود مشاهده نموده اند هکی از دوان جان که اطاعت و فرمانبری

بستہ و بشاہراہ اخلاص و جان نثاری نشستہ ہموارہ لوازم شکر کداری ^{میر کا}
 حضرت باری تعالیٰ میسرسانند و یمنی برواقان علم تواریخ و سیر واضح است
 کہ از سلسلہ جلیلہ افغانیہ پادشاہی بابر اوصاف حمیدہ و اخلاق ^{و صفات} گذشتہ
 شرف محتاج بود ملک شامش ^{چنین} آخر مراد ملک بر آورد کرد کار
 ہمیشہ سایہ اش بن مفارق اسلامیان ممدود و اقبالش فرخندہ و مسعود باد
 خدایا تو این شاہ درویش دست پہ کہ آسایش خلق مطلق است و بی بر سر خلق پائیدہ دار
 بانوار رحمت دلش زندہ و دل و کشورش جمع معمور و از ملکش پراگندگی دور دار
 حقیر فقیر کہ ہمیشہ غاشیہ اطاعت و رضا جوئی بردوش ^{چند} آویزہ اخلاص و عا کونی ^{راکش}
 نمودہ بشکرانہ سلامتی و جو و مسعودی باری از روی اخلاص و عقیدت شعارنی این ^{صید}
 انشا کرد و چون دم استقامت از جان دل کنم از زویم و جو اہر بر قدم آورہ لاجرم اندر دعا
 بگویم زبا ^{نہ} نظم کردم در مدحش ^{این} صید آبدار ^{بر} سلمان ^{یہ} مور ^{اگر} شود ^{پہ} زانکہ دار و ہر روز ^{اقتدار}

این قصیدہ بشکرانہ سلامتی وجود مسعود شمس یار جهان در
 حمد حضرت ملک منان و نعت حضرت پیمبر آخر الزمان علیہ
 و علی آلہ و اصحابہ صلوٰۃ اللہ علیہم اجمعین و الی الا زمان و مدح حضرت
 سراج کمال و والدین امیر افغانستان من مناجات طبع این مرثیہ
 بادیدہ نادانی محمد رضا التخلص شکیل خراسانی تحریر شد
 امید است کہ بدرجہ قبول فایز گردد

قصیدہ

حمد چہ شکر سپید شمای پشما صانع کیمین قباب اطلال رخسار کون مالک الملکی کماست و ایم هستی زلال و حب متعلک کمر نیست و کوفات	بہرست محبوب خد او نہ کریم کمال بی طاعت بی ستوان نیکو نہ بنویستہ بیچہ نیست نہ بدمان عیال او غبار او بدانت خیر تمام ماسوی وقت
--	--

او مبرا از شرک و منس و یار و معین
 نه فلک حیران و سرگردان و چو ذات
 میکند تسبیح او هر خیر کو دارد وجود
 هر چه در عالم بود برستی و نه شکوه
 قمت هر کس بفضل و رحمت او بود
 ای آریخت او هر چه هست از ممکنات
 فیض او لایق قطع جاریست اندکانات
 خلق فرمود از کرم نوع بشر انجمن
 بعد از آن هر هدایت بر طریق مستقیم
 تا بداند شکر او باشد خدای بی شریک
 خاتم پیران باشد محمد اکمل است

او مبرا از زن و فرزند و از خویش و تبار
 این چنین گشته است و دایر است و بیست بار
 میکند تترتیب او گردش و طیر و موزار
 هر که درستی بود از فضل او امیدار
 روزی هر یک ز خوان نعمت او برقرار
 حکمی از قدرت او هر چه اندر روزگار
 ورنه در یک لحظه مانی عالم امکان
 و او از شریف کرنا برایشان اعتبار
 کرد از سال سل با امر و نهی و بیچار
 تا بخواند شکر زوی صدق و دلیل و نه
 علت ایجاد و کون و جو و هفت و حاکم

صاحب تاج سرک سرو باغ فاسقم

کردار خرامد از پیغمبران این فخر است

وین او منوخ کرد او دین پیشین املی

بعد از آن اصحاب آن شریکی بجز نیست

باور آتش درود و حمست بی منتها

بعد از آن حق بر اسلامیان منتهی

هر زمانی ساخت شیخ سیر اسلامین

امر فرمود آنکه باید خلق باشد مطیع

تا که ماندین اسلام و شریعت خلیل

شکری از و را که درین عهد و روزین

شعبه سیران که ویران کنست

خسرو لولاک و ستم محبوب خاکی

شکری از پیش آید و شاه از عجب کرد

خو چو طالع شد و کرد و کرد و کرد

هر که تابع شد بریشان بایدست و پنا

باز بر اولاد آن ستم و صاحب

از وجود پاوست و عدوی بخت

وزیر حجت کی شایع حجت

که او و اولاد است و چو شایع

تا که باشد تمام ملک و دولت

فرز او را که شایع از و بود

استماع از و بجز شمس و کوه و ق

ذات او کوئی ز خیر محض باشد منظر
 داد کتر شریاری کز رعیت پروری
 بهر استفا احوال عایای مباد
 تا که داند مال هر مظلوم و محروم و غریب
 کرد اول سزم کوستان و اطراف کوا
 چون سوار شهب فیروز کوکب شد خدیو
 هر گجا کردی ز دل از رحمت کفنی خرد
 داد رانی کرد هر جا دید جمعی داد خوا
 ز ره می بخشید و منصب داد و نعمت ^{کرد و بدل}
 هر یکی را بطریق تازه خوش کرد و ^{نخست}
 از وجود شاه آن ملک ^{پنهان} معجور

کز وجودش غیر نیکوئی نکرد و آشکار
 بر رعایا را پدر باشد بر ایار ابرار
 حضرتش عزم سفر فرمود و کرد انجام
 که بیند آب و تاب و نظم و نسق هر دیار
 هست واقع در شمال کابل جنت دثار
 نصرش آمد از زمین و فخشش آمد از یار
 گشت نازل رحمت ایرد بر آن قوم تبار
 مهربانی کرد هر جا یافت قومی در غار
 به جمیع آنولا است از صفار و از کبار
 هر کسی را در خور اندازد نعمت داد و بار
 که نیاید تا ابد بر آنولا است انکار

بعد از آن شری بنا فرمود و در حیل السراج
 قلعه مضبوط و مستحکم که هر کس دید گفت
 بعد و لجونی خلق و بخشش و احسان و عدل
 چند روزی ماند در کابل خدیو داد کرد
 شد لیکر و از جنابش شاد و وورد ^{بش} کرد
 با خرد گفتم که دارد شپه چرا بیل سفر
 گفت او خورشید افضال است و از ^{نقا} کانی
 تا نکرد دشت نکرد ملک و خلق آسوده ^{حال}
 شه همی پدید که کرد خلق از وی مستفیض
 شه همی بخشد هر کس که به خوشت و رزق
 شه بعد از غیشش عالم را کند همچون ^{بش}

کز تانت نیزند طعنه بحسن شمار
 او سراج هر بلا دست و عروس هر دیار
 کشت راجع باز در کابل بفضیل کرد کار
 باز سوختی غزین سفر کرد اختیار
 چون ز آن ده موکب اجلال او شدره ^{سپار}
 و از چه آن قلب عدالت را بود گردش ^{سپار}
 دور کرد و ن کرد او پیوسته در بیل و نهار
 تا نکرد دخور معبد کی شود عالم مبار
 خور همی کرد که تا عالم نمایند ستار
 خور همی باید هر جا که همه کل هست و خار
 خور ز نور خود جهان را میکند نقش و کار

میرود و از کردش آن ظلمت ظلم از جهان

شده بود اندر زمین امور و ظل ذات حق

شده ندارد جز نوازش بر غریبان ^{مصدق} هیچ

العرض عین کبر و شرفه غنیمت بفرمود

هر طوایف کا ندر آنجا بود از اشرف قوم

آمدند اندر سلاش فرقه فرقه فوج فوج

هر یکی را شاه خلعت داد و بر شید کرد

به مظلومان و سگینان و ایتام از کرم

هر کسی لطف او برداشت چنان بدین غنی

پیش میگویم که شانه اندر سخاوت حاتم است

بخشش فرمود در آنجا که هر کس دید گفت

میشود از کردش این ظلمت شب بر کنار

خور بود اندر فلک زیات فضل کرد کار

خور بغیر از دژه پروردون ندارد هیچ کار

از قد و شش آن ولایت کشت شکست بهار

و از رعایای و برایای تمام آن دیار

باهدایای شیر و تخمهای بیشمار

در خور اندازه از حستان و لطف شمسار

داد کرد و لطف فرمود و کرم کرد کار

کز تمام ثروت قارون همی شد عار

چون دیدم مفضل کشتن من از این احتقار

بچو او و دیگر نخواهد دید چشم روزگار

خلق هم از جان و دل بگرفته نقد جان کف	کش هم سازند روزی در کاب و تبار
آری آری از وین نعمت نگیرد و درین	جان خود را آنکه در دین ثابت است پایدار
خاصه چون او شریاری عادل و غمخوار	خاصه چون می تاجداری عاقل و پرینگار
قد کوتاه فضلش بسیار و فرصت است تنگ	خود همان بهتر که بنایم سخن را اختصار
الغرض چون سرزمین غرنه باشد محتوای	بر زیارت های بسیار و قبور و میثمار
هر طرف که بگری قبرهای محترم	هر کجا که بگری لوح امامی نامدار
است کوئی موضعه جنت که باشد انداز	ز اولیای خاص حق مدفون هزار اند هزار
لوح و احجار شیرین و معطران مملکت	وزایران بزرگ و از سلاطین کبار
که کند فخر این زمین بر آسمان شایسته	اندر او مدفون ذوات اولیای عالمکار
شاه بر خواندن الاح و احجار قبور	این فقیهانی بعبادت راهی سرمودگار
تا بخوانم آنچه هر قوم است سنگ قبر	تا نویسم آنچه مسنون است لوح هر مزار

بند هم از جان دل بستم در این خدمت کمر	هر زمان کردم بخود از این بوی خوش افتخار
هر زیارت ترا که بود آنجا ز جانم طوف	کرد هر مرقد بگردیدم بسی پرکار و ار
آیتی پس از کلام الله خواندم بعد از آن	هی ناکفتم دعا کردم بحق شریار
اندر آنجا هر چه قبرستان روح و بقعه بود	رفتم و خواندم نوشتم هر چه بود از هر کنار
ثبت کردم جمله را در این کتاب از حکم شاه	کاینچنین سرسوده بود آن خسرو کردون و قار
چون راین سکین نمودی استطاعت تا کنم	از زروسیم و جواهر بر قدوم او شمار
لاجرم اندر دعا و مدح بکشودم زبان	نظم کردم در مدحش این قصیده آبدار
بر سلیمان هدیه مورار رسد نبود عجب	ترا که دارد سر کسی در خور و همت اقدار
چشم دارم تا شوند از سوزن بیان پر	دارم امید آنکه با عفویش نمایند آیدار
شاه چون رخ رشید و من چون ذره دارم التحم	که بتابد نور او بر این غلام خاکسار
نه غلط گفتم چه نسبت ذره و خورشید	ایک خور از ذره پرور و نیکو دین و سیح عار

زانکه شه دارد از احسان بر تو حق بشمار

تا که باشد قست کرد و نهد از روزگار

شکرش منصور و دشمنش کو رو بختش بادیار

ای محسین از جان و عاقلی شاه کن در و شام

تا که باشد لوحه سیمین مژین از نجوم

ملکش آباد و روشش شاد و اقبالش فرین

رَوْضَةُ اُولَى زَكَرِيَّا رَايَةُ اُولِيَايَ كَرَامَةِ قَدِيرِ اللّٰهِ

كَذَا اُولَايَ اِيَّاهُمْ مَطَابِقُ اِيَّاهُمْ مَشْهُورَةٌ اِيَّاهُمْ بَوْنُ

الْمَوْلَا يَفِيضُ اِيَّاهُمْ وَمَعْنَى سُلْطَانِ اِيَّاهُمْ غَزْوَى عَلَيْهِ السَّلَامُ

سلطان محمود غزنوی سلطان شاهی پادشاهی با عدل و احسان بود و سپهسالار و سلطان

کوی سبقت از سلاطین عالم بود و در عالم باطن نیز صاحب کتب فیه بود بلکه معنی

و علوم عظیم است و انوار توفیق و استیجاب و رجبه فیه و پادشاهی و سلطان و معنی

بقعه سلطان بقاصد یک و نیم کرد و طرف شاهی و غزنین و اقم است و سنجار و زمان و سلطان

بهاست و غزنین و کنون و غنم است و در و مشهور است که در و از چوبستان و سنجار

و در انواع نقوش غریبه و صنایع عجیبه بکار برده بودند امیرزان در ۱۲۵۵ از آنجا کنده هندوستان رفتند
 صاحب مصالح التواریخ نوشته که آن دروازه در اکبر آباد هند موجود است و گویند سلطان آنرا از تاجانستان
 با خود آورده بود فی الجمله چون آن آبادی تقریباً بنهصد و چهار سال میگذرد و کسی از سلاطین غزنوی
 تعمیر آن نپرداخته نهایت ویران و خراب شده بود لهذا چون حضرت سراج الملک و الدین در ۱۲۲۴
 هنگام نزول ملک فیروزی کوکب و مغربین آن بقعه را چنان ویران شده نمودند فرمانهای بی نظیری
 تقاضا و مبلغی کزاف صرف تعمیر او اکنون باندروست جنت و لکشا و چون باغ ارم روح افزا
 بطریقی غیب و وحی غیب با تمام رسیده آثار خیرین شهر یا کامکار بر سر روزگار باقی ماند
 عبارتیکه در لوح بالای مرقد و اطراف آن بخط کوفی مرقوم بود مع نقشه آنها بهمان خط این است

دَرْ بَکْطَرِ لَوْحِ بِالْأُتَمِّ قَدْ خُطَّ الْكُفِيُّ بِأَنْبَارِ مَرْتَبَتِهِ

غُفْرَانَا مِنَ اللَّهِ لِلْأَمِيرِ الْأَجَلِ السَّيِّدِ نَظَامِ
 الدِّينِ ابْنِ الْقَاسِمِ مَجْمُودٍ بِرَّ سَيِّدَتَيْنِ غُفْرَانَهُ

طرفی نکر لفظ بخط و ثلث نوشتہ

توفی حرمۃ اللہ علیہ و نور حضرتہ و بیض وجہہ
عشیتہ یوم الجُمُعِ سَبْعَ بَقِیَّاتٍ مِنْ شَہْرِ رَجَبِ
سِنَةِ اِحْدَى وَعِشْرَیْنِ وَاَرْبَعِ مِائَةِ ۳۲۱

و دایرہ در ہین سنک کی در طرف بیان و کی در طرف بالاسر می باشد
و دور دایرہ بخط کوفی نوشتہ است و میان آن نقش می باشد دایرہ اول

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ غُفْرَانُكَ رَبَّنَا وَ اِلَيْكَ اِلْصِقْ
دایرہ دوم بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
رَبَّنَا اَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَ اَغْفِرْ لَنَا بِالنَّبِیِّ وَ اِلَیْهِ

در عاشیتہ مرتبہ دوم بخط کوفی نوشتہ است

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ تَبَارَكَ الَّذِیْ بِيَدِهِ الْمُلْكُ

وَمَوْعِدًا كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ
 وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ
 الْغَفُورُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا
 تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّجَمِ مِنْ تَفَافُوتٍ فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ
 تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ
 إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ وَلَقَدْ زَيَّنَّا
 السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَا مَازُجُومًا
 لِلشَّيَاطِينِ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَمِنْهَا نُعِيدُكُمْ
 وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ

در دیوار مرتب که بر زمین متصل است در چهار طرف آن چهار محراب خود
 بسط کرده اند و بر هر کدام بنحوی آیت کلام الله گفته شده آیات شریفه

لَا مَحْرَابَ لَكَ بِطَرْدِ رَوَازِهِ نَقْعُهُ وَقَعَ اسْتِجْثَ كَوْفُهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ
(حاشیہ دوم) بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَارَكَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
(میانہ مجزا) حَسْبِيَ اللَّهُ وَكَفَى (مَحْرَابِ دُوم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
وَأَنَّمَا تُوَفَّقُونَ لِجَوْرِكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ (حاشیہ دوم)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ
أَمْرٍ رَنْي (میانہ محراب) لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

(مَحْرَابِ سَبْتُمْ) (حَاشِيَةُ) قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمُلْكِ تَوَكَّلْ
الْمُلْكُ مِنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكُ مِنْ تَشَاءُ وَتُعْزِزُ

مِنْ شَاءَ وَتَذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (حاشیہ دو) بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 قُلْ نَاعْبُدُكَ يَا الَّذِیْنَ اسْرَفُوا عَلٰی اَنْفُسِهِمْ لَا
 تَقْنُطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ یَغْفِرُ الذُّنُوبَ
 جَمِیْعًا اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ (میانہ محفل) اللّٰهُ کَافٍ

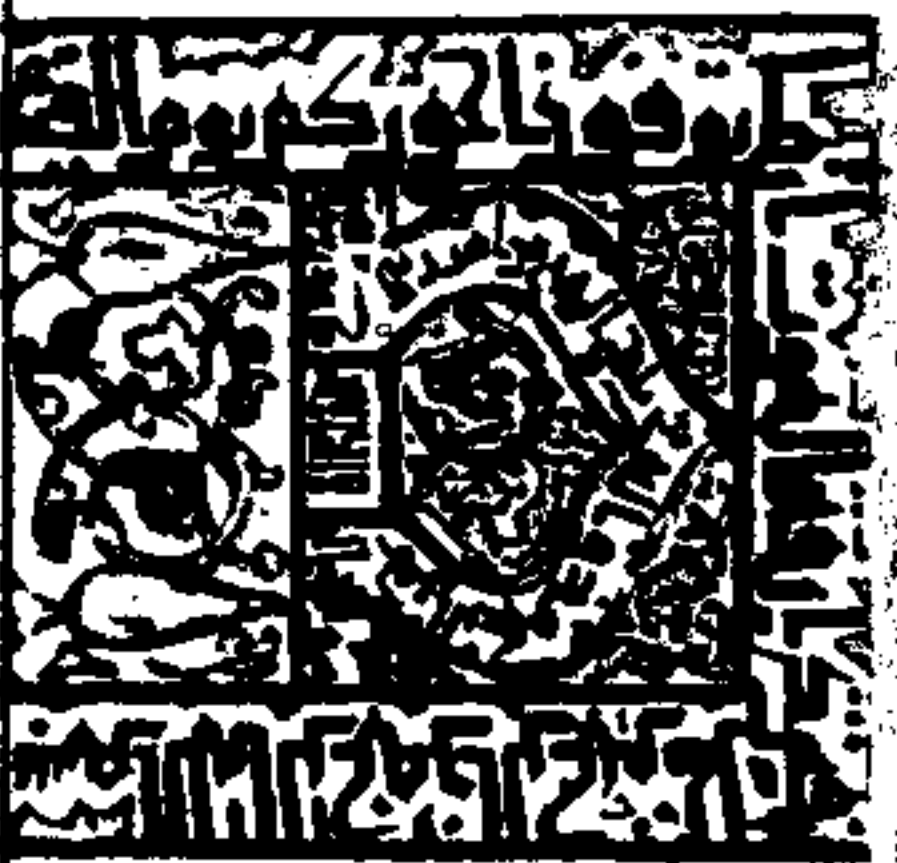
(محرف جہان) (حاشیہ اول) بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ كُلُّ یَوْمٍ
 ذٰلِقَةٌ لِّلْمُوتِ وَاِنَّمَا تُوقِنُ اَجْرَکُمْ یَوْمَ الْقِیَمَةِ
 (حاشیہ دوم) اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَیُّ الْقِیُّوْمُ لَا تَاْخُذُهٗ
 سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ لَّهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ
 مَنْ ذَا الَّذِیْ یَشْفَعُ عِنْدَهٗ اِلَّا بِاِذْنِهٖ یَعْلَمُ مَا بَیْنَ اَیْدِیْهِمْ
 وَمَا خَلْفَهُمْ وَاَلَّا یُحِیْطُوْنَ بِشَیْءٍ مِنْ عِلْمِہٖ اِلَّا بِمَا شَاءَ تَاللّٰہِ

یَا اَرْحَمَ الرَّحِیْمِ
 وَاللّٰهُ وَکَفٰی

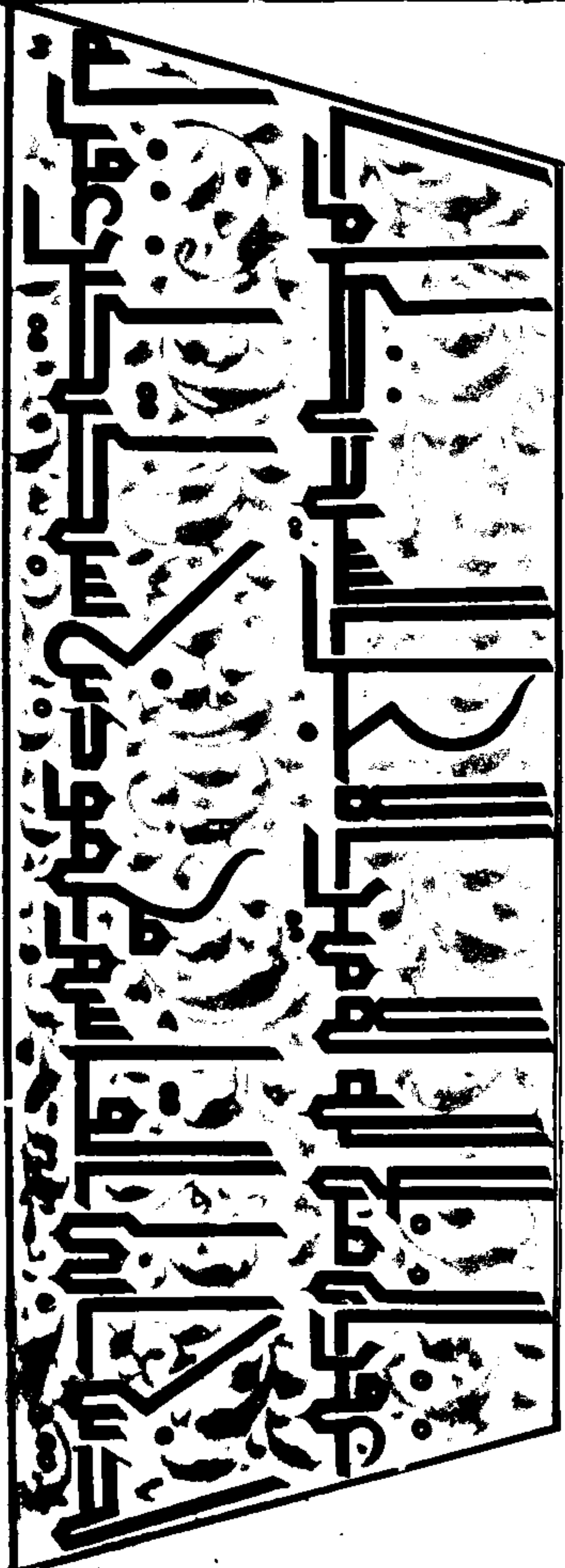
تَفْصِيلُ فَرْقِ سَيِّئَاتِهَا وَجَنَابَاتِهَا وَتَوَكُّلِهَا

وَعَمَلِهَا فِي الْبَيْتِ وَالْخَارِجِ وَالْإِسْرَافِ فِي الْمَالِ وَالْإِسْرَافِ فِي الْوَقْتِ
وَالْإِسْرَافِ فِي الْوَقْتِ وَالْإِسْرَافِ فِي الْمَالِ وَالْإِسْرَافِ فِي الْوَقْتِ

بِهَيْئَةِ سَلَامَةِ الْوَقْتِ وَالْإِسْرَافِ فِي الْمَالِ وَالْإِسْرَافِ فِي الْوَقْتِ

یَکَلِّفُ لَوْحٍ مَعِ اٰیٰتٍ غَیْبٍ خَاطِرٍ فِی سِتْرِ مَوَاضِعٍ

طوفیکر لود باخچا نو شند

روح بالائی قبر نقشه دو دایره بر ف با لا و پامان کنده بود و بخاکوفی دور هر دایره آیه تبارک

نقشه دایره اول بهمان خط مرقوم

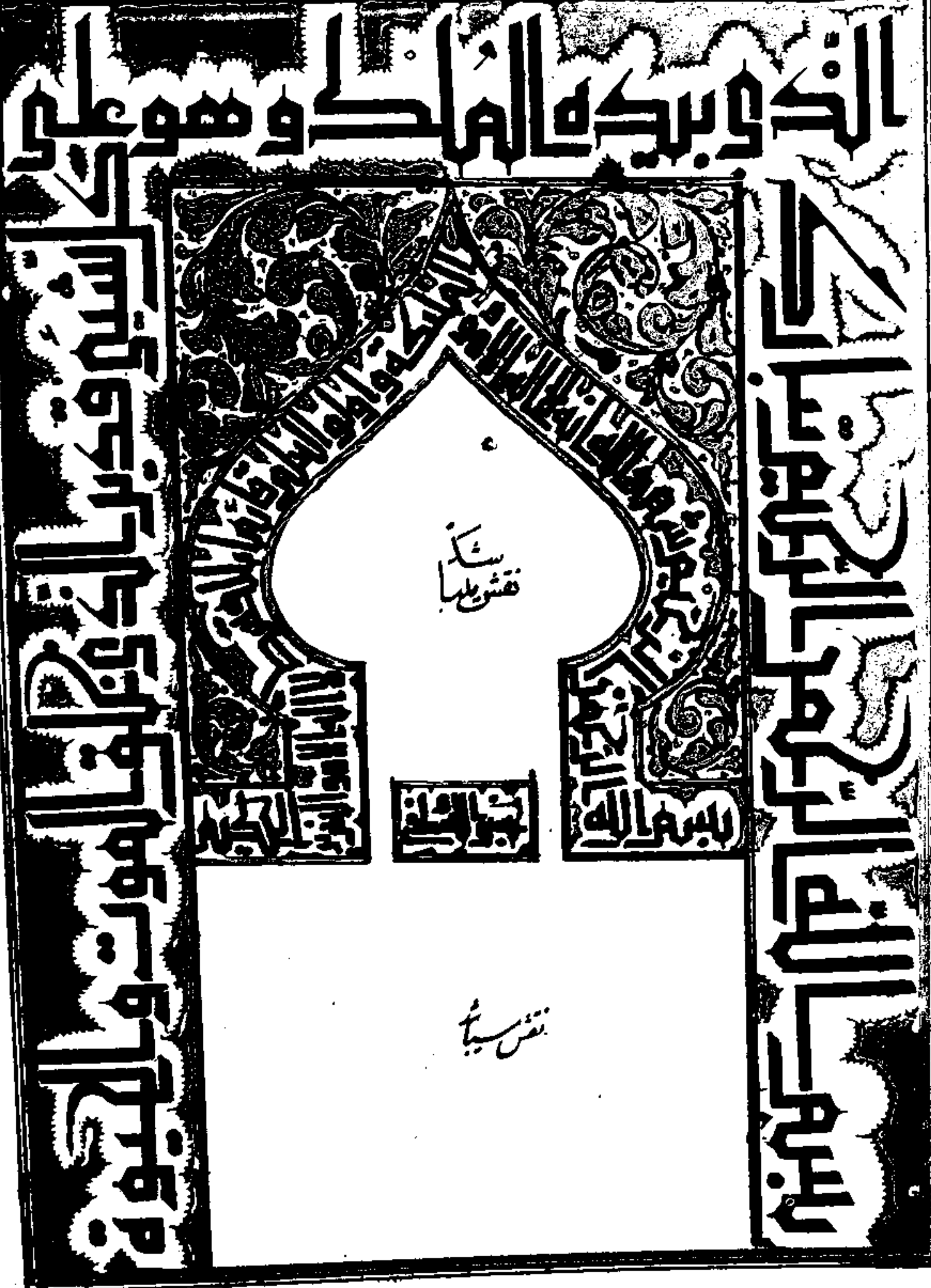

پیش روی رَوَازِ

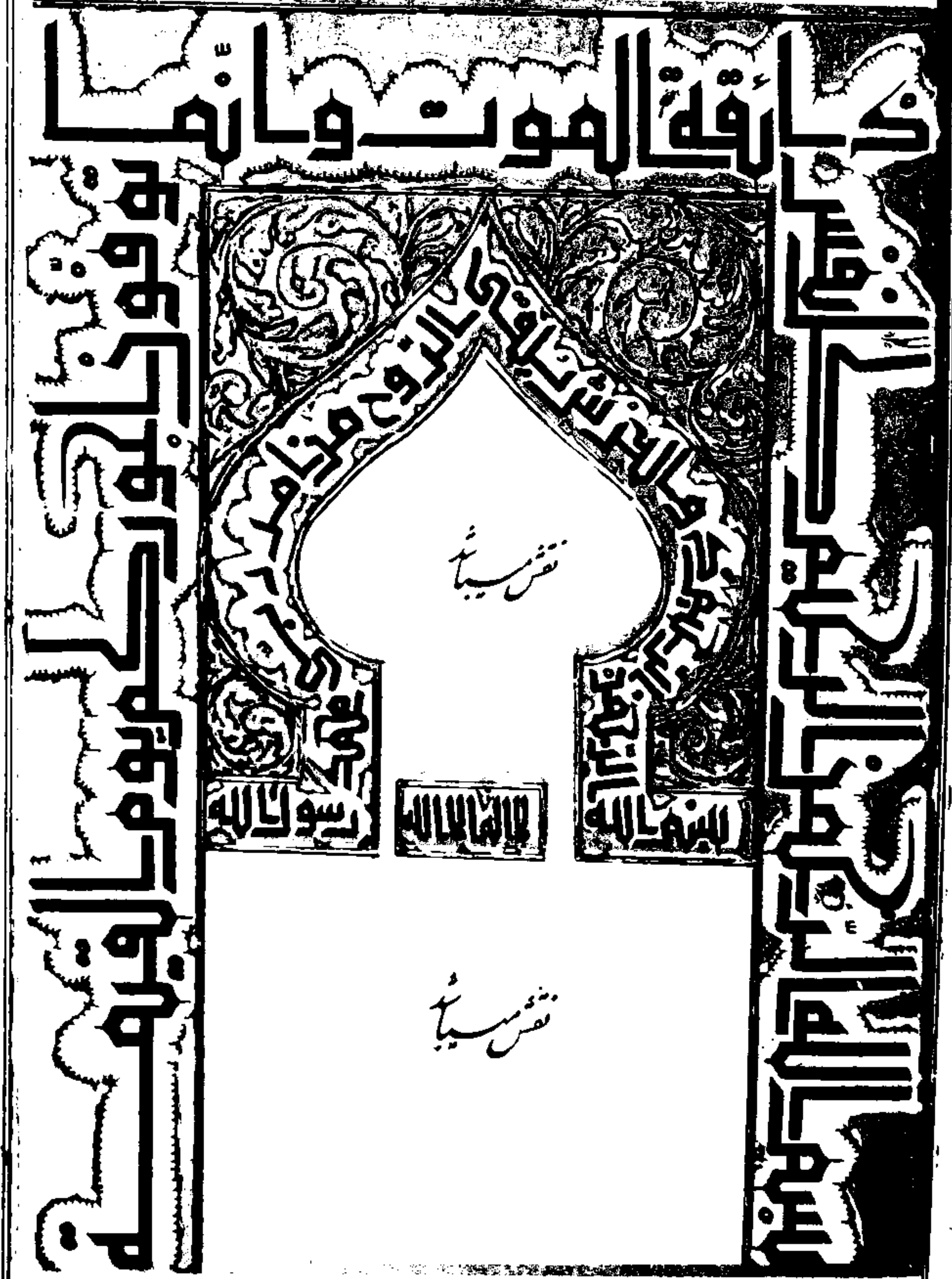
نقشہ در ایراد و مرجحان خط قوہ

چهار محراب چنان طرف مرتبه که در میان متصل است میباشد نقشه افغانچین
نقشه محراب پیش روی دروازه

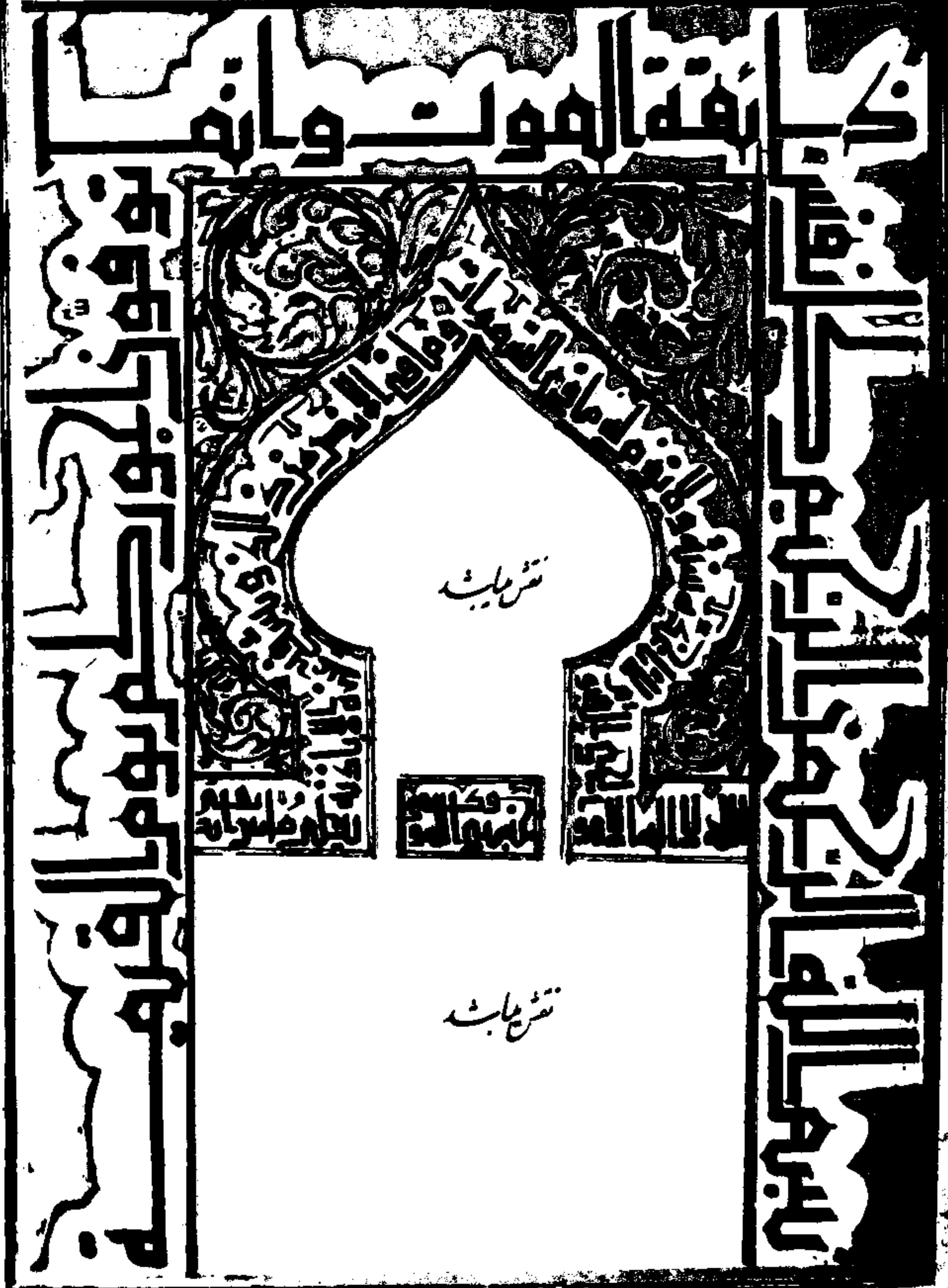
مخزب درم

محراب چهل گار من

محراب چکھار مر

نقل فرشته خطهای کوئی مناری که بطرف شکر غزنین نذر یکتراست

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل

الاسم من غير

العلم بغير

مجاهد

نقل خطهای کوفی متاثر از شکرها غزنین دروز تر است

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي لا يحقر
 الاشارة الى عظم ملكه
 الامانة مع العلم والدين
 ابو سعد محمد بن كعب بن
 امير المؤمنين ابو عبد الله

منار ما بقدر نیم کردیم که وقت سیریا بطرف شمالی شهر غزنین واقع است و پشت پهلوی بنا
و بقدر شش تا دوازده فوت ارتفاع دارد و طرف بالای آنهار ریخته و خراب شده است
و پایان آنرا تراشیده و پشت بای کچنه آنرا برده اند و کرب بر منار با کتیبه بجا کوفی
که بر روی گنج نقش کرده اند بسیار که اشکهای کوفی خراب شده و بخوبی خوانده میشود
و از یکی که بطرف شهر نزدیک است غلام علاء الدوله ابو سعد مسعود بن علی میرالدوله ابراهیم
و از دیگری که دورتر است نام پسر شاه بن سلطان مسعود و عروسی خوانده و داده میشود چنانچه
معاینه همان غلای کوفی را در دو صفحه پیش نشان دادم و باقی منار نقش میباش که
در بعضی جاهای آن آیات کلام الله و کلمات تسبیح و تحمید بجا کوفی مرقوم بوده لکن اشکلا
ریخته و خراب شده و منارهای مذکور را از کج و چون در نهایت استحکام ساخته اند
چنانچه از زمان سلطان مسعود و پسر شاه تقریباً بقصد شش تا دوازده سال میگذرد و هنوز
محکم و استوار است اهل غزنین گویند که این منار را بیته دیوانخانه عدالت علامتی^{نشان}

ساخته شده که مردم دادخواه از در آن محبت را دیده بدیوانخانه عدالت پنی رود
 عرض حال مینمودند اما از زیادت و کمالاتی که مشیون تسبیح تقدیرین با رب تعالی بر اطراف آن
 بجز کوفی قوم بوده معلوم میشود که منارهای بدست علی تقدیر چون آسمان است
 و این بنای فکرتش تو خسیح لقب بر شاه غزنوی از نهضای کوفی مناری که
 بنام اوست بین الدوله و این است که میگرد و بنا بر سیاق تواریخ و مسکوکات
 سلاطین غزنوی که حقیر دیده ام این لقب سلطان محمود است اما از مورخین محمد بن
 لقب بر شاه را بین الدوله نوشته و صاحب رفته بقفا و تاریخ فرشته ^{الدوله}
 نگاشته و خود حقیر نیز از مسکوکات بر شاه ^{الدوله} مشاهده کرده ام
 پس از روی عبارت منار و مسکوکات او چنان معلوم میشود که لقب بر شاه و در او
 بین الدوله بود و بجهت رفع اشتباه با لقب سلطان ^{الدوله} لقب نهادند
 العلمند اما نقشهای همان خطوط کوفی همان طریقی که مرقوم بود نشان داده شده

مَحَلِّ اَیْمَانِ بِاَلْجَرِیدِ وَنَظَرِ خَضِرِ بَابَا سَکَنْدَرِ قَلْبِ

دی قبری با سر اطرقت واقف و درویشی با ثمار حقیقت عارف خرقه پوش
خانقاه تفر و تجسید و جرعه نوش خمانه معرفت و توحید بوده و همواره طریق خود
می پیوده در سال ۱۱۲۲ هجری در صد و بیست و دو وفات کرده بقیعه بابا سکندر در طرف غربی
روضه سلطان واقع است روح سکنی که بر استقامت ایستاده کرده اند نوشته

درویش سکن در که ز خود بخود بود

وایم بجزوش بخود بیا میو و

چون بال و فاش ز خود پریدم

کفا که هزار و یکصد و بیست و دو بود

در روحی دیگر این اشعار نوشته بود

الله و محمد نبی راصدقه

سلطان محمود و سرتوئی راصدقه

این بر خسته رضوان بهشت غریب

بن شاه سکندر ولی راصدقه

رباعی دیگر در همین سنگ

راهنی کلی مرا نما یا رب

ایام منم جرم گناه یا رب

در دمرادی دوا یا رب

یا رب عزت آن قبولان برگاه

بتاریخ شانزدهم شهر شوال سنه ۱۲۴۰ هجری بود که این دور باغی فقیر

فقیر ایام بیک ولد خواجه محمد غزنوی نشانده شد

بوی دیگر در بالای این قبر عوام از روی نادانستی نهاده اند و در این عیادت موقوف بود

لا اله الا الله محمد رسول الله قدر تحمل من در الدنیا الی رب العقی

هذا قبر استی قنبر علی بن محمد علی الرضوی فی تاریخ یوم جمعه شهر ربیع

مُسْتِغْفِرُكَ حَمْدُكَ مَتَعَالَ خُلُجْدُكَ تُوَال

احوال این یارست معلوم شد لکن مردم میگویند که کوتوال سلطان محمود یا اولاد او

هرگاه چسبند بوی که بالای این قبر است مطابق مشهورست یا این عوام این پیشانی

نخواجه کوتوال مسمی کرده اند و از قرار تاریخ بوی معلوم میشود که در زمان این سلطان

و این زیارت بقدر یک کرو بطرف شمالی شهر غزنین نزدیک بقعه سلطان محمد الرضا واقع است

عبارت لوح بارانی برای است

غُفْرَانَا مِنَ اللَّهِ لِلْعَبْدِ الشَّهِيدِ حَاجِي الْحَرَمَيْنِ الشَّهْرَيْنِ
حَاجِي رُوَيْشٍ مَحْضِيَاوُ الدِّينِ بْنِ الْفَقِيرِ دَرُوَيْشِ سَيْفِ الدِّينِ
رَوْضَتِي بِتَارِيخِ يَوْمِ الْأَرْبَعَاءِ سَبْعٍ مِنْ شَهْرِ شَوَّالِ الْمَكْرَمِ سَنَةِ
اِثْنَانِ وَلِتَعْمَانَةُ مِنْ هَجْرَةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

الْفَائِزُ بِرَحْمَةِ الْمَلِكِ الْأَكْبَرِ سَيِّدِ ابْنِ جَعْفَرٍ

در پیش روی سلطان بیتم بجانب شمالی شهر غزنین محازی منارها واقع است احوال
خوب علوم شد بنابر تاریخ لوح در زمان سلطان مسعود بن سلطان البراسیم وفات کرده
دوین قبر را از سنگ یوار نموده اند لکن بالای آن ششیده نیست لوح بالای قبر این
قبر الفایز بعمل الآحاد السیّد ابوجعفر محمد بن علی

لخاص غفره هذه الحجة يتاينح شهر الله المبارك رمضان
سنة ثلاث وخمسمائة سه (۵۰۳)

سیر خلقه ارباب معرفت و صفات حکیم سناقد

حکیم سنائی دل اهل فان ضیائی زید صاحبان اقیان پیوسته کتبات
عصره تجرید و خواص بکار معرفت و توحید نور حدیقه بلاغت و نور حدیقه فصاحت
و او مجدد الدین بن آدم غزنوی است و را ابتدا بر سرانی مشغول بود و بارشاد
خواجہ لای خوار طریق سلوک و تجرید پیود سالک سالک فقر و فاقست تا بطلوبت
مولانا جلال الدین ^{رحمۃ اللہ علیہ} و در باره او ایما کی کرده است چنانچه گفته نیم جوئی کرده ام من نحمدا
از حکیم غزنوی بشنو تمام و او را کتابی است کہ حدیقه بحقیقه نام نهاده کہ فی تحقیقه
کلمات حقیقت و بوستان حقیقت است عبارتش مانند لای شاهوار زکین و اشارات
در مذاق ارباب عرفان شیرین است و آن کتاب را بنام برامشاه غزنوی ساخته است

و همچنین بر سر او تحقیق
اسرار خفیه و طریقت است
ایشان و عز و شرف
نظم در سوره

بقعه مبارکه حکیم بقدر نیم کرو بطرف غربی جنوبی شهر غزنین واقع است و در میان حکیم
 قبر دیگری است که مشهور است پادشاه روم و او پیش از حکیم فوت کرده و یکی دیگر
 در دیوار میان بقع منسوب است که در آن نوشته بود هدا منسب بر شیخ العزیز الشیخ الزاهد
 ابامحمد ابوبکر بلخی رحمه الله علیه خدای عز و جل بر آن بنده رحمت کند که عم حکیم را
 بدعا یاد آورد از این عبارت چنین مفهوم میگردد که این سنگ یکی از اجزای غیر سنگی بود
 که عم حکیم سنائی از برای خواجه ابوبکر بلخی ساخته و مدفون خواجه ابوبکر در نزدیک روضه
 سلطان مدائن کوه واقع است و اکنون زیارت خواجه بلغار شتهار دارد پس حضرت
 حکیم سنائی و خواجه لای غار و خواجه ابوبکر بلخی و سید حسن غفوی که قبر او در شرقی شهر غزنین
 واقع است و پادشاه غزنوی بایکدیگر معاصر بوده اند و لوح دیگر در مقبره بیرون بقعه حکیم
 یافت شد که معلوم میشود که قبر پسر حکیم سنائی بوده بنا بر آن آن لوح در این جا آورده شد و
 بعضی الواح متفرقه که در مقبره نزدیک بقعه حکیم یافته شد و بنامی شهر بنویسند در روضه انعم این است

عبارات لوح حضرت حکیم سنان بن است

هَذَا الْقَبْرِ الْفَقِيرِ إِلَى رَحْمَةِ اللَّهِ مَجْدُودِ الدِّينِ السَّنَا
 غَفَرَ اللَّهُ لَهُ (در بیان این سنن این است) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ
 إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
 حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (در سنن دیگر در تحت این لوح
 کان وفات شیخ العالم الفاضل شمس العارفین قطب المحققین طوطی شکارستان
 ببلخ بستان بلخ متظر اسرار معانی بکریه طبع انوار الفاظ فکریه معنی خند
 الدین سنائی خمس و عشرون و خمسمائة سنة ۵۲۵

در اطراف همین سنگ این عبارت مرقوم بود

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا وَحَبِيْبِ رَبِّنَا وَ
 شَفِّعْ ذُنُوْبَنَا وَشِفَاءَ صُدُوْرِنَا وَقُرَّةَ اَعْيُنِنَا
 مَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ بَلِّغِ الْحُلَّ بِجَالِهِ كَشَفَ
 الدُّجَىٰ بِجَالِهِ حَسِبْتُ جَمِيعَ خِصَالِهِ صَلَّوْا عَلَيْهِ وَ
 اَلِ الْاَلْفَ الْاَلْفَ تَحِيَّةٍ وَالْفَ الْاَلْفَ سَلَامٍ بَعْدَ
 اَنْفَاسِ الْاَنَامِ وَقَطْرَاتِ الْغَمَامِ عَلٰی الدَّوَامِ اِلَى الْيَوْمِ
 الْقِيَامِ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰی خَيْرِ خَلْقِهِ وَنَوَّرَ عَرْشَهُ
 وَمَكْبَطَ وَحْيِهِ وَمَنْظَرَ لُطْفِهِ مُحَمَّدًا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالسَّلَامُ
 سَلَامٌ عَلٰی خَيْرِ الْاَنَامِ وَسَيِّدِ حَبِيْبِ اَلِ الْعَالَمِيْنَ مُحَمَّدٍ
 بِسْمِ نَذِيرِهَاثِمِيْ مُكْرَمِ عَطُوفٍ رَّؤُفٍ مِنْ لَيْسَمِيْ بِاحْمَدِ

سَلَامٌ عَلَى تَرَابِ الَّذِي أَطْلَحَتْهُ فِي خَيْرِ سَيِّدٍ يَا خَيْرُ مَشْهَدٍ

عبارت لوح سنگ بالای قبر پادشاه روم که مابین بقیع حکیم است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ
الْمَلَكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ أَنَّ الَّذِي رُبَّعِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ هَذِهِ الرُّوْثَةُ
الْمُبَارَكَةُ رَمَضَانَ بْنِ يُوسُفَ عَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَجَمِيعِ أُمَّةٍ
مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِتَارِيخِ غُرَّةٍ مُحَرَّمِ لِسَنَةِ لِسَعٍ وَخَمِيسَاءِ

عبارت لوح قبر پیر حکیم سنائی که در مقبره بیرون بقیع پیدا شد

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ الشَّيْخُ الْجَلِيلُ مَظْفَرُ الْحَيَّانِ الْعَزِيزِ بْنِ السَّنَا

الْوَاصِلُ بِرَحْمَةِ الْمَلِكِ الْأَحَدِ سَيِّدِ جَعْفَرِ مُجَرِّي

این زیارت در شمال بقیع حکیم سنائی واقع است احوال او معلوم شد عبارت لوح است

هَذَا قَبْرِ ابْنِ جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ لِيَسْمِيَ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
 كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَإِنْ وَسَّيَ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ فَإِنَّ
 رَبَّكَ كَذَّابٌ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ
 شَأْنِ فَيَأْتِي الْأَعْرَافَ كَذَّابٌ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

معنی میاود که در لوح بالای این قبر ابی جعفر محمد مرقوم است و در میان مردم به سید جعفر مجتهد
 اشتهار دارد و هیئت این قبر درست است و شکسته و ریخته نیست که لوح دیگر را نمانده است به بالای
 این قبر نهاده باشند بحمل که عوام لفظ جعفر را از لوح این قبر خوانده باشند و فرق است که
 نموده به سید جعفر مجتهد و سنی ساخته باشند علی ای تقدیر شخصی بزرگوار است

الموفق بتوفیق آیت الله العظمی الخلی شیه کابلی علیہ الرحمۃ

این مرثیه نزدیک دروازه شرقی شهر غرین واقع است احوال او نیز معلوم نشد لویکه
 که بالا قلمی ایشان بوده عبارت آن اینست که نوشته میشود و ...

قبر شاہ کابل غفر انما من اللہ امر کرو بجا رست کمال الدین نواب
سلطان محمد بن نواب سلطان فی ثمرہ زیجہ سند سبع و تسماتہ

الْمُخْتَصَّ بِالْفَيْضِ الْقُدْسِيِّ مَوْلَا مَلِكِ سَيِّدِ كَرِيمِ اللَّهِ عَلَيْهِ

این زیارت بطرف شرقی شہر عزمین نزدیک زیارت ختم اولیا واقع است
احوال او دہستہ شد لکن از روی لوح معلوم میشود کہ عارفی کامل و عالمی فاضل
و در این خطیرہ لوح بود یکی از خود ملا سکی و دو لوح دیگر از دو سببہ او
عبارت لوح ملا سکی این است

نُور تَرْبَةِ ذِي الْمَنَاقِبِ الْفَائِزِ مِنْ قَدَحِ الْمَجَالِسِ إِلَى
الْفَرَجِ وَالْعَبَّاسِ الْقَهَّارِ فِي الْمَعَارِفِ حَاجِي الْحَرَمَيْنِ
لِلْمُخْتَصَّ بِالْفَيْضِ الْقُدْسِيِّ كَمَالِ الدِّينِ مَوْلَانَا مُحَمَّدِ سَيِّدِ
الْأَوَّلِ مِنْ شَهْرِ مُحَرَّمِ الْحَرَامِ الْمُنْتَظَرِ فِي سَلَاكِ الشُّهُورِ سَبْعَ وَ سَبْعِينَ وَ تَعْمَلُهُ

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَاللّٰی نَا تُرْجَعُونَ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ
 وَاَرْحَمْ مُحَمَّدًا الْعَامِرَ بْنَ حَزَّادٍ بْنَ اَحْمَدَ بْنَ مُحَمَّدٍ
 زِيَارَتِ مَا مَرَّ اَبِي مُحَمَّدٍ اَعْرَابِيٍّ

این زیارت طرف بنی شهر سزمین و قبرستان شو پیام مبحث واقع عبارت است
 هَذَا مَرْقَدُ الشَّيْخِ السَّعِيدِ الْعَالِمِ اَبِي مُحَمَّدٍ اَعْرَابِيٍّ
 كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَاِنْ وَيَقْبِي فَحَبُّهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

زِيَارَتِ خَلِجَةِ بَاغِيَانِ عَلِيٍّ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ

این زیارت و قبرستان شو پیام مبحث طرف بنی شهر سزمین و مایه مزار امام ابی محمد
 اعرابی و قصه است معلوم میشود که قبر بعد از مدتی زیر خاک برآمد باشد زیرا که غارت
 از زمینستان کمال و دیده میشود و در ذریع پامان است و این مزار بخواجه
 باغبان شهر دارد و گویند این قبر را باغبان سلطان محمود و بحتمل که دوم لفظ

باغبانرا از این لوح خوانده بخواجه باغبان سنی ساخته باشند و از عبارت لوح چنین معلوم میشود که این قبر بمیرہ ابوہل محمد باغبان است کہ در ابتدا ی سلطنت سلطان ابراہیم بامر وزارت اشغال ہشتہ اعلم عندانہ علی ای تقدیر عبارت لوح بالای قبرین است
 اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِنَسْلِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَاغِيَانِ الْخَزَنَوِيَّ كَانَتْ فَاةُ
 مِنْ شَهْرِ رَجَبِ الْاُخْرَى سَنَةِ سَبْعٍ وَارْبَعِينَ وَارْبَعْمِائَةٍ

زیارت پیر دندان در تختہ اللہ علیہ

این زیارت نزدیک مزار امام سید احمد علی طرف شرقی جنوبی شہر عزین واقع است
 و وجہ تسمیہ او بہ پیر دندان در دینا کہنتہ امالی آنجا آن است کہ کسی را کہ دندان در کند
 بزیاارت او رفتہ در دواوساکن میگردد و ایشان در عصر سلطان ابراہیم و نا کردہ اندر لوح نیست
 وفات الشیخ النبی الجلیل السید ابوالفضل محمد بن علی الطوسی
 نور اللہ حقیرتہ بتاریخ یوم الخميس التاسع من شهر الله تعالی رمضان سنہ سبع واربعمائة

زیارت غیب قلندر علیہ الرحمۃ

این مزار بقدر دو کرو بطرف شرقی جنوبی ہر سترہین واقع است احوال ایشان در کتاباویہ نشد
 لکن از روی عبارت لوح دہتہ میشود کہ درویشی صاحب معرفت و عارفی سالک طریقت بود
 و او فرزند درویش شہباز قلندر قدس سرہ است کہ بقعہ ایشان در دو کرو بطرف شرقی شہر واقع است
 ہذا قبر درویش التالک الفاروق غیبی قلند بن رویش شہباز قلندر غفر اللہ
 کان وفاتہ فی تاریخ یوم الثالث من شہر ربیع الاول سنہ ۷۳۵ و ثلاثین و ستعمائہ

زیارت خیر العباد نبی علیہ الرحمۃ

این زیارت بطرف جنوبی نزدیک روازہ شہر واقع است و از قرات تاریخ در زمان سلطان حسین باقر
 وفات کردہ و گویند وجہ تسمیہ او بخواجه تب بند آنست کہ کسی کہ تب عارض کرد و زیارت
 رقتہ فی الحال تب و زایل کرد عبارت لوح بالائی قبر اینست

ہذا قبر عابد الصالح العبد خواجه علی بن خواجه بابا

الخرنوی غفر الله ذنوبه من شهر شعبان في سنة ثلث و تسعمائة

زيارت مشهور با سِتارِ خواجه نورانی

این زیارت در طرف شمالی حصار غزنین میان شهر واقع است و بنامی دیگر غیر از همین نام مشهور نیست
که از روی لوح تطبیق داده شود اما در جمع آنکه الواحشان مطابق مشهور بود آورده شد
احوال او دستمه نشد لکن از روی عبارت لوح دهنده میشود که وی شاعری بلوغان و
سالمی با یتقان صاحب علم و فضل و دارای کمال عقل بوده و در عهد اوزک زیارت پادشاه
رحلت فرموده اند عبارت لوح بالای قبر این است

قَدَرِ نَحْلٍ مِنْ دَارِ الدُّنْيَا إِلَى الْحَرِيمِ الْعُقْبَى الشَّيْخِ الْعَالِمِ الْعَارِ
الْكَامِلِ سَائِلِ الْيَقِينِ الْمَذِينِ وَنَائِلِ مَنَاسِكِ الْيَقِينِ
خُلَاصَةِ فُرُقِ الشَّعْرَاءِ سُلَاطَةِ أَمِّ الْعُرَفَاءِ الَّذِي ظَهَرَ مِنْهُ
إِسْرَارُ الدِّينِ وَالدُّنْيَا جَامِعِ الْكَمَالِ لِالصُّوَرِ وَالْمَعْنَى

والمعنوی علیہ الافاضل مولانا مبارک الدین فضل بن المرحوم المعفور
مدایندہ محمد الغزنوی فی سنة ستة ومائة والف

مزار شایہ ابوالفتح علیہ الرحمۃ

این زیارت در طرف شرقی بالا حصار غزنین میان شهر و مسجدی واقع است این قبرستان
سلطان بہ مرتبہ دارد و در روی قبر سنگی بود کہ در او بخط قدیم نوشته بود این
شیخ الاجل عمید الدولہ ابو الفتح معبود محمد بن سعد غفرلہ ولوالدیہ و در طرف
مرتبہ دوم بخط کوفی و رقاع این آیات و کلمات منقوش بود و آیات شریفہ
کُلْ نَفْسٍ ذَا قِنَةٍ الْمَوْتِ وَلَیْسَا تُرْجَعُونَ وَتَسْلُو کَرَامًا شَرًّا
وَالْخَیْرِ فِتْنَةٍ وَلَیْسَا تُرْجَعُونَ در طرف بایں بخط کوفی
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اِنَّ الَّذِیْنَ قَالُوْا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ
اَسْتَقَامُوْا یَنْزِلْ عَلَیْهِمُ الْمَلٰٓئِکَةُ اَلَّا تَخَافُوْا وَلَا تَحْزَنُوْا

وَابْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُ

أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ

و در اطراف مرتبه دوم بجز رقا ع این آیت نوشته بود اللّٰه لا اله الا هو الخ

الْقِيَوْمُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي

الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ

أَيْدِيهِمْ وَمَلْخَفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ

الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ تاریخ و سنه پیدائش و لوح دیگر نیز در بالای این قبر دیده

که آیه شهادت لا اله الا هو و الملک و اولو العلم قائما بالقسط و را منقوش بود

و بقدر شش کز بجانب جنوبی این قبر قبری دیگر میباشد که بنامی مشهور نیست و از عبارت

لوح بالای این قبر دانسته میشود که زن است و عبارت این است السّاجدة العابدّة غمّه

بنت المغفور المبرور شیرین لکن دو میل سنگی کہ بقدر سه چہار یک زرع ارتفاع دارد
 یکی در بالا و یکی در پایان این قبر واقع است اما بسیار کہنہ کہ خطامی کو فی آن مشقت بسیار
 خواندہ شد و یہ طین عبارت نقش بود بسم اللہ الرحمن الرحیم - معید بن صدر الامام
 الاجل عماد الملک والذین اقضى القضاء ابی سعد مسعود اطال اللہ بقاہ فی رحمہ اسلامہ کلکتاب
 وکانت فی خمس وعشیرین مہ فی بقیۃ الحرام سنہ ثمانہ و سئو و کیر و نہین قبر دیدہ شد
 کہ نیمہ آن شکستہ و منقود شدہ بود لکن دہستہ شد کہ سنگ مخراب شدہ و در آن
 بخط کو فی نوشتہ بود لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ سلطان اعظم ملک
 رقاب الامم ملک الاسلام و مسلمین سلطان الارض نظام الدینا و الدین
 قوضی کے احوال قبر اول کہ مشہور است شاہ ابو الفتح از روی کتابا معلوم شد لکن
 عبارت لوح قبر بیان بخوم یکروہ کہ شخص بزرگ و از جملہ وزراء داد ابو دہ و مردم
 از روی عبارت لوح مسمی شاہ ابو الفتح ساخته اند و از عبارت ہر دو میل سنگی

دانسته میشود که یکی از فرزندان علما و فقها و قضات عصر خود بوده و در زمان سلطان شهاب

الدین غوری وفات کرده و لوح بالائی قبر که زینت آن داشته نصب کرده باشند یا این

سپیل از قبر اول بوده و غلط در این قبر استوار کرده اند و از عبارت سنگ محراب معلوم

که آن محراب بسم سلطان محمود ختم شده زیرا که در سنگ بالائی قبر سلطان یحیی سلطان نظام الدین

مرقوم کرده اند بسم الله العزیز العظیم

رَوْحُهُ وَمِنْ زِيَارَاتِ وَلِيَاءِ اللَّهِ كَرِهُوا

وَإِذَا لَوْحٌ دَانْدَمُ طَابَتْ مَشْرِئُهُ نَفْسُهُ وَأَزَى بَلَدِهِ

مخفی و پوشیده است که از مسناین اخبار و تواریخ چنان ستفا و میگرد که شهر غرین

بسیار وسیع بوده چنانچه آثار آن هنوز باقی است و همچنین از آثار معلوم

که از دهن کوه که مزار خواجه بلغار قدس سره واقع است تا قبرستان شوزیام

همین اعطای همه قبرستان مقبره و خطره سلاطین و مشایخ و علما بوده چون بعضی

از پادشاهان که در ولایت غزنه استیلا یافته خرابی بسیار کرده اند مانند علاء الدین
 غوری که غیر از قبر سلطان محمود جمیع مقبره های آل سلجوقیان را ویران ساخته عمارت آنها را
 از پنج و نسیا و بر کند و بعد از آن از دست عساکر چنگیز خان این ولایت زیر و زبر کرده
 قتل و خرابی بسیار واقع شد و این شهر و حصار که اکنون معمور است اما بعد از چنگیز خان
 تعمیر شده با بنابر آن اکثر الواح قبور و زیارات و مشایخ پراکنده و شکسته و
 مفقود الاثر و بعضی در زیر خاک پنهان شده چنانچه آنما که از زیر زمین برآمد قریب دو کوزه
 زمین کنده شده تا لوح آشکار گردیده مانند زیارت خواجه کلینی و زیارت خواجه باغبان
 و غیره و از این قریب می شود که اکثر الواح و قبرهای قدیمه در زیر خاک شده با زیر که قبرستان
 باین وسعت و شهری بآن عظمت که سالها آباد و خلایق بسیار از هر طرف در آن سکونت
 داشته باشند و همچنین در زمان پیش ساکنین لوح از برای قبور اموات معمول می شد
 البته الواح آنها در زیر خاک بوده باشد و بعضی از الواح قبور صرف تعمیر و بناهای مردم

کر دیده از آنجا نیکه انوار دواست او یارانه در هر جا که مدفون باشند تانده و
غیر منظمی است و هر زمین که زیارتی آشکار شده مردم بنا بر نادانستی بوج و دیگری را
در بالای آن قبر نهاده اند از این سبب است که بعضی بوج ندارد و برخی که بوج دارد بوج
آسامی مشهوره آنها نیست العلم عند الله العزیز العظیم

مطلع انوار فیوضات کبریٰ خجسته بیکر بلعاجی و سید

دی از فرزندان حضرت صدیق ^{رضی اللہ عنہ} و در طریق معرفت صاحب تحقیق سالک سالک طریقت
و عارج معارج حقیقت بوده پیوسته ابواب معارف بر روی طالبان میگشوده و او معارف
حکیم سنائی و هر شاه غزنوی بوده مزار آن بزرگوار ببیدیک کرد و برف شمالی شهر
غزنین در دامن کوه واقع است و پیوسته از آن بزرگوار بر همه کس انوار فیوضات طالع است
شعر موقوفه مرقد پاک خواجہ بلغار هشت بی شبهه مطلع انوار و صاحب بغیة الاولیا
محمد داراشکوه نوشته است که در غزنین برف زیارت هر یک از اولیای کرام رسیدیم

پرفیض تر از مزار خواجه بلغارندیدم مزار ایشان لوح ندارد لکن در پہلوی قبر
شکی نفید منسوبست و در آن سنگی این عبارت منقوش میباشد

بعون غایت الهی و بمین دولت حضرت پادشاهی شاهنشاه ماک مرتبت فلک
منزلت کرد و بسطت کیوان رفت بهرام صولت پرچم شیر شکارش مفتاح امن مان
ولمعه شیر آبدارش سر انجام سباب نغمه ترانمان سنان جان ستارش با ملاد
نصر من اند زبان تیر و پرچم لوائی کشور کثایش بنسایم فتح و دولت آویز عدل کاش
کافل تمهید مبانی دین و دولت و حرم شاملش ضامن تشدید قوا و اعدا ملک و ملت المود
بالمجاهدات ابوالفکار ابوالفتح جلال الدین محمد اکبر پادشاه غار خلد اند آغا ملکہ ابد طالب
جلال الدین محمود ساعی تعمیر از قلع خیر شد فی شورش نه اربع و ستین و ستائیت بیت

کز نور و سفا آمد و شک جنت

این منزل دلکشای کردون فحمت

بنوشته فلک منزل کیوان فحمت

بر لوح زمانه از پنی تا بخشش

و از این عبارت چنان معلوم میشود که در عهد جلال الدین اکبر پادشاه غازی در ۹۶۴
 بعضی جلال الدین محمود که یکی از امرای او بوده این هزار مبارک تعمیر شده باشد لکن اکنون بقعه ندارد

الْفَائِزُ مُحَمَّدٌ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَيْمِيَّةٍ وَتَعَالَى شَيْخُ رَضِيِّ الدِّينِ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ

بقعه شریفه علی لالا قدس سره در طرف شمالی شرقی شهر غزنین تقریباً بعد نیم کرو واقع است
 وی پیر شیخ سعید است و شیخ سعید پیر عم حکیم سنائی است و شیخ رضی الدین علی لالا از
 جمله مشایخ کبار است و او بلازم است شیخ نجم الدین کبری و بسیاری از بزرگان رسید
 در نفحات مطهر است که از یکصد و بیست و چهار شیخ کامل خرقة داشته و بعد از وفات وی
 یکصد و سیزده خرقة باقی مانده و هم در هندوستان بقعه بصفت ابوالرضا درین شهر
 شانه محسن مبارک رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را از او گرفته باز غزنین فرستاده
 و گویند آشنایان مبارکه همچنان بالایی سینه ایشان است و آن شیخ بزرگوار در سیم ماه ^{الاول} ربيع
 سنه ششصد و چهل و دو در غزنین وفات نمودند این رباعی از منظومات ایشان است

هم دل هزار جان خریدار تو هست

آنکس که در آرزوی دیدار تو هست

هم جان هزار دل گرفتار تو هست

اندر طلبت نه خواب دارد نه قرا

الْعَارِفُ بِالسِّرِّ الْحَقِيقَةِ وَالْوُصُولُ إِلَى حَضْرَتِ هَبْلُولِ الْقَلْبِ سَيِّدِ

مزار این بزرگوار بطرف شمالی نزدیک شهر غزنین در دامن کوه واقع است احوال او
در هیچ یک از کتب ذکر نشده بعضی بر آنند که نام شرفیایان امام محمدزاده است و
برخی گویند که ایشان در زمان سلطان محمود غزنوی بوده اند و سلطان از اباوی ارکاد و عقیدتی
بوده و جمعی او را معاصر سلطان محمود و سلطان ابراهیم بنند و کتابی از اشعار نظر
فاکار رسید که مختص ناظم آن هبلول بود و صاحب آن کتاب سکینه که این شمار از
همان هبلول است که مزارشان در غزنین است اگر چه آن کتاب مشتمل بر غزلیات صوفیانه بود
لکن نظر برستی و بی وزنی آن اشعار از چسبیدن عارفی کامل و شیخی بزرگوار بعید مینماید
اعلم من دانه علی ای تقدیر ساکلی صاحب تجرید و بزرگی عارف توحید پرور

از مزارشان انوار فیوض است بر همه زائران ساطع و آثار کرامات در اکثر ازمان
لا مع است تقدس ابد ستره اعزیز

نقا و مخا نبل المصطفی و خال صدق و دوی رضوی حیدر غفر نوی

مزار پر انوارشان در طرف شرقی نزدیک شهر غزنین واقع است و در جمیع اکابر عرفا
و اجداد شراسیدی جمیل و بزرگوار می پس معاصر بر امشاه سنزوی بوده و قصیده
در تمثیلت روز جلوس بر امشاه گفته که مطلع آن منبت ندانی برآمد ز هفت آسمان
که بر امشاه است شاه جهان و آورده اند که وقتی از اوقات قصیده در نعت
سید المرسلین صلی الله علیه و آله و سلم انشا کرد چون زیارت حضرت سول صلی
علیه و آله و سلم مشرف شد آن قصیده را تمام خواند چون باین شعر رسید که
لافی زندگی نیارم ز دوزخ است ای حبیب مدحی کفتم بکفرت خلعتی بیرون
نی احوال هستی با خلعتی از روضه مظهره بیرون آمده ندانی شنید که خدایا بنی پس این

آیتی است از بزرگی و جلالت شان او قدس سره عزیز

شیخ بزرگوار خواجه محمد علی خوارقلسی

پیوسته متباد و حدت و مجذوب به احدیت بوده اوصاف ایشان از حدت
و عوزه تحریر بیرون است و در کتب مطبوعه که حکیم سنائی علیه الرحمه بارشاد
این بزرگوار طریق سلوک پیوده قصه او مشهور است بقعه مبارکه خواجه لای غار
سجیدیم کرد و تقریباً بطرف شرقی شهر غزنین واقع است قبر ایشان لوح ندارد لکن مردم
بنابر نادر استکی لوح دیگری بالای قبر نصب کرده اند و آن لوح یکطرف بنام است
و طرف دیگر بنام مرد و در یکطرف این عبارت نقش بود وفات خواجه غلامعلی بن مرتضی
خلیل العزیزی فی تاریخ یوم السبت ذیحجه سنه اربع و سبعین و سبعمائیه ۱۱۰۴
و در طرف دیگر این عبارت مرقوم بود هذا مرقد المصطفی الصالح المستور العابد الهام
ملقبین الزمان و خدیجه الدوران و شک نیست که مجذوب لای غار در زمان پیرشاه بوده

و تاریخ این لوح درست نمی آید و بهر شاه در سنه پنجم و چهل و هفت قیات کرده

زیارت شیخ عثمان المشهور بابا باهادر

از کتاب نجات و سقیة الاولیاء و غیره الاصفیاء و غیره در احوالات شیخ علی محمد
جلانی بجزیری سنزوی که در سنه چهارصد و شصت و پنج در لاهور وفات کرده
و او صاحب تصانیف بسیار و مشهورترین کتب او کشف المحجوب است چنانکه
که این زیارت که در غزنین مشهور با بابا باهادر است قبر شیخ عثمان پدر شیخ علی محمد
چنانچه نوشته اند که والد و والدہ شیخ علی محمد در پهلوی مزار تاج اولیا
که خال اوست مدفون باشند و جلاب و بجزیری نام دو محله از محلات غزنین بود که
و همچنین از روی آن کتب معلوم گشت که واقعه نشان دادن کعبه شریفه از برای تحقیق
که ظاهر از قبله انحراف داشت از کرامات فرزند او شیخ علی محمد است و آن مسجد
و محراب در لاهور پهلوی مزار شیخ علی است در غزنین و همچنین مرقوم است که شیخ عثمان

و او
صاحب تصانیف
بسیار است

ارباب باہفت پشت بھرت علی کرم اللہ وجہہ میرسد بدین حق کہ شیخ عثمان بن سید
 بن عبد الرحمن بن شاہ شجاع بن ابوالحسن بن علی بن حسین اصغر بن سید زید شہید بن امام حسن
 بن حضرت علی کرم اللہ وجہہ بقعہ ایشان در شرقی شہر عزین ملوی مزار تاج اولیاد و قسبت

الشیخ الاجل محمد سرزنی علیہ الرحمۃ

مرقد شریف و منبع منف ایشان بعد نیم کرو بطرف جنوبی شہر عزین در شرقی جنوبی زیارت
 حکیم سنائی واقع است وی از جملہ اکابر زاهدان و اجلہ موحدان پوستہ سرت بادہ
 توحید و ایقان و جرعہ نوش خمانہ تجرید و عرفان بودہ مولانا جلال الدین رومی قدس سرہ
 در کتاب ثنوی شریف از مرتب عالیہ و مدارج منیعہ ایشان بیان فرمودہ اند کہ ذکر آن
 اشعار در این مختصر کنجاہش ندارد و در لوح کہ بالای قبر ایشان دیدہ شد این عبارت مرقوم است
 انشقلت الی جوار رحمۃ اللہ تعالی فی لیلۃ الجمعۃ الیابغ
 والعشرین من جمادی الآخر سبع و تسعین و خمسمائہ

چون اسم ایشان در این لوح ذکر شده و بمقتبای ضمیر تائید استقلت معلوم میشود که
 این لوح از زن باشد مگر اینکه اسناد استقلت را بوی نفس مطمئنه یا روح مقدسه نمایم
 چنانچه در کلام شریف آمده یا ایها النفس المطمئنة ارجی الی ربک راضیه مرضیه هرگاه
 این لوح از ایشان باشد مطابق تاریخ لوح در زمان سلطان شهاب الدین غوری وفات کرده اند

عَارِجُ مُعَارِجِ کِبَرِ یَا حُضْرَتِ تَاخِجِ اُولِیَا اَقْدَمِ شَرَفِ

وی شیخی کامل و عارفی فاضل گذشته و او برادر زوجه شیخ عثمان اربابهاست
 بقعه ایشان نزدیک مزار خواجه لای غور واقع است و در لوح بالای قبر ایشان
 آیات کلام الله شریف مرقوم بود و نام و تاریخ مذشت آیات شریفه این است
 کُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ كُلٌّ نَفْسٌ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ كُلٌّ مِنْ عَلَيْهَا
 فَاِنْ وَيَقِي وَحْه رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
 لوح دیگر در میان بقعه

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقَائِمُ
بِالْقِطَابِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

شَاهِبًا زَارِجًا جَرِيدًا وَظَرَحَةً شَهَبًا زَقَلَدًا قَلَسًا

بقعه بیان بقعد و کرد و تقریباً بطرف شرقی شهر غرین واقع است و این غیر از عمل شهاب ^{مقلند}
که در کتابها مسطور است زیرا که او در ۱۲۴۰ هجری قمری در چهار وفات کرده و در ^{بستان}
مدفون است و این شهاب ^{مقلند} که در غرین مدفون است در کتابها ذکر نشده لکن از مرثیه ^{منا}
شعیده شده است شریعتشان سید عبداللہ بن شهاب ابرہیم است و بطریقہ قادریہ سلوک ^{مورد}
و قبر دیگر که لوح مذشت نزدیک دروازه بقعه دیده و گویند این قبر از شهاب ^{مقلند}
آماچان دستہ میشود کہ شهاب ^{مقلند} از سادات بزرگوار غرین بوده و میرزا و شہرت
دشتمند و مکن ^{مقلند} بیان و فویرزادہ کہ در همین فوج نام ^{مقلند} است بود و قبر ^{مقلند}
کہ مشہور بقبرستان پیرزادہ میباشند باین زیور است چنانچہ ^{مقلند}

اولاد ایشان در همین قبرستان دیده شد و خواجه یوسف شاه که مرزبان در همین

مشهورست بنابر عبارتی که در پهلوی قبر اوسبیاعی نوشته بودند چهار پشت بر پیر شهاب

بن برین طریق خواجه یوسف شاه بن سید محمد بن سید نواب بن میر حسن بن شهاب قلندر حضرت

غیب قلندر که در سنه ۸۵۷ هجری قمری وفات کرده اند و در روضه اول این کتاب ذکر شد

فرزند این بزرگوار است یعنی پیر شهاب پس معلوم شد که حضرت شهاب معاصر ظهیر الدین محمد بابر پادشاه

عبارت الواح قبور اولاد پیر شهاب که در قبرستان پیرزاده دیده شد

قدار تخل من دار الدنيا الى حريم العقبى الشيخ الصالح العابد الراج

الساجد سيادت و نجابت پناه مير محمد علي بن سيادت پناه و نجابت دستگاه

مير علي محمد بن مير الله داد بن مير قنبر بن مير اسماعيل بن شهاب قلندر ^{۱۰۳۵} هجری

بنت مير شهاب قلندر

قدار تخلت من دار الدنيا الى حريم العقبى السيدة الصالحة المستورة المرحومة

المغفورة فخر المستور اوزين المحدثات نتيحة ساد العظام سلاوة اولاد ساد
الكرام المتماجي بي كل ماه بنت الرحم المغفور مير شهابز پيرزاده العزتوى
كان وفاتها في شهر جمادى الاولى سنة سبع ومائة والالف ۱۱۰۲

روح دكر از اولاد پير شهاب

قد رحلت من دار الدنيا الى حريم العقبى السيدة الصالحة المستورة
المرحومة المغفورة نتيحة السادات اعظام الكرام سلاوة اولاد سيد
المتماة شايته بي بنت المغفور المبرور مير محمد پيرزاده كان وفاتها في
شهر رمضان المبارك المنتظر في سلك الشهور سنة ثمان واربعين والالف من الهجرة

شيخ حنا يمين حضرت شمس العاز في قدس

بقعه ثمان و عشرين بنوبان شتر غنمين تركي بقعه حكيم سناني واقع است نور
دركت بها در شرف است و روح هم در روح دكر و بيان بقعه بيده و عبارت نور است

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ الْعَبْدُ الذَّلِيلُ إِلَى رَبِّهِ عَفْوٌ
 بِتَارِيخِ خَبَرَةٍ وَعِشْرِينَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ الْبَارِكِ عَظَّمَ اللَّهُ بَرَكَتَهُ
 سَنَةِ إِحْدَى وَسِتِّمِائَةِ (۶۰۱)

الْعَارِفُ بِأَسْرَارِ الصُّورِيِّ وَالْمُعْنَوِيِّ شَيْخُ عَبْدِ السَّلَامِ وَضَوِّهِ

مزارشان بقابلہ نیم کرو بطرف غربی مزار بلول در پشت کوه واقع است و وبالای قمر
 و سنک نصب و در یکی این آیات نوشته بود بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا
 شَيْئٌ لَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ
 سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
 عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ
 مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ودر باره دیگر این عبارت تروم فی سبعة و تسعين و خمائة

بِآيَاتِهِ شَوَاهِدٌ صِدْقٌ وَصَفًا قَاضِي أَرْشَافِ الْعِلْمِ الرَّحْمَنُ

مزار ایشان در شمالی بقعه حکیم سنائی واقع است احوال او معلوم نیست عبارت بالا می باشد
خدا بر آن بنده رحمت کنایه که دعا بر بندگان کنه کار کند

و عَارِفٌ بِأَيْقَانٍ شَكَّاهُ مِيرَاثُ الْبِرِّ بِعِلَّةِ الرَّحْمَةِ وَالرَّضْوَانِ

بقعه ایشان در طرف شرقی شهر غزنین و یک مزار شیخ وردکی واقع است بالای قبر او

لوح ندارد و لکن دو لوح در میان بقعه دیده می شود بالای صفت و یکی در میان طاق

عبارت لوح بالا می صفت لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَإِنْ تَمَّ الْبِنَاءُ تَجُوزُ قُلُوبُ اللَّهِ أَحَدُ اللَّهِ الصَّمَدُ الَّذِي لَا يُؤَلِّهُمُ

يَكُنْ لَهُ كَمَا أَحَدٌ لَوْحٌ يَأْتِي بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هُوَ اللَّهُ الَّذِي

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

﴿مُوحَّدٌ صَاحِبُ خُلُقٍ جَدِيدٍ بِقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ﴾

بقعہ ایشان طرف شرقی شہر غزنین نزدیک مزار حضرت تاج اولیا واقع است

﴿زِيَارَتِ خَلِّجِ خَبَّازٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّضْوَانِ﴾

این زیارت طرف شرقی شہر غزنین نزدیک بقعہ شاہ میر فالیزبان واقع است

الْعَارِفُ الْوَلِيِّ شَيْخٍ وَرَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ

بقعہ شیخ ورد کی طرف شرقی شہر غزنین نزدیک مزار تاج اولیا واقع است

سَيِّدِ الْمَسْأَلِ خَلِّجِ خَبَّازٍ بِأَبَا حَمْدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

این زیارت تقریباً بعد ہزار قدم بطرف شرقی شہر غزنین کنار راہ بالائی صفہ واقع است

در ہمین فوج میان راہ کہ مردم عبور میکنند قبری می باشد لکن معلوم نشود و این قبر در میان

مردم غزنین مشہور است زیارت خواجہ پایمال علیہ رحمۃ اللہ

زِيَارَتِ سَيِّدِ فَقْرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

این زیارت نزد یک مزار بابا حیدر بیلوان شرقی شهر عزمین واقع است

زیارت حضرت ختم الاولیاء علیه السلام

مزار ختم الاولیاء حاجی بلدی نزد یک مزار سید حسن علیه الرحمۃ واقع است

زیارت ترک حضرت فکرت سر بر علیه السلام

این زیارت در سرکوه میان قلعه جبه خانه واقع است نزد یک بقعه بملول صاحب
احوال ایشان معلوم نیست لکن مردم میگویند که ایشان از طایفه ترک بوده اند و
و هم در آن قلعه سرکوه مقروما و او شمشیر از دست کفار در همان جاشید گردیده
بجوار رحمت الهی پیوستند پس مراد از سر بر سر بریده خواهد بود نه سر برنده

زیارت پیر پاره دوز و زیارت خلیفه بملول و زیارت
نصر کریان و نصر خندان علمای الرحمة والرضوان

این هر سه زیارت در پایان زیارت بملول واقع است احوال ایشان معلوم نیست

زیارت دیگر در همین فراجی

این زیارت در میان مردم غزنین به شاخ کاو تر بزرگوارتر و خرمتر و دارد
 و در پایان بقعه معلول واقع است احوال ایشان معلوم نیست مردم میگویند که بجهت همین
 وصیت کرده اند که ایشان را باین نامها ذکر کنند و در همین زیارت چند لوح دیده شد
 در یک لوح این عبارت نوشته بود **هَذَا قَبْرُ شَيْخِ الْإِمَامِ الْأَبْلِ الْعَالِمِ الْكَافِي صَفِيِّ اللَّهِ**
أَحْمَدَ بْنِ أَبِي كَسِيمٍ الْغُرَنَوِيِّ و در دیگر این عبارت مرقوم بود **هَذَا قَبْرُ الشَّابِّ الْمَرْحُومِ**
حَاجِّ الْحَرَمَيْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْغُرَنَوِيِّ و در پارچه سنگ دیگر این عبارت یافته شد
الْأَمِيرُ الْأَبْلُ شَيْخُ عَصَدِ الدَّوْلَةِ أَبُو بَكْرٍ و در پارچه سنگ دیگر این عبارت نقش بود
قَرَّةُ عَيْنِ السُّلَاطِينِ فَلْدَةُ كَسْبَادِ أَخَوَاتِ الْفَضْلِ الْمَرْحُومِ تَوْضِيحُ از عبارات این
 چنان معلوم میشود که مقبره بعضی از شایخ و اُمراء یا حیره اولاد بعضی از سلاطین بوده باشد
 چون این مقبره کهنه و الواح آنها نیز بخط قدیم و از همین قویر میباشند و هسته میشود که در میان سلاطین غزنویان

زیارت نیکو مشهور به بلا کل و کی حتم

این زیارت نزدیک بقعه علی الاطرف شرقی او در میان پشت تراز زمین آشکار
و این زیارت را مردم به بلا کل و کی منی ساخته اند و بالای این قبر پارهای سنگ
ویده شده که در هر یک آیات شریفه نقش بود و در یک سنگ این عبارت نقش بود
هذه قبر الامیر الاجل العالم العادل شمس الدوله المجاهد شمس بک نور الله مرقد ه
پس از این عبارت معلوم میشود که قبر یکی از امرا بود و باشد

زیارت نیکو

این زیارت قبری است که نزدیک بقعه خوابه بنال در میان زمینهای مرز و عید شده
و هنوز بنام مشور نیست عبارت لوح بالای این قبر این است گفت پیغمبر ما
صلی الله علیه و آله و سلم که خداوند تبارک و تعالی بر آن بنده رحمت کند که بر چاه
کنه کار دعا گوید و در پاره سنگ دیگر این عبارت نقش بود سرودی بوشنا

برفت آه از دنیا تا رنج یومِ پُشنِبه سَنه سَنه و خَمْسَمائِه از این عبارت مفہوم میگرد که
قبر یکی از فرزندان سلاطین غزنویہ بودہ اسم عند اللہ

زیارتِ بیکر علیہ الرحمہ

این زیارت صورت قبری است کہ نزدیک بقعہ اربابا پیدا شدہ و بخواجه دیوار
سوار شہار دارد از مردم شنیدہ کہ وجہ تسمیہ او بخواجه دیوار سوار آن است
کہ ہر گاہ بالای دیوار سوار می شدہ آن دیوار مانند حیوان براہ می افتادہ -
و لوح بالای این قبر دیدہ شد کہ بخط کوفی آیات کلام اللہ ہر دو لوح منقوش
و نام و تاریخ گذشت در یک لوح این آیات نوشتہ بود

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ أَمَّا رَبُّنَا فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مِنَ الْآبِرَارِ بَعْدَكَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا
 وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
 در لوح دیگر این آیات نوشته بود اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
 لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
 كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
 الْعَظِيمُ
 اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ اٰمَنَ
 بِاللّٰهِ وَمَلَاٰ نَكَتِهٖ وَكُتِبَہٗ وَرُسُلُهٗ لَا تَفْرِقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ
 رُسُلِهٖ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ
 الْمَصِيْرُ در هر دو لوح اسم ششمی هر چند تفحص کردم یافت نشد

زیارت سبز پوشان علیا لرحمة والرضوان

این زیارت طرف شرقی شهر نزدیکی شهر هلوپی مزار شاه کابل واقع است لوح ندارد

زیارت سید نجات علیا لرحمة والبرکات

این زیارت میان دریا مقابل باغ شاه واقع است احوال او معلوم نیست لکن
 بعضی مردم میگویند که هنگام آمدن سچل آب ریاشق شده از هر دو جانب این قبر میگردد
 و هیچ آسیب باین قبر نرسد لوح سنگ بالای این قبر نهاده بودند لکن مطابق مشهور نیست
 و عبارت لوح مذکور اینست. هذ اروضه صبیح لسا الو بن سنگی علی العزوی
 فی یوم الجمعة وثمانین وستمائة یحتمل که نام این زیارت که مشهور بسید نجات
 عوام از پیش خود نهاده باشند و نام اصلی صاحب این قبر نیست پس لوح مذکور معلوم
 که از این قبر باشد یا نباشد و همچنین احتمال میرود که این قبر قدیمی باشد که بر در زمان ^{بعضی} و یا
 زمینهای جوانب آن که قبرستان بوده داخل دریا شده و این قبر در میان دریا واقع شده

والا مسلم است که کسی اموات خود را در میان دریا دفن نخواهد کرد و علم عند الله

زیارت خواجہ محمد بن محمد و خولجہ شہید و شہادۃ کاتبی علیہم الرحمة

این سہ زیارت در قبرستان دہ پیرزادہ طرف شرقی شہر غزنین واقع است

زیارت خواجہ عبدی علیہ الرحمة والرضوان

این زیارت در دہ پیرزادہ طرف شرقی شہر غزنین واقع است

زیارت بابا جمعه علیہ الرحمة

قبر بابا جمعه در دہ خدا داد نزدیک مزار شہباز قلندر واقع است

زیارت خواجہ الحرام و خولجہ شہید علیہما الرحمة

در نواحی بقعہ شہباز قلندر واقع است احوال ایشان معلوم نیست

زیارت در نیکو

این زیارت مشہور بہفت برادران باقیان سر بر می باشد و این زیارت در طرف

شرقی شمالی شهر عزیزین میان باغی واقع است و وجه تسمیه این زیارت من حیث تحقیقه معلوم
 در این زمین است لوح پهلوی یکدیگر واقع است که دو لوح از مرد و یکی از زن میباشد
 و عبارت آن لوح این است عفرانامه من الله للمرحوم المعفور حافظ اسمعیل بن مولانا
 خدا داد افسر نوی عفرانده لهما و کان وفاته فی لیلة اربع الثامن شهر صفر
 فی سنة تسع و عشرين و ثمان مائة و مر بها الی بیت التراب له ملک تنادی کل یوم
 لدو الموت و ابنا للتراب و لوح دیگر این عبارت مرقوم است فقیر محمود بن عمر
 بن احمد المدفون سنة اثنین و ثمان مائة و یکدیگر این عبارت نقش بود عفرانامه من الله
 للعقیقة الصالحة جان سلطان بنت خدا داد افسر نوی فی سنة ثمان و اربعین و ثمان مائة
 صاحب لوح دوم در زمان سلطان شهاب الدین غوری وفات کرده و صاحب لوح اول
 و سیم فرزند یک شخص بوده و در زمان ظهیر الدین محمد بابر پادشاه وفات کرده اند
 و دیگر لوح در این نواحی نبود

زیارت مشہور بہ شیخ حقداد عیدر

این زیارت در همین نواحی میان باغی واقع است لوحی در بالای قبر ویدہ
 کہ خلاف شہوت و عبارت لوح این است غفرانا من اللہ العفو للشیاء
 الآخر الاخص الاجد الاکرم فخر الاحزان وزین الاخوان المسمی
 نعمۃ اللہ ابن المجاہد معین المضعفاء والفقراء المسمی خاجہ اکرم
 العزتوی کن وفات فی یوم الخميس ستہ عشر من شہر رجب المرجب
 فی سلك الشہور سنہ ستہ وثلثین والفس ۱۰۱۶

و از ہیئت این قبر معلوم میشود کہ لوح اصلی این قبر باشد لکن شہور شدہ این
 بہ شیخ حقداد معلوم نیست العلم عند اللہ

زیارت مشہور بہ میر عبدالسیلام عیدر

این زیارت نیز در همین نواحی طرف شرقی شہر غرین میان یکی از باغها واقع است

عبارت لوح بالای قبرین است **شمس الدّولة والدّین امیر الاسلام و**
المسلمین الامیر اسفہ سالار بن اجل الامیر مؤید مظفر و منصور
 صورت قبر و خط لوح چون قدیمی است معلوم میشود که یکی از امرای سلاطین غزنوی بوده ^{شاید}
 لکن مشور شدن او به میر عبد السلام معلوم نیست چون این خط قدیمی است شاید که
 امیر الاسلام را از روی لوح میر عبد السلام خوانده باین اسم ستمی کرده باشند ^{اسم}

زیارت دیکر علیہ الرحمۃ

از عبارت لوح بالانجی ^{پهلوان} هسته میشود که زین است و این زیارت نزدیک مزار بابا خید ^{پهلوان}
 میان باغی واقع است و عبارت لوح بالای قبرین است **هذه**
قبر الضعیفة العقیفة الصالحة الصائمة السالجة اغنی بنت
خولجة محمد کان و فاتها فی التاریخ سنه سبعین و ثمان مائه

زیارت مشهور به قدشرف و قدّمه علیہ الرحمۃ

این زیارت نزدیک مزار شمس العارین واقع است وجه تسمیه او معلوم نیست

زیارت مشهور بنحو اجد کلبی علیه الرحمة

این زیارت در مقبره مشهور به پشته امام نزدیک زیارت اجد باغبان واقع است
و گویند بعضی از مردم غزنین خوا بدیده آئین را بقدر دونیم زرع کنده اند تا آشکار
فاین زیارت صورت سه قبر است که پهلوی یکدیگر واقع است و بر هر یکی آیتی از
کلام الله مرقوم است نام و تاریخ ندارد وجه تسمیه او بنحواجه کلبی معلوم نیست
در روح اول این آیت مرقوم است سَلَامٌ عَلَیْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ
در روح دوم مرقوم است سَلَامٌ عَلَیْكُمْ اَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
در روح سیم نقوش است سَلَامٌ عَلَیْكُمْ لِحَبِطٍ فَاَدْخُلُوهَا خَالِدِينَ

بقعه امام سید احمد علی علیه الرحمة

بقعه ایشان طرف شرقی جنوبی شهر غزنین نزدیک قبرستان پشته امام واقع است احوال ایشان

معلوم نیست لوح ندارند و پیش روی دروازه بقعه سنگی منصوب دیوار بود که از او
 تاریخ ساختن بقعه ایشان مہنوم میگردد بنا بر آن نقل آن عبارت مرقوم شد و آن این است
 تاریخ غرہ شہر شعبان المعظم ۱۱۹۱ھ بمفرمودہ سیادت صدارت پناہ زبدہ و
 عظام خلاصہ اولاد حضرت سید الانام میر نعمت اللہ صدر راسینی و اہتمام کمترین کدا
 متولی این بنای خیر با تمام رسید

زیارت مشہور بہ ضامن ضداران علیہ الرحمۃ

در نزدیک بقعہ امام سید احمد کی واقع است و آن صورت قبری است و لوح ندارد
 گویند ہر کس قرض دار باشد زیارت او رفقہ نذر بدہ قرض او برود و او امیشود

زیارت سید فیض اللہ علیہ الرحمۃ

این زیارت صورت قبری است کہ در ہمین نواحی واقع است و لوح ندارد احوال او معلوم نیست

زیارت مشہور بہ بابا طاہر آشناس علیہ الرحمۃ

این زیارت صورت قبری است در همین نواحی نزدیک لب دریا واقع است احوال او معلوم نیست
 در لوح بالای قبر آیه شریفه شهد الله ما آخر بخت کوفی مرقوم است و نام و تاریخ ندارد
 احتمال میرود که این قبر از خواجه طاهر وزیر سلطان بود و در بستان چهارصدوی شش
 وفات کرده بوده باشد زیرا که طاهر آتشناس و زینشاپور بوده اعلم عند الله

زیارت خواجه رشیدی علی بن محمد

این زیارت صورت قبری است که بعد هزار قدم بطرف جنوبی شرقی شهر غرین در کنار
 دریا نزدیک پل واقع است پارامی سنگ در بالای این قبر نصب کرده بودند
 که در یکی آیه الکرسی شریفه بخت ثلث مرقوم بود و در دیگری بخت کوفی این عبارت
 (اسیدة العالمة) مرقوم بود و در پاره دیگر بخت کوفی این عبارت نقش بود
 (الرحمة والراحة ناصر الدولة تغیب المبین معین خلیفة الله) پس برسیاق این عبارت
 که ناصر الدولة لقب سلطان مسعود غزنوی است احتمال میرود که مقبره متعلقات سلطان مسعود^{بوده}

یا این سنگها را مردم بنا و استکی بالای این قبر نهاده اند اسم عند الله

زیارت خواجه علی ندیتا ز علیدا ز محمد

این زیارت صورت قبری است که بعد هزار قدم بطرف جنوبی شهر غزنین کنار راهیان

باغی واقع است و در لوح بالای آن قبر نوشته است لا اله الا الله محمد رسول الله

کل نفس ذائقة الموت احوال و معلوم نیست

زیارت خلیفه خواجه علی ندیتا ز علیدا ز محمد

این زیارت صورت قبری است و این در باغ پهلوی باغ خواجه علی واقع است لوح ندارد

زیارت خلیفه خواجه علی ندیتا ز علیدا ز محمد

زیارت های میان شهر غزنین همه آنها لوح ندارند و احوال آنها معلوم نشد غیر از

زیارت شاه ابو الفتح و مزار استاد خواجه نورانی بجهت اینکه لوح آنها مطابق

شود بود و لهذا در روضه اول این کتاب ذکر شد و باقی مزارات میان شهر در این جدول مرقوم

اسم زیارت	موضع زیارت
زیارت شریف علیہ الرحمہ	پہلوی چونی بالا حصار واقع است
زیارت شاہ قلی علیہ الرحمہ	نزدیک تو بجانہ بالا حصار واقع است
زیارت سبز پوشان علیہ الرحمہ	طرف شمالی بالا حصار در پایان واقع است
زیارت خواجہ درانی علیہ الرحمہ	پہلوی خواجہ سبز پوشان واقع است
زیارت خواجہ نورانی علیہ الرحمہ	در ہمین موضع واقع است
ایضا زیارت شہید علیہ الرحمہ	نزدیک مسجد جامع واقع است
زیارت چل توج قد مکاہ	طرف شرقی شمالی متصل دیوار شہر واقع است
بابا علی علیہ الرحمہ	میان بازار پہلوی کوتوانی واقع است
بابا سید علیہ الرحمہ	در خانہ محمد اکبر بازار پہلوی کوتوانی واقع است
حاجی بابا طوطی علیہ الرحمہ	میان مسجد خلیفہ بی طرف شرقی جنوبی شہر زمین واقع است
ایضا مزار سبز پوشان علیہ الرحمہ	نزدیک مسجد خلیفہ بی واقع است
خواجہ عبد اللہ انصاری علیہ الرحمہ	در ہمین موضع واقع است
رحیم خاں پور باغ مشہور آن نیز مشہور زیارت است	در آن پادشہ مرگم ہندو روضہ حسن بن علی

زیارت‌های میان قلعه کوشک و نواحی

احوال ایشان را در هیچ کتابی نیافتم لکن ایشان باوایات عالمی مقدار و بزرگان و الای

بوده اند رحمهم الله تعالی و آسامی شریفه آنها این است

میان قلعه سید محمد علی ^{رحمته} سبز پوشان علی ^{رحمته} سید غفار علی ^{رحمته}
 قلعه خواجہ ملک یار ^{رحمته} بجا دل شاه علی ^{رحمته} سید شاه علی ^{رحمته} جلال شاه ^{رحمته}

زیارت دیگر در میان قلعه کوشک

این زیارت مبارک خوانده کل اولیاست می باشد • و عبارت لوح بالای قبر این است

لا اله الا الله محمد رسول الله • عبد الاحد بن حسن • از یکی

و دو لوح دیگر نیز در همین قبر دیده شد که در یکی کلمه طیبه و در دیگری این است

الراجی بشفاعه رسول الله المسمی محمد سعید بن المعفور الرسول محمد

شجاع از یکی الغزنوی غفر الله له کان وفاته فی یوم الاربعاء اثنان

من شهر ربيع الاول سنه خمين والفس ۱۰۵۰

چون در بالای این قبر که مسمی ببادر خوانده کل اولیا میباشد لوح سنگ مرده این معلوم میشود
که اصل این قبر از زن بوده و مردم بنا و استکی این لوح را بالای این قبر نهاده اند یا آنکه
این قبر را بر غلط باین اسم مسمی ساخته اند العلم عند الله

مزار امام سید حاجی راکعی علیه السلام

این زیارت تبرکه در قریه راک که در شرقی شمالی شهر غزنین بقدر شش کرو مسافت دارد
واقع است احوال آن بزرگوار در کتابی دیده نشد لکن بعضی مردم میگویند بجای رشت
بجنت امام زین العابدین رضی الله تعالی عنه میرسد و برخی را عقیده آنست که او عمر الشرف
بن امام زین العابدین است و این سخن اصلی ندارد لکن آن بزرگوار سیدی عظیم غانی
نمیل بوده پیوسته از مزارشان برکات و افزه و فیوضات متکاثره بر مردم میرسد
بالای قبر لوح سنگ نبود لکن در میان بقعه در کنار دیوار سنگی نهاده بودند که

در یک روی آن بخاک کوفی قدیم این عبارت منقوش بود این است -

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذَا قَبْرُ عَمْرِو بْنِ أَبِي طَاهِرٍ بْنِ الْحُسَيْنِ

النَّيْشَابُورِيِّ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلِوَالِدَيْهِ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

توفی سنه ۹۲۲ تا این جا منقوش بود و باقی آن که عبارت از تاریخ باشد از نزد حکاک

ناقص مانده بود زیرا که سنگ در ست و تقریباً یک نیم خط از نزد حکاک ناکنده مانده

پس چنان معلوم میشود که شخصیکه این سنگ را کنده بتاریخ وفات علم نداشته لهذا چنان

ناقص کنده شده و چون این سنگ در بالای قبر نصب نبود و خلاف مشهور بود حکم قطعی

نمی توان کرد که این لوح از این قبر باشد و شیخ سید حاجی عبد الوهاب بخاری قدس سره

که در کتاب غرینه الاصفیاء ذکر شده معاصر سکندر شاه لودهی و در ولایت طمان و طبرستان

در سنه ۹۳۲ هجری و در همانجا وفات کرده و یکری کسی از اولیادهای او

نام بنظر حقیر نرسیده اعلم عند الله

زیارت شیخ پادشاه اولی میر سید محمد غازی علیه الرحمة

این هر دو زیارت در قریه راکم واقع است لوح ندارند و احوال آنها معلوم

زیارت های قره باغی غزنین

زیارت های قره باغ از سادات بزرگوار و بزرگان عالمقدار غزنین بوده اند و

پیوسته از مزارات متبرکه که آنها انواع فیوضات و اقسام برکات ساطع است

و ایشان چهار نفر میباشند لوح ندارند آسامی شریفه آنها این است

شاه عبیدتای غیر بد الرحمن سید احمد صابر شاه بکت در ولی علیه الرحمة

روضه سیم در خراسان کربلا الفاضل آنها

مطابق با آسیا محی مشهوره آنها بود

امیر ناصر الدین سبکتکین علیه الرحمة

امیر ناصر الدین سبکتکین پادشاهی بصفه علو آراسته و بشجاعت و شجاعت

پیراسته و او اولین پادشاهی است که غزنین را در سلطنت و مقر خویش ساخته ^{سلطنت}
 برافراشت وی ملوک استکین و ام و امواد او بود بعد از استکین در سنه سیصد و
 شصت و هفت هجری در غزنین بر سر سلطنت نشست و پاره از ممالک هندوستان
 نیز مغر خود ساخت و بعد از سلطنت بیست سال در سنه سیصد و شصت و هفت هجری
 و داع گفت بعد از وی امیر اسماعیل پسر خود او چند ماه سلطنت کرده برادرش سلطان محمود
 او را محبوب و سر کرده خود بر جای پدر نشست جلوس امیر بگیکین بر تخت سلطنت ^{۳۶۲}
 وفات او ^{۳۸۷} مدت سلطنت او بیست سال قاضی صاحب حبیب
 و بعضی از مورخین دیگر نوشته اند که سلطان بگیکین در پنج وفات کرده و ام و امواد
 امیر اسماعیل بجای پدر نشست پس احتمال میرود که اگر در پنج وفات کرده باشد او را ^{بنی}
 نقل کرده باشند و الا بمضمون لیس انحراف عیاننه این صحت نخواهد داشت زیرا که
 قبر امیر بگیکین در غزنین مشاهده و قبر مذکور در محازی منارها در دامن کوه واقع ^{ست}

و عبارت لوح بالای قبر که بخط کوفی مرقوم است این است لکن تاریخ وفات ندارد
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ الْعَظَمَةُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ
 رَسُولُ اللَّهِ الْكَبَرَاءَةُ لِلَّهِ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ الْيُنَاتُجُونَ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِنْ عَمَلٍ صَالِحٍ فَالْإِنْفِيسِ وَمِنْ أَسَافِهَا
 الْأَمِيرُ الْحَارِبُ الْأَجَلُ أَبُو مَضُورٍ بِكَتْلِينَ رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ
 مُحَمَّدٌ سُلْطَانُ مُحَمَّدٌ غَرْنَوِي عَلَى الرَّحْمَةِ

بین الدوله و امین السلطه سلطان محمود غزنوی بن امیر ناصر الدین سبکتگین رحمہ
 وی پادشاهی عدالت کتر و بیدار و خاقانی رعیت پرور ستوده اطوار و اوصاف
 او بسیار و محامدا و بیشمار است شمه از احوالات او در روضه اول این کتاب
 ذکر شد و بنابر تمین در جمیع سلاطین نیز آورده شد فی الجمله او بعد از پدر ^{آری}
 سلطنت کردید بعد از سی سال سلطنت وفات کرد و اوراد و عمارت فیروزه که کنون

بروضه شتهار دار و دفن کردند تولد او ۳۵۲ جلوس او بر تخت شای ۳۸۸

و قاسم او ۳۲۱ مدت سلطنت او ۳۳ سال مدت عمر او ۶۴ سال

عبارت لوح بالای قبر این است در یکطرف لوح بخدا کوفی مرقوم است

غُفْرَانَا مِنَ اللَّهِ لِلْأَمِيرِ الْأَجَلِّ السَّيِّدِ نِظَامِ الدِّينِ

أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدِ بْنِ سَبْكَتُكِينِ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ

و در طرف دیگر بخدا رقع منقوش است

تَوَفَّى رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَفَوْزَ حُفْرَتِهِ وَبَيْضَ فَجْهِهِ عَشِيَّةَ

يَوْمِ الْخَمِيسِ سَبْعِ يَمِينٍ مِنْ شَهْرِ رَجَبِ الْاِخْرَسَنِ احْدَى وَعَشْرِينَ اَرْبَعًا غَفَرَ

از فرزندان سلطان محمود و در ولایت غزنین قبری دیده شد که لوح او مطابق مشهور باشد

و حال آنکه بعد از وی ناست و دو صد سال تقریباً اولاد او سلطنت کرده اند اما قبر پسر اباز

که یکی از علایمان خاص و هم داماد او بوده در میان باغی نزدیک شهر دیده شد

و ایاز بنابر مشهور ہندوستان وفات کردہ و احوال او مشہور است و قبر محمد پسر ایاز
 در طرف شرقی شمالی شہر در میان واقع است و مشہور بزیارت نواسہ سلطان است
 چون از خاصان و غلامان سلطان بود بنابر ان در این جا آورده شد عبارت لوح بلای قبر
 الْعَبْدُ الْمَذْنُبُ لَا تُحْمِلُ مُحَمَّدُ بْنُ أَيَّازَ السُّلْطَانَ الْمَعْرِي أَيْتَابُ اللَّهِ كَهْ وَغَفَرُ
 سُلْطَانُ الْغُبِيكُ وَسُلْطَانُ عَجَلُ الْوَيْكُ

سلطان لغنسیک بن سلطان ابوسعید میرزا بن سلطان محمد بن میرا شاہ بن امیر تیمور کوکان است
 و چون سلطان ابوسعید میرزا در سنہ اشقند و شصت و یک ہجری از مرقد آمدہ خراسان
 و غزنین بعضی از ہندوستان را متصرف شد پسر او در ہنگام حیوۃ پدر حکومت غزنین را
 چون لغنسیک در سنہ ۹۰۶ کہ ہم تاریخ لوح اوست وفات کرد امرای پسر او عبدالرزاق
 کہ ہنوز طفل بود بر تخت نشانیدند بعد از چندی او را مقتول داشتند مدفن این ہردو
 پادشاہ در میان بقعہ میباشد کہ آن بقعہ در نزدیکی روضہ سلطان واقع است

والکون در سزین به بقعه سلطان عبدالرزاق شتہار وارو و صورت تہ فروریان
بقعہ آشکارت و شکلی در دیوار درون بقعہ نصب است کہ متضمن باریج ذنات ہر دو پادشاہ است

سلطان آبیک

ہنمک بود و را صبارت
زین قریب بیاید او اشات

سلطان آبیک

باریج ذنات شتہار
نشاہ بقعہ این شتہار

سلطان عبدالرزاق شتہار

شاہی زو قش شاہی
نشاہ قوزار جہشہ در تہاب

سلطان آبیک

باریج ذنات شتہار
نشاہ بقعہ این شتہار

حظیرہ اولاد طوغان شاہ

این حظیرہ نزدیکی تیرہ شاہ نیز تقریباً کرد و بطرف شرقی شہر غزنہ واقع است
و مشہور است بحظیرہ باغ حرم سلطان محمود و این غلط مشہور است زیرا کہ سلطنت
از خانوادہ غزنویان در سلسلہ بکلی منزع شد و این حظیرہ اولاد طوغان شاہ است

کہ از جملہ امرای مغول و معاصر ملوک کرت ہووے اند و در این خطیرہ صورت چہار
قبر است و عبارات آن الواح این است (لوح اول)

ہذا قبر امیر زادہ معظم مکرم مظفر امیر زادہ میر احمد
بن امیر معظم امیر طوغان فی التاریخ خمس شہزہ یقعد سنہ سبع
وسبعین و سبعمائۃ ۷۷۷ (لوح دوم)

ہذا قبر امیر زادہ معظم مکرم مشہور الافاق امیر زادہ
محمد برہان بن امیر معظم امیر طوغان شاہ نور اللہ حرقدہ
فی التاریخ سنہ سبع و سبعین و سبعمائۃ ۷۷۷ (لوح سیم)

غفرانا من اللہ للامیر التعلید الشہید حبیب اللہ بن سلطان خلیفہ خان
فی التاریخ یوم الجمعۃ خمس عشر من شہر جمادی الثانی سنہ
اشی عشر و تسمائۃ ۹۱۲ (لوح چہارم)

هذا المرقدا لميرالافاق الغبيك بن سلطان محمد بن طوغانشا
 خان نورالله حرقه في التاسع ختمه عشر شهر جمادى الثالثة
 سنة اثنى وعشرين وثمانمائة ٩٢٢ هـ

قبرى ديكير نیز بقدر پانصد قدم بطرف جنوبی همین جلگیره واقع است و مشهور زیارت
 و او نیز از اولاد طوغانشا است عبارت لوح بالای قبر این است
 غفرانا من الله الصمد للشاه حسن بن السلطان بن نیک محمد
 بن طوغانشا حقه بالطف الله وطیب مثواه وجعل الجنة مقارا
 فی سنه اربعین و ثمانمائه ٩٤٠ هـ

بقعه محمد شریف خان

در طرف شرقی منارهای سنزین نزدیک زیارت بلول صاحب سیدی
 که اندرون و نقاشی و تذهیب داشته و در کمرگاه دیوار درونی آن بقعه

سورہ شریفہ انافحما بخط ثلث خوشخط نگاشته اند لکن بعضی از خطوط و نقوش آن کجیہ
 و اطراف بیرون آن نیز از ہم کجیہ و اکنون بجز یک بقعہ چیزی باقی نمانده و آن کسب
 بہ بقعہ محمد شریفخان شہسار دارد و محمد شریفخان بن امیر یار محمد از اعزہ و شرف
 عزیزین و از اجلہ امرا و وزرائی جلالت الدین اکبر پادشاہ ہندوستان بودہ و
 در ۱۰۱۲ وفات کردہ و معلوم است کہ این بقعہ را در زمان امارت خویش از
 برای خود و متعلقات خود ساختہ است و در میان این بقعہ صورت شش قبر است
 چہار قبر ازین و عبارات آنها در روضہ ہفتم این کتاب آورده میشود و دو قبر از
 مرد است و عبارت آن دو لوح این است — لوح اول
 عفرانا من اللہ للأمام الأجل یار محمد بن الامیر الکبیر المختص
 برحمہ المملک القوی امیر یار محمد الغرنوی شہر ذیقعدہ الحرام ۹۶۶

لوح دیگر

عَفْرًا نَا مِنْ اِلَهِ السَّلَاطَانِ الْاَعْظَمِ نَا صِبْ لَوَاءِ الْمَجْدِ وَالْكَرَمِ صَبَابِ
 السِّيفِ وَالْقَلَمِ حَمْدًا لِحُكَامِ السَّلَاطَةِ مَشِيدًا رِكَانِ الْمَمْلَكَةِ عَضَدِ
 الْقَاهِرَةِ يَمِينِ الْمَلَّةِ الْبَاهِرَةِ حَامِي الشَّرْعِ وَالَّذِينَ قَدُوهُ الْأُمَرَاءُ
 وَالسَّلَاطِينُ عِمَدُ الْوُزَرَاءِ وَالسَّلَاطِينُ وَالْخَوَازِينُ الْمُخْتَصُّ بِالْغُفْرَانِ
 الْمَلِكِ الْمَنَانِ مُحَمَّدِ شَرْيَفِجَانِ بْنِ الْمَغْفُورِ الْمَبْرُورِ الْمُخْتَصُّ بِعِبَايَةِ الْمَلِكِ
 الْمُؤَيَّدِ بِعِبَايَةِ اللَّهِ الصَّمَدِ مَوْلَا نَا يَا رَحْمَتُ الْعَرْشِ كَانَ وَقَدْ فِي
 شَهْرِ رَجَبِ الثَّانِي سَنَةِ اثْنَيْ عَشَرَ وَالف — ١٢٠٢ هـ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَبْرِ مَسْتَوْفِي فِي مَحْضِ مِلْحَمَةِ شَاهِدِ كَرْنِي

چون احمد شاه درانی افغان از جمله سلاطین نامدار و خواقین عالمی مقدار بوده چنانچه
 شمه از احوالات او در مقدمه این کتاب ذکر شد بنا بر آن قبر مستوفی آن پادشاه
 ذیجاه را که در مقبره حضرت شیخ رضی الدین علی ^{قدس سره} لالا دیده شد بنا بر آن عبارت لوح

او در این جا آورده شد تا درین کتاب از اتباع او نشانی بود و باشد
 عبارت نوع بالاین قمرین است قدار تحمل من دار الدنیا الی حرم لعق
 الشاہ تعید العالم کامل الفاضل حاجی الحرمین الشریفین^{مستوفی}
 سلطان الاعظم والخاقان الاکرم احمد شاه دزد رانی بهادر
 پادشاه غازی مدظلہ ابن المرحوم المغفور رخصت عنایت الملک
 المغفور محمد اسحق دزدی فی التاریخ شهر صفر حتمایہ بغیر^{الطف}

مقامہ فی عکاب اللہ خان محرم

من بعد بلذات و من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد
 من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد
 من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد

من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد من بعد

هم ز عهد شاه دوران یاد کار	خیر خواه خلق و تیمور شاه بود
زانکه بودی عاشق آن شهریار	خواجه بلغار را خوش کرده بود
مدفتم سازید در پای مرا	وقت عمرش او وصیت کرد و رفت
دستگیر او شود هر چار یار	حشر آن با مصطفی کن ای کریم
سوی علیسین اعلی بر قرار	یوم دوشنبه برون رفت از جهان
رفت از دارنمای بمیدار	چونکه از دیقده بیست و دو گذشت
او خرامیده سوی دارالشمار	عمر او شصت و دو و نون و قاف کم

مرقد وزیر فتح خان مرحوم بن سردار پاینده خان مرحوم

وزیر فتح خان مرحوم بن سردار پاینده خان مرحوم الملقب بسرفراز خان از جمله
سرداران عالیقدر افغانستان محمد زانی است و او وزیر و کامکار و سردار عالی
بشجاعت و شهامت و مردانگی از سایر سرداران کوی سبقت ر بوده و همیشه در جنگ

و محاربات فتح الباب ظفر و نصرت بوده و ابو وزارت شاه محمود بن تیمور شاه بن احمد
 درانی امتیاز داشته و در خدمات لوای صداقت و اخلاص کیشی افزاشته و اکثر
 فتوحات به بازوی مردانه و نیروی فرزانه او دست داد در ۱۲۳۱ و زیر مذکور
 بهرات رفقه در نواحی آن ولایت با ایرانیان محاربه سخت کرده و او مردانگی داد
 چون آثار مردانگی و شجاعت او شهرت یافته بود محمود بمکنان شده و در این هنگام
 شاه کامران بن شاه محمود که از جانب پدر و الی هراته بود با او در مقام عداوت
 این رباعی به پدروشت مخالف تو کی مور بود و ماری برآورد از تن آن مور
 مارکشته دمار مده ز مانش از این شیش ای غفلت مست که اثر دها شود اریا
 غفلتی آن مار بنا بر آن شاه محمود بامیای پسر خود آن وزیر نامور را از جلوه
 بصیرتاری ساخته در سعید آباد غزنین او را مقتول ساخت مدفن وزیر مرحوم در پهلوی
 شیخ رضی الدین علی لا واقع است و ایما تیکه بر لوح او مرقوم است این ت -

آن ز جور فلک که نواب فتح خان
 بدو رانی و بارگزیانی و هم سرور
 ساخت چون عبدالزید محمود شهنشاه
 آن وزیر نامور اندر سراق و فغان
 اخراج نماید حق آن مصدر مستحق
 قند بار و کابل و سند و خراسان
 شاه محمودش وزیر عظمی و شریف
 برده سال دگر از بهر تنجیر سراق
 بخششی در آن ولایت کرد آن کاعطا
 کرد با قاجاریان حربی که اهل آن دیار
 با عنایم بدست آمد چو در ملک هر اقامت

ساخت ساقی ایل آغوز مرش تلخام
 چون پیر بدیشت شاه و پیران
 از هرات آورده و صبح امیدش شد تمام
 در بدر صحرا بجو او بر کاب او مدام
 آمد و آوردش را در مقام انتقام
 بست از اعدا به تیغ و دادر عدل نظام
 کرد ایاز خاص موسوسش در بی احترام
 در حد و مهند آمد با کمال احتشام
 کرز زبانها نام حاتم محوشد مالا کم
 نام رستم را نیکیرند ما دام ایام
 دشمنان بدو درون سیره روز خیره فاک

ناستند از قمت طغیان و بغض منتهی
 هر دو چشم او کشید از خدش و پوشید چشم
 همه آوردش به نابینایی اندر چشم شام
 وشت نواب محمد خان از خدش و چشم
 جنگ کردند و شکست افتاد و خلعت
 کرد و شکست و دولت و شکست خلعت
 یارب سجا چشم و شکست و نابینایی
 سال فوتش یافت شبی به آفت
 آن میرزا در دین و دنیا و نایب

الغرض شمر آورد و گرفت از اهل تمام
 بخت سوداوی و او سلطنت از فکرش
 در عید آباد از شهد شهادت یافت کلام
 که باشد با محمد و است و کامل مقام
 وین کرد و شکست و نابینایی و شکست کلام
 شکست محمود و شکست و شکست کلام
 جاد و شکست و شکست و شکست کلام
 ندیدان ب شکست و شکست و شکست کلام
 کس ندید و شکست و شکست و شکست کلام

مقدمت

روضه چهارم در قبور سلاطین که لوح ندارند

مخفی پوشیده مباد که در ولایت شیرین صاحبان تاج و تکیه و وزرا و امرای
 با عزت و تکیه بسیار گذشته اند و اکثر آنها در همین ولایت مدفون شده اند
 لکن قبور آنها معلوم نیست چنانچه از سلاطین غزنویه با آنکه چهارده تن بوده اند
 بدون قبرا میر سبکتگین و سلطان محمود رحمه الله علیهما که لوح سنگ دارند و قبر
 سلطان معود و سلطان ابراهیم که دو بقعه بنام ایشان مشهور است و لوح سنگ ندارند
 قبور باقی نامعلوم است و همچنین از سلاطین غزنویه با وجودیکه صاحبان تواریخ نوشته اند
 که سلطان شهاب الدین غوری را بخرنوب در حطیره دختر او دفن کرده اند قبر او مفقود است
 و همچنین امرا و وزرای نامدار در هر عصر بوده اند و در همین زمین دفات کرده اند
 البته قبور و الواح آنها بروراز منهد و حوادث است عظیمه نیست و نابود شده باشد
 و چون این کتاب موقوف است بر قبور و الواح که مشاهده شده و اکنون موجود

میباشند بنابراین آنچه مشهور و مشهود شده در این کتاب ثابت شد و ما الواح پادشاهی
 که عبارت الواح آنها با آنچه مشهورند مطابق بود در روضه سیوم این کتاب نوشته شد
 قبور سلاطین که بنامی مشهور میباشند و لوح ندارند و مطابق مشهور نیست در روضه
 چهارم میکاریم و چون غیر از بقعه سلطان مسعود و سلطان ابراهیم و کیر دیده نشد
 بنابراین همین دو پادشاه اکتفا شد و الله اعلم بکلمات الامور

بقعه سلطان ابراهیم غزنوی

طهیر الدوله و المسته سلطان ابراهیم بن سلطان مسعود غزنوی پادشاهی بود
 بزیور زهد و تقوی آراسته و بکمال صلاح و سداد پرورسته پیوسته با علما
 و فقها مصاحبت داشتی و تخم عدالت و احسان بکاشتی و او بعد از سلطان
 فرخ زاد در غرین بر تخت سلطنت نشست جلوس او بر تخت سنه ۴۵۰
 وفات او سنه ۴۸۰ مدت پادشاهی و سی سال بقعه او طرف شمالی شرقی

شهر عزیز نزد یک بقعه شیخ رضی الدین علی الاقدس سره واقع است و در روز
 دروزه بقعه پاریانی سنگ نصب است که بعضی نقش میباشند و در بعضی
 آیات کلام الله بخط کوفی نوشته است لکن کلمات بهم ربط نمیزور و معلوم میشود
 که از سنگهای دیوار مسجد بوده که در آنجا نصب کرده اند و در میان بقعه
 صورت محرابی میباشد از سنگ که بخط کوفی و ثلثین عبارت نوشته است
 و انصر السلطان ^{عظم} اسم ابوسعید مسعود خلد الله ملکه و آیه الکبری شریفه بخاک کوفی

بقعه سلطان مسعود بن سلطان ابوالعزم غزنوی

نامر این سلطان مسعود بن سلطان ابوالعزم غزنوی بعد از پدر در سنه ۴۸۱
 و در دایمی ^{۵۰۸} بر تخت سلطنت نشست و در سنه ۵۰۸ وفات کرد بقعه او
 در نزد یک منار با طرف شرقی شمالی شهر عزیز واقع است و در لوح بالای قیاد
 این آیت بخط کوفی مرقوم است بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا

فَإِنْ وَبَقِيَ وَجْهٌ رَبِّكَ وَالْجَلَالُ وَالْإِكْرَامُ كُلُّ نَفْسٍ

ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَاللَّيْنَةُ تَرْجَعُونَ در پایان بخوان کبری شریف

مردم است توفیق خیر یعنی از لوح که از عبارات آنها چنان معلوم میشد که

امیر یا وزیر بوده اند چون تحقیق نرسیده و هم مشور نمودند بابر آن عرض

نوشتن احوال نمائند و آن لوح در روضه ششم این کتاب منقول و قوم است

روضه پنجم در مسجدها و محرابها که در هر جای که باشد

چون در بعضی از مساجد محرابها و یا ایوانها که کوفی نام بعضی از ایشان

بآیات کلام الله قوم بود و دیده شد چون از آثار سلاطین است بآیات

انما مردم شد تا بهشت زبانی نماید و بصیرت بوده باشد و در

زبان مشکوٰۃ و چهل مسجد

در یک زمین نزدیک مزار امام احمد مدظلّی الرحمن که در پشته امام است

پارهای سنگ میباشد که هر کدام از آنها کلمه های سپید بخاکوفی مرقوم است و

چون آن کلمات بیکدیگر تطبیق داده شود چنان معلوم میشود که آن سنگها از دیوار

مسجد بوده است و نوشته های آن خطبه بوده است مثل بر اصول عقاید لکن عین بعضی

از پارهای سنگ منقود شده است آن عبارات کمی دارد و عبارت آنها این است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

وَحَبِيبُ اللَّهِ (ابو بکر الصديق) (وعلى المرتضى ولى الله

فعلی محبتهم رحمۃ الله) (اهل بیتهم ومن بعدهم

لکل عالم ینتقل مذهب السلیین) (ابی حنیفه النعمان

بن ثابت) (مجلساً لذكر لحة القلوب الامام الزا

الی نصر احمد بن محمد حذاری رحمه الله رضی الله عنهما

واین زمین مشهور است بچهل مسجد لکن چنان معلوم میشود که مسجدی بسیار کلان

بوده و آن مسجد از بناهای سلاطین سمرنویہ بوده است . زیرا کہ از عبارت محراب
 کہ در پہلوی مزار امام احمد عداد رحمۃ اللہ علیہ ہنوز باقی است بنام سلطان مودود
 بن سلطان مسعود سمرنوی است و عبارت محراب بخفا کو فی این است . . .
 امر الامیر سید الملک المودید شہاب الدولہ و قطب الملکہ و فخر الامتہ ابو اسحاق مودود
 بن مسعود اطال اللہ عمرہ حرزہ ہذہ من شہور سنہ ست و ثلثین و اربع مائتہ
 پس از تاریخ این محراب مشتقد و نو د سال میگذرد . - برای تقدیر چنان معلوم
 میگرد کہ این مسجد در زمان سلطان محمود غزنوی ساختہ شدہ و بعد از او فرزندانش
 نیز تعمیر کردہ اند لکن در این زمان از آن مسجد بجز یک محراب و پارہای سنگ
 کہ بالای ہم رختہ اند چیز دیگر باقی نماندہ است سراسر خراب شدہ است

مسجد جمع اولیا

این مسجد در طرف شرقی شہر غزنین پشت دیوار شہر نزدیک مزار سید حسن

واقع است و این مسجد خرد می باشد و بدویار جنوبی و شمالی مسجد پارهای

نصب است که آنها بخط کوفی و معقلی و رقاع آیات شریفه مرقوم است لکن از

عبارت آنها چنان مفهوم میگرد که این مسجد در عهد ظهیرالدوله سلطان ابراهیم

ساخته شده باشد و آیات بخط کوفی این است **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ

وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

تاسع کباب **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** انما یعمر مسجدا لله من ^{خط رقاع}

امن بالله والیوم الآخر و اقام الصلوة و اتی الزکوة

بارک و بکیر اللهم اغفر وارحم الحسن بن المبارک و رحمتک

بخط رقاع نوشته است (اطلاطین ظهیرالدوله) بخط معقلی مرقوم است **اللَّهُ مُحَمَّدٌ**

أَبُو بَكْرٍ عُمَرُ عَثْمَانُ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ

باقی این سنک شکسته و منقود است سنک دیگر اللهم انصر احمد بن الصدد
 الامام الاجل الاعز الاخضر العالم العادل الكبير المتقی
 شرف الملة والدين في العلم این سنک نیز شکسته و منقود بود

محراب بقعه سلطان ابراهیم

در میان بقعه سلطان ابراهیم محرابی است سنک میا که در آن محراب
 در زیر خاک رفته است و آنچه از آن محراب غائب است

وانصر السلطان الأعظم ابراهیم صعد خلد الله
 وآية الكرسي شريفة بخط كوفي در حاشیه دوم و قوم است

محراب دیگر

در میان شهر طیف بنونی حصار غزنوی مقابل مسجد سیاهی محرابی است سنک
 در دیوار منسوب به بخط کوفی این بیت در حاشیه دوم و قوم بود

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقَاسِمُ وَأُولُو الْعِلْمِ
قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سنگی در زیارت سید ابو الفتح که میان شهر واقع است دیده و در او بجز
این عبارت دیده مرقوم بود لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ -
الْإِلَاطَانِ الْأَعْظَمِ مَلِكِ مَرْقَابِ الْأَحْمَ مَلِكِ الْأَسْلَامِ سُلْطَانِ
الْأَرْضِ نِظَامِ الدُّنْيَا وَالْدِّينِ بِأَمْرِ ابْنِ سَنَكْ شَكْتِهْ بُو د

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در مسجد بیرون بقعه تاج او یا محرابی دیده لکن بعضی از این شکسته و مفقود
و در آن بجز رقا ع این عبارت مرقوم بود «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
لِلخَلِافَةِ بِعِمَارَةِ الْمَحْرَابِ بِقِصْرِ الْقِضَاةِ إِلَى الْمَحَدِّ -

محراب دیگر

در دیوار اندرونی بقع حکیم سنائی قدس سره محرابی نصب جوہ و در او
 این عبارت نقش بود: **هذا المنبر الشيخ العزیز الشہید الزاهد**
ابا محمد ابوبکر البلیجی رحمۃ اللہ علیہ خدای عزوجل بر آن بندہ
 رحمت کناد کہ عم حکیم را بدعا یاد آرد - پس معلوم میشود کہ این سنگ از منبر
 سنی بودہ کہ عم حکیم از برای خواجہ ابوبکر بلغاری ساخته باشد -

محراب دیگر

در نزدیک مرقد امام ابی محمد اسرانی صورت محرابی از سنگ دیدہ شد
 لکن بعضی از آن شکستہ شدہ در او این عبارت مرقوم است **ملاذ الدولۃ**
والدین معیت المسلمین ابی المظفر ابراهیم -

محراب دیگر

در پیش روی بقعه امام سید حاجی راکمی قدس سره محرابی از سنگ بدیو منصوب

که از عبارت آن معلوم میشود که از تعمیرات سلطان شهاب الدین غوری است و عبارت

بنا هذا المسجد المبارك في الدولة السلطان الأعظم المعظم

معنا الدنيا والدين ابوالمظفر محمد بن ياح خليفه الله امير

المؤمنين المنتصف من شهر الله المبارك سن اربع و عشرين وخمسين

روضة ششم در ذکر الواح متفرقه که بنا می نمایند

منحرف و پوشیده مباد که آنچه الواح قدیمی و غیر قدیمی که دیده شد غیر قبور اطفال

و آنها که جز آیت کلام الله مرقوم نبود همه را بر تزیین در هر مزار و مقبره که دیده شد

نوشته شد چون آن الواح مشهور نبودند و احوال آنها غیر معلوم و امکان داشت

معاینه نقل عبارات آنها مرقوم شد و بینندگان از روی آن عبارات نقل

استدلالی سجال آنها خواهند نمود و آن الواح متفرقه چون ششمان بر قبور اطفال و مذکور بود

ہذا قبور مردان را در این روضہ و اثاث در روضہ مقیم علیحدہ مرقوم میشود فقط

الوٰحید در حق حضرت سلطان و اطراف آن پیدا شد

در الوٰح حق روضہ

كَانَ وَفَاتُ الشَّيْخِ السَّالِكِ الْعَارِفِ الْفَاضِلِ الْعَالِمِ

الصَّالِحِ الْكَامِلِ أَفْضَلِ الْأَمَاكِينِ وَالْأَعْيَانِ اشْرَفِ

الْأَمَاثِلِ وَالْأَقْرَانِ الْمُخْتَصِّ بِجِوَارِ رَحْمَةِ الْمَلِكِ الْأَحْكَمِ

شَيْخِ مُحَمَّدٍ أَبُو طَالِبٍ بْنِ الْعَالِمِ الْفَاضِلِ الشَّيْخِ عَبْدِ الْعَلِيِّ

مَرُوضِي فِي تَارِيخِ يَوْمِ الْخَمِيسِ اثْنَيْ عَشَرَ مِنْ شَهْرِ رَجَبِ الْمُجَبِّ

سَنَةِ ثَمَانِيَةِ وَكَبِيرِينَ وَتَعَمَّاتٍ ١٠٨٢ هـ

در قبر الوٰح دیگر

عَفْرُ أَنَامِزِ اللَّهِ لِلْعَالِمِ الْفَاضِلِ الْكَامِلِ جَامِعِ الْعُلُومِ

الزُّكِّيَّةِ كَاشِفِ الْعَمَةِ النَّاجِ الْآيَاتِ وَالشَّرِيعَةِ
 التَّهْلِيدِ فِي الْمَكَابِطِ الطَّيِّبَةِ ضِيَاءِ الدِّينِ مُحَمَّدِ بْنِ
 مَوْلَانَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الرَّؤُوفِ فِي لَيْلَةِ الْأَشْيَيْنِ فِي وَقْتِ
 صَلَاةِ الْعِشَاءِ فِي سِتَّةِ عَشَرَ مِنْ شَهْرِ شَوَّالٍ فِي سَنَةِ
 خَمْسٍ وَكَبْعَيْنَ وَتَعَمِيمَانَةَ (٩٢٥ هـ)

لَوْحٌ دَيُّرٌ

عُفْرَانَا مِنْ اللَّهِ لَزُبْدَةِ الصُّلَحَاءِ الْعَارِفِ السَّالِكِ
 الْعَامِلِ الْعَابِدِ الزَّاهِدِ الْكَامِلِ أَكْمَلِ الْبُلْغَاءِ
 وَالْأَمَّا إِلَى الْمَدْعُوِّ فِي جَوَارِ اللَّهِ الْمَلِكِ الْمُتَعَالِي
 نَيْتَجَةِ شَيْخِ الشُّيَاحِ الْمُرَحُّومِ شَيْخِ عَلِيِّ بْنِ شَيْخِ مُحَمَّدٍ
 رَوْضَتِي فِي تَارِيخِ يَوْمِ الْخَمِيسِ مِنْ شَهْرِ رَجَبِ النَّاسِ

سَنَةِ سَبْعٍ وَسَبْعِينَ وَلِشَعْمَةِ (٩٧٧)

لَوْحٌ دَوَّارٌ بِالْأَيِّ صَفْحَةٍ دَرَوَازَةِ دَوْمِ

كَانَ وَفَاتُ الشَّيْخِ السَّيِّدِ الْكَاتِبِ الشَّرِيعَةِ وَ
وَاقِفِ أَيْضًا لِلطَّرِيقَةِ كَاشِفِ دَقَائِقِ الْحَقِيقَةِ شَيْخِ
دَرَوِشِ بْنِ شَيْخِ يَوْسُفِ الرُّوضِيِّ فِي شَهْرِ رَجَبِ
الثَّانِي سَنَةِ خَمْسَةِ وَآلْفِ (١٠٠٥)

لَوْحٌ دَوَّارٌ بِالْأَيِّ صَفْحَةٍ

عُفْرَانَا مِنَ اللَّهِ لِلشَّيْبِ السَّجِيدِ الْكَاتِبِ شَيْخِ
عَبْدِ الْعَلِيِّ بْنِ الْمُزَحِّمِ الْمُعْفُورِ شَيْخِ أَبُو طَالِبٍ كَانَ
وَفَاتُهُ فِي التَّارِيخِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ اثْنَيْ عَشَرَ مِنْ شَهْرِ
رَمَضَانَ الْمُبَارَكِ سَنَةِ ثَمَانِينَ وَلِشَعْمَةِ مِنَ الْهَجْرَةِ
٩٨٩

لوچ دیکر درہمین صفہ

قَدَارُ تَحَلُّ مِنْ دَارِ الدُّنْيَا إِلَى حَرِيمِ الْعُقْبَى الشَّيْخُ
 الصَّالِحِ السَّابِقِ الْمُجَاهِدِ مُعِينِ الضُّعَفَاءِ وَمُرْتَبِي
 الْفُقَرَاءِ الْمُعْتَصِمِ بِحَبْلِ اللَّهِ الْمَلِكِ الصَّمَدِ شَيْخِ بَابِ
 مُحَمَّدِ بْنِ الْغَفُورِ الْمَرْحُومِ شَيْخِ أَبُو الْفَيْضِ الرَّوَضِيِّ كَانَ
 وَفَاتَهُ فِي التَّارِيخِ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ عَشَرَ مِنْ رَجَبِ الْآخِرِ
 سَنَةِ سَبْعٍ وَسِتِّينَ وَآلْفٍ (۱۰۶۲ھ)

لوچ دیکر درہمین صفہ

عَفْرَانَا مِنَ اللَّهِ لِلشَّيْخِ السَّالِكِ الصَّالِحِ الصَّائِمِ
 الْعَالِمِ الْفَاضِلِ الْكَامِلِ الْمُخْتَصِّنِ مُوَاهِبِ الْمَلِكِ الْغَفَرِ
 وَقَدَارُ تَحَلُّ مِنْ دَارِ الدُّنْيَا إِلَى حَرِيمِ الْجَنَّةِ

وَأَرَادَ الْإِقَامَةَ بِجَوَارِ رَحْمَةِ الْمَلِكِ الْمَثْنَانِ نَتِجَةً
 شَيْخِ الشَّيَاخِ شَيْخِ يُونُسَ بْنِ الْمَرْحُومِ الْمُغْفُورِ الْمُبَرِّزِ
 شَيْخِ مُحَمَّدِ بْنِ وَضْعِي فِي يَوْمِ الْخَمِيسِ اثْنَيْ عَشَرَ مِنْ شَهْرِ
 صَفَرِ الْمُظْفَرِ سَنَةِ سِتَّةٍ وَسَبْعِينَ وَتِسْعًا مِائَةً (٩٧٦)

لَوْحِ دِيكْرِ يَرُونِ

كَانَ شَهَادَةُ الثَّابِتِ التَّعْيِيدِ التَّهْلِيدِ أَمِيرِ عَبْدِ الْعَلِيِّ
 بَنِ أَمِيرِ نِظَامِ الدِّينِ سُلْطَانِ عَلِيٍّ أَرْغُونِ فِي التَّارِيخِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

لَوْحِ دِيكْرِ يَرُونِ

قَدْ أَنْكَرَ نَحْلَ حَيَاتٍ هَذَا الْمَيِّتِ فِي أَوَانِ الشَّابِ بِأَمْرِ
 الْمَلِكِ الْوَهَّابِ وَالْيَكْبَرِيِّ رَجْعِ الْمُنَاقِبِ وَهُوَ حَيَّامُ الدِّينِ
 بَيْنَ كَلَامَاتِ كِتَابِ الْمَرْحُومِ الْمُغْفُورِ الْمُبَرِّزِ شَيْخِ عُثْمَانَ

الروضی فی التاریخ یوم الجمعة خمس عشر من شهر محرم الحرام
السنة ثلاث والفس (سنة ۱۰۰۳)

لوح دیگر

وفات المرحوم المغفور فضیلت پناه شیخ عبدالغفور ولد
شیخ محمد رحیم عفر الله له در تاریخ غر شهر حبی الربیع الاول سنه

لوح دیگر

قد ارتحل من دار الدنیا الفانیة الی حرم العقبی الباقیة الثاب
السید شیخ محمد علی بن شیخ محمد رحیم سنه اربع وعشیرین الف

لوح دیگر

الشیخ السالك العابد محمد رحیم بن المغفور المرحوم شیخ ولی محمد
الروضی فی التاریخ لیلۃ النخس من شهر محرم الحرام سنه خمس وعشیرین

لہجہ در بکر

غفرانا من اللہ للشیخ الصالح العابد السعید الرشید المہدی
قاضی محمد حسین بن المغفور المبرور و رخدام قاضی ابوالحسن الغفری
کان وفاته فی تاریخ یوم الاثنين خمس عشر من شهر محرم السنہ ۱۳۱۵^و ثما فوجین

لہجہ در بکر

وفات مرحوم مغفور جنٹ مکن خلد اشیان عالیجاہ محمد خان
ابن عالیجاہ سعادتمند خان قوم عزیزائی جبار خیل سکنہ
حصارک در تاریخ یوم پنجشنبہ ۱۷ شہر ربیع الثانی ۱۳۱۵

لہجہ در بکر

در پیش روی دروازہ دوم صف مرغوب است و شکلی بر دیوار
آن منصوبت کہ نقشہ آن پشت این صف کشیدہ و عبارات آن جان نواز

سنکی منسوب بدیوار است صورت آن باین تشریفات

الواحیکہ دہر از حضرت خواجہ عبدالغفار دیکہ شد

بالای صف

کان وفات کتاب الاعزاز فی نلیجة المشایخ والصلحا شیخ

حضر ابن المغفور المبرور شیخ محمد روضی این لوح بالا صفه واقعا

لوح دیکر در مقبره بیرون

مکرمه کام دان جبار بهفت وانی او

صاحب قارعت و ملکین سوامی او

با آیت حدیث و دعا بود راسی او

حیرت فرود آینه را از صفای او

چون شمع سوخت از غم او آفرینی او

در دم نمود جان کجای می فساد او

وا حسرتا و ریغ محمد کلان خان

ذنی حشمتی که در مس در انیان نمود

مشغول بود روز شبان و صلوٰه و نیو

مرآت خاطر شمس بود از زینت کسب

با صد فوس رفت از این کهنه خاکدان

از حق جو نفس با طقه اش را حجبی شنید

یارب شفیع او باد مادی سبیل	در زیر ظل رحمت خود ساز جای
بگرفت دل ز جان و دی اندر ضایع	مقلم بداد گفت دلی در رضای او

لوح دیگر

وفات مرحوم دیوان سبکی قوم درانی فوغلزانی ایوب زانی سلیمان
 بیت و هفتم شهر جمادی اشانی ۱۲۴۲ که امیدوار رحمت وافر حق بود
 از دار فناء بدار بقا رحلت نمود -

لوح دیگر

وفات مرحوم مغفور صحبت خان بن ملا بو بکر درانی فوغلزانی
 قلندر زانی در تاریخ بیت و هشتم شهر صفر که از دار فنا
 بدار بقا رحلت نمود سنه یک هزار و دویست و سی و یک

لوح دیگر

ای در یغا حیف از آن رعنان
یا محمد خان غاری آنکه بود
نوجوانی در شجاعت نبی بدل
سی و سه سال عمر آن نخل مراد
خورد می از دست ساتی اهل
رفته از بزم محرم بیت و شش
تاخت بر قلب سپاه فوج سک
در هزار و دویست و پنجاه و سه
شد برادر از غمش زار و زار
صبح از مرگش گریبان چاک کرد
کنده رخ را بنا خون پلال

کز زمانه یک کل شادی نخبه
بن هوتک خان فوغل این شهید
ستم وقت خود دشمن و آن سعید
بود چون باد اهل بروی وزید
با ده ابریز از مل من مزید
جنگ جو جام شهادت پر شید
رخمهای منکرش بر جان رسید
رفت در فردوس علی ان شهید
پیرهن اقامد انمش درید
شام اندر ماتش کمیو برید
تا کلف بر چهره او شد پدید

سال فتنه خواست با وی عقل گفت در جهاد کافران آن شد شهید
۱۲۵۳

مرقد خلدیشیان سردار عبد الله خان مرحوم در روضه چهارم این کتاب

که احوالات و قبور سلاطین است مرقوم شد

و قبر ایشان در مقبره بیرون مزار خواجہ

بلغار واقع است

نقط

الواح پیش روی بقعہ سلطان ابراہیم و نواحی آن
کہ در مقابل منارهای غرین طرف شرقی آنها واقع است

هذا القبر الشاب السيد السادات ذى السعادات المذبح الكرم
والسخاوة المحب الفقراء طجاء الضعفاء اعنى السيد عبد الاحد
بن الامير الاعظم المغانم المبرور والرحوم سيد ميرولى الغزنوى
في تاريخ يوم الاثنين اثني وعشرين من شهر ذي قعدة الحرام
سنة ثمانين وسبعمائة سنة (٧٨٠)

لوحة دیگر

هو الرحمن الرحيم هذا قبر السيد المغفور الرحوم المبرور المسمّى
امير علي بن الامير الاعظم افتخار الامراء والسادات امير سيد عالم غور^{لميا}

لوحة دیگر

هذا قبر الامير الاعظم افتخار الامراء والسادات السيد المبرور
 المغفور المرحوم سيد شمس الدين بن سيد محمد بن مير علي الكبري
 الافتخار الاولياء والسادات امير سيد عالم الغزنوي غفر الله
 له بتاريخ يوم السبت سبع من شهر ذي القعدة الحرام سنة
 ثلاث وخمسين ومئتين (۷۵۳)

روح ديكر تزويد من اسيد ابو جعفر

هذه روضة الشاب السعيد الرشيد المرحوم الراجي الى
 رحمة ملك الصمد شاه قلي بن درويش محمد الغزنوي
 المرحل في شهر رجب سنة ست و الف ۱۰۰۶

روح ديكر

قد ارثيحل مؤمنا بالله ما يؤمر به رضا بقضاء الله الملك

المسمی درویش محمد بن المغفور المبرور حاجی محمد الغزنوی نے
شهر رمضان المبارک المنتظم فی سلك سنہ ۱۲۸۵ھ

مقبرہ سرکوه نزیک روضہ سلطان طرف شمالی شترخیزین دروہن کوہ

قبرستانی دیدہ شد کہ دراویند قریشا و الواح آن این است

هذا قبر الشيخ الامام الزاهد سليمان بن احمد الصغان

رحمة الله عليه وفور حفرة ستة وستة وخمسة

لوح دیگر

هذا قبر الفقير الشاب الزاهد محمد بن بدير الدين صدر القضاة

زين الملة والدين صغانی نور الله مضجعه

لوح دیگر

هذا قبر الشيخ الفقير السيد ابو الفضل محمد بن سليمان

بن احمد الصغانی رحمه الله علیه ونور حفرته

لوح در بکیر

این مرقد سه مرتبه دشت و در لوح بالای مرقد نوشته بود این عبارت

وَلَا تَقْتُلُوا الَّذِينَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالُهُمْ

أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا

هُوَ وَالْمَلَكُ كَتَبَهُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ - شهادت

الامیر فی رمضان سنه تسع واربعم و سبعمائة

هذا قبر الامام الشهيد عبد الرحمن الصغانی

در حاشیه مرتبه دوم این عبارت نوشته بود

مَضَى صَاحِبُ الدُّنْيَا فَلَمْ يَبْقَ بَعْدَهُ

كَرِيمٌ يَرُوتُ الْأَرْضَ فَيُضْغَمَامِ
فَقَدْ مَاتَ لِكَاثِمٍ وَاعْتَمَرَ بِالْعُلَى
كَذَاكَ خُوفُ الْبَدْرِ عِنْدَ تَمَامِهِ

برجی ز آسمان بی خراب شد

ماہ تمام فلک بیزرقا شد

آب حیوة خلد و ریغا سرب شد

سروی بوستان بی فرو

دور دور مرتبه صف سوم بخیر قاع نوشته بود

هَذَا مَرْقَدُ الْأَمِيرِ الْأَمَامِ الصَّكْدِرِ الشَّهِيدِ الْعَظَامِ

الْكَرَامِ مَلِكِ الْعُلَمَاءِ وَالْمُحْكَمِ مَالِكِ

الضُّدُورِ الْعَظَامِ اقْضَى الْقَضَايَ وَالْمُحْكَمِ

نَاشِرِ الْأَحْكَامِ نَاصِرِ الْمَذْهَبِ السُّنَّانِيَّةِ

اقْضَى الْخُطْبَاءِ وَأَشْجَعَ الثُّجَعَاءِ وَارِثِ الْأَنْبِيَاءِ

وَالسَّلاطِينَ جَلَالِ الْمِلَّةِ وَالَّذِينَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ
 بِنِ مَلِكِ الْقُضَّاتِ جَمَالِ الدَّوْلَةِ وَالَّذِينَ
 سُلَيْمَانَ بْنَ أَحْمَدِ الصَّغَانِ نَوَّرَ اللَّهُ مَضْجَعَهُ
 وَكَانَ شَهَادَةَ الْأَمِيرِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

لَوْحٌ دَرَكِي

هَذَا رُوضَةُ الشَّيْخِ الْأَمَامِ اقْضَى الْقَضَاتِ ابْنِ
 أَحْمَدَ بْنَ مُحَمَّدَ بْنَ سُلَيْمَانَ نَوَّرَ اللَّهُ مَضْجَعَهُ

لَوْحٌ دَرَكِي

هَذِهِ رُوضَةُ الشَّيْخِ الْأَمَامِ الْأَجَلِ شَجَاعِ
 الدِّينِ عَمْرِ بْنِ مُحَمَّدَ بْنَ أَحْمَدِ الصَّغَانِ نَوَّرَ اللَّهُ قَبْرَهُ

لَوْحٌ دَرَكِي

مذاقبر الامام الاجل الاعز امام الخافقين اقضه
القضاة والحكام امين الحلال والحرام اختيارين
الفخرين اختيار الصغاني غفر الله له

لوحة دیگر

هذه روضة الامام العالم العابد الشهيد العبد
شمس الدين محمد بن اقضه القضاة خیار الملة
والدين محمد الصغان

لوحة دیگر

بتاریخ جمادی الثانی سنه ستہ وخمیسین وخمسائے^{۵۵۶}

لوحة دیگر

قد استحل من دار الغرور الى دار الترویر الشيخ

الاجل والامام الاكمل نور حدة الهدى ونور
 حقيقة التقي العالم الرباني والمرشد الصمداني سلاطة
 العلماء ونتيجة الفضلاء كهف الانامرو شيخ الاسلام
 شمس الاسلام والمسلمين كمال الدين مولانا عبد الفتاح
 بن المغفور المبرور المختص بعناية الملك العفوري مولانا عبد
 الاول بن الفاضل الكامل راشد الشريعة الغراء وهادي
 الطريقة البيضاء^{الزمانية} الساكن محبوبه الجنان نور الدين
 مولانا عبد الرحمن الغزنوي سند اثنان وتسعون وتسعة^{٩٩}

لوح ذكر

عفرانا من الله للشيخ السعيد الشهيد الرشيد نتيجة الكابر
 والاعيان سلاطة افاضل الدوران مفخر الاقران في الزمان

المختص بعنايت الملك المنان الشيخ عبد القهار بن
 حاجي الحرمین الشریفین الشيخ الصالح العابد حاجی بو
 الفتح الغزنوی کان وفاته يوم الجمعة احدى وعشرون
 من شهر صفر سنة تسع و الف (۱۰۰۹)

لوح دیگر

کان وفات الشاب اعدل اكل انا من ملجاء فضلاء
 الايام منبع الجود والكرم المؤيد بتا سادات الملك العالم
 سهر عدالت و مكرمت و در درج سعادت و سلطنت
 نتيجه الاتقياء والا و لياء اميرك محفوظ بن حضرت قدس
 سره سلطان مشايخ الاسلام معفرت پناهی
 مولانا عبا، اللطيف الشریف الغزنوی الخطيب سقى الله روحته من
 ينابيع الجنان و نور تربته با نوار المغفرة والرضوان بتاريخ شهر ذيقعد

سنة خمس والفت (۱۰۰۵)

الواحد قبرستان بقابل مناراً مشهور بقبرستان منكل

عفرا ناسم الله للخواجه المغفور المرحوم خواجه عبدالله
العزقوى بن خواجه عثمان الجاجرى عفر الله لهم كان وفاته
في يوم الثلاثاء الثامن عشر من شهر محرم الحرام سنة
تسع وثلثين وتسعمائة (۹۳۹)

لوح ديكر

كان وفات الخواجه الاعظم المرحوم المغفور المحترم
جامع اللطف والكرم المختص بعنايت الملك الاله عبد
الخالق بن خواجه عبدالله العزقوى المشهور بخواجه عبد
تغله الله بعفرا انه يوم الخميس الثالث عشر من شهر ربيع الحرام سنة

سند سبع عشر و تسمائة (۹۱۶)

لوح در بیکر

عفرا نا من الله للشاب السعيد المغفور المرحوم مولانا محمد

بن مولانا فخر الدين الغزنوی كان وفاته في الخامس شهر شعبان

لسنة اربع واربعين وسبعائة (۷۴۴)

لوح در بیکر

عفرا نا من الله للشيخ الصالح السالك العابد العارف

خواجه علي بن حسن بن المرحوم المغفور خواجه عبدالکریم

الغزنوی تاریخ اثني عشر شهر شوال سنة احدى وثمانين و تسعمائة^{۹۸۱}

لوح در بیکر

عفرا نا من الله الكريم الرحيم المغفور للشيخ الصالح الفاضل

العابد الساجد العالم العامل العارف بمعارف
 الالهية الكاشف بحقائق الربوبية متن القوانين
 ومبين العلوم بجمع المبرمين مهبط انوار الخليل محمد
 ارباب بن خواجه للعفور المرحوم خواجه نيك محمد ارباب كان
 وفاته يوم الاربعاء ثمان وعشرين محرم في سنه اربع وثلث والف

لوح دیکر بخ کوفی

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ

لوح دیکر

اللهم اغفر وارحم للميت في الدوران معين الضعفاء
 والاعيان العارف السالك المهدى المختص بمواهب
 الملك الشكور مولانا عبد الغفور بن جامع المنقول

والمعمول حاوی الفروع والاصول مولانا عبد اللہ

الغزنوی سنہ اربع وثمانین ولتعمامة ۹۸۴

لوحة دیگر

قد ارتحل من دار الدنيا الى حريم العقبه غفرانا من الله

للشاب الشريف الحنيف العالم الصالح العابد مولانا

المسمى خواجه يار محمد بن خواجه شمس الدين الغزنوي كان وفاته في شهر رجب سنة ۱۰۰۹

توفي في شهر رجب سنة ۱۰۰۹

کو بہمت و جرات و کمالش

تخلی نبو و باہمت دلش

اقدام و زپاسی ہمالش

بر باد قمار رفت زلالش

ندہم قنانشان سالش

کو یار محمد آن کل سرخ

آن سر و کہ در حدیقہ جو د

از شاخ مراد ابن خوابہ

نکشتہ کلی ز باغ امید

خود ہم قنانشان سالش

لوح ویکر

كان وفات مولانا الاعظم الامام المعظم كشف المتوجع
 المجتهد النحرير عالم الهدى علامة الوری منبع الفضل
 والکرم العالم الکبر العلامۃ النخیر قطب الاولیاء واث
 الانبیاء صدر الشریعۃ محیی السنۃ قاع البدعۃ
 سلطان العلماء المفسرین الملک العلماء المشایخ المحدثین
 شهاب الحق والذین شیخ الاسلام والمسلمین مبین
 المعانی نغان الثانی برهان الحقایق کاشف الدقایق
 الشریف الحمید مولانا عبد اللطیف الخطیب بن مولانا
 العالم الربانی والمرشد الصمدانی مولانا ابی احمد
 الخطیب الغزنوی سنۃ خمس والفس (۱۰۰۵)

لوح دیگر این لوح در میان دو منار یافت شد

العبد المذنب الخاطی محمد بن زای الاحمد سنه سبع و سبعین (۵۷۷) و خمسمائده

الواحیکه در مزار حضرت بجلول ضا و نواحی آن دیده شد

مقبره بیرون مقب

قد استحل من دار الدنیا الی حرم العقبی الفیض الصالح

العابد التواضع الساجد المسمی شیخ پیر محمد ولد شیخ

یار محمد بن شیخ سلطان بن شیخ قطب الدین بجلول

کان وفاته فی شهر رمضان سنه اربعین و مائه و الف ۱۱۴۰

لوح دیگر

غفرانا من الله للشیخ العابد التواضع شیخ دولت علی

بن المرحوم المغفور مولانا شیخ دوست بجلول فی تاریخ

یوم الجمعة فی اربع عشر من شهر ربيع الثاني فی سنة ست
و ثمانین و تسعمائة من هجرة النبوی علیه السلام

لو ح دیکر

عُفِّرَ اَنَا مِنَ اللّٰهِ لِلشَّيْءِ الْأَعْزَا الْأَخْصِ لَا مَجْدَ الشَّجَاعِ
السَّيْحِي يَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمَرْحُومِ الْمُغْفُورِ تَرْسُونَ بِكَ الْبَلْحَى تَوْفَى
چهارشنبه غره شوال سنه اثنی عشر و الف (۱۰۱۲)

لو ح دیکر

هذا قبر الأعز الأخص لا مجد الاكرم المهي شيخ سنده على
بن المغفور شيخ برهان هبلولي التاريخ يوم الخميس الثامن
والعشرون من شهر ذي الحجة الحرام سنة ثلث و تسعين و تسعمائة
٩٩٣

لو ح دیکر

غفرانا من الله للسلطان بن السلطان والنخاقان بن النخاقان
 الشجاع الباذل مرجع الأكابر والافاضل قدوة المجاهدين
 في سبيل الله عمدة المتوكلين في الامور على الله هزبر الزمان و
 قوته الدوران منار الدين رستم خان بن المرحوم المغفور المبرور
 بسند ^{عجل الله فرجه} علي خان كان وفاته في شهر الشعبان سنة اربع عشر و الف

لوحة دیگر

قدار تحل من دار الغرور الى دار السرور في جوار رحمة
 الملك الغفور اعظم السلاطين العظام الخوانين الكرام
 المتخلق باخلاق الكرم والاحسان ميرزا بيژن بن المغفور
 تار علي خان كان وفاته يوم الاربعاسبعة وعشرون من شهر
 ربيع الثاني سنة خمس وثلثين و الف ۱۰۳۵

لوحة دیگر

مذہ روضۃ المیمونۃ للامیر الاجل مقبول الخوانین و الاعام
والسلاطین محمد بن السلطان غفرلہ یوم الجمعہ ۸ شہر ربیع الاول ۸۴۱

لوحة دیگر

مذہ مقبرۃ امین الدولۃ والذین امیر عالم قتلغ بن خواجہ شہید

لوحة دیگر

مذہ مقبرۃ امین الدولۃ والذین امیر عالم قتلغ بن خواجہ شہید

مذہ قبر اجل السعید المرحوم المعفور امیر لا عز حلال الذین

محمود بن امجد اکرم سلطان شاہ بن محمود بتاریخ یوم شنبہ

۲۲ شہر ربیع الثانی سنہ ۸۳۹ و ثلاثین و ثمان مائۃ ۸۳۹

لوحة دیگر

مقبرۃ محمد لقابن عاشور حصاری سنہ ۱۰۱۸

لو ح دیگر

۱۰۲۲

خدا یار بن ترسون سنه

لو ح دیگر

رستمعلی خان بن المرحوم المغفور نادر علی خان فاشهر شعبان ۱۰۱۴

لو ح دیگر

۱۰۳۶

میرزا شیرین بن نادر علی خان سنه

لو ح دیگر

هذا مرقد المرحوم محمد بیک بن امارت شعار جلال الدین

بن امیر ابراهیم سنه سبع وخمین و تسمائة ۹۵۶

لو ح دیگر

بزرگ کل تنگدل ای غنی پخته ز عیال

بی تو ماز و نه بگویم تو بی عیال

نیمو بزدوی زمین تنگ شده بر باج

تو که در زمین سلطه بی عیال

لوح دیگر

وفات مرحوم مغفور حجت مکان سردار شاه پسند خان قوم دراک
 بارکزائی بن مرحوم محمد کریم خان که در دست قوم باغی بدرجه
 شهادت رسیدند یوم پنجشنبه بیستم شهر شعبان سنه ۱۲۹۴

لوح دیگر

وفات مرحوم مغفور میرزا محمد آثا بن ملا میرزا محمد بخاری نیم محرم ۱۰۹۲

بقعه شریفان

این بقعه تقریباً یک کرو بطرف جنوبی از شهر سنن دور واقع
 میباشد و درون بقعه نقاشی و تذهیب بوده و اکنون مندرس
 و برهم شده در حاشیه کمر دیوار درون بقعه سوره مبارکه انا فتحنا
 و چند لوح در میان بقعه بود از اناث و ذکور الواح اناث در بر وجهی

این کتاب که مشتمل بر قبور اناث است نوشته شد و الواح که از ذکر
بود هر یک درین فصل نوشته شد بقدر ا ر -

لوحة دیگر

عفرا نامر. الله للامام الاجل يار محمد بن الامير الكبير المختار
برجعة الملك القوى امير محمد الغزنوي شهره بيقعة الحرام^{۹۶۶}

لوحة دیگر

عفرا نامر. الله للسلطان الاعظم ناصب لواء المجد والكرم
صاحب السيف والقلم ممهدا احكام السلطنة مشيد
اركان المملكة عصدا لدولة القاهرة ميم الملة الباهرة
حامى الشرع والدين قدوة الامراء والالطين عمدة الوزراء
والخو انين المختص بالغفران الملك المنان محمد شريفخان

بن المغفور المبرور المختصر بعنايت الملك الغفور الموبد بتعنا

الله الصمد مولانا يار محمد الغزنوی کان وفاته فی شهر ربیع

الثانی سنہ اثنی عشر والفت سنہ ۱۰۱۲

الواحدین مزار شیخ رضی الذین علی الارباب شہدا

المختصر بعنايت الملك المغان الشيخ الصالح والتعبد العابد

محمد زبير خان بن رستم خان رانی عزیزائی جیلور زائی کان

وفاته فی شهر صفر المظفر ختہ بالخیر والظفر المنتظم فی سلك الشہور سنہ ۱۰۸۸

لوح دیگر

المرجو بعنايت الملك المنان عاليه اشیر علیخان بن البرحم المغفور المغفور

عبد الکریم خان رانی عزیزائی فسنہ خمس وستین و مائة والفت سنہ ۱۱۶۰

لوح دیگر

عُفِّرَ أَنَا مِنْ اللَّهِ لِلشَّيْخِ الصَّالِحِ الْعَابِدِ الْكَامِلِ الْخَالِي الضَّعِيفِ
وَمَرْئِي الْفَقْرَاءِ الَّتِي مَشَيْتُ مَا بَشَيْخِ مِمَّا ابْنُ الرَّحْمَةِ الْمَغْفُورِ
مُحَمَّدٍ عَلَى الْغَزَنَوِيِّ كَانَ وَفَاتَهُ فِي التَّارِيخِ يَوْمَ الثَّلاثِ عَشْرَةِ مِنْ
شَهْرِ رَمَضَانَ الْمُبَارَكِ السَّنَةِ خَمْسٍ وَخَمْسِينَ وَالف ٥٥

لَوْحٌ دَرَكِي

عُفِّرَ أَنَا مِنْ اللَّهِ لِلشَّيْخِ الصَّالِحِ الْفَلَّاحِ الْقَانِعِ الرَّائِعِ الْحَدِيدِ
الْعَابِدِ الزَّيْدِ الْأَقْرَانِ وَمُفْتِحِ الْأَخْوَانِ الْمُفْتَقِرِ الْجَوَارِحَةِ الْمَلِكِ
الْقَوِيِّ صَوْنِي مَعْصُومِي عَلَى بَنِي خَوْلَجَةٍ جَمَادِي الْغَزَنَوِيِّ كَانَ وَفَاتَهُ
يَوْمَ الْخَمِيسِ عَشْرُونَ مِنْ شَهْرِ رَبِيعِ الثَّانِي الْمُنْتَظَمِ فِي سَلَاكِ الشُّهُورِ

١٥٣

سَنَةِ أَرْبَعٍ وَسَبْعِينَ وَالف

لَوْحٌ دَرَكِي

الثَّابِّ الصَّالِحِ الْعَابِدِ السَّمِيِّ رُوَيْدِ عَثْمَانَ بْنِ دَوْلَتِ بْنِ خَوَاعِدِ اللَّهِ

لَوْحٌ دَلِيلٌ

وفاات عظمیٰ خان ولد اسلام خان بیاچی ۱۳۲۴

لَوْحٌ دَلِيلٌ

وفاات مرحوم مغریت پناه زمانخان تباریج غسیم شهر صفر ۱۲۱۶

ابیات لوح قبر وزیر فتح خان مرحوم بالوح قبر ستونی احمد شاہ در

در روضہ غسیم این کتاب مذکور شد حاجت تکرار ندارد

الواحیکہ در نواحی وخصه شیخ عبدالسلام وخصه مشہد

قد ارتحل من دار الدنیا الی حرم العقبہ الصالح العابد

التالک الجاہد الزاہد زین الملة والدين کفہ اعلام

الشیخ الاکرم الامجد مولانا عبد الصمد ابن البرحم المغفور

شیخ حاجی محمد نور اللہ مرقدہ الی یوم القیمہ واسکنہم فی الجنة
 الی یوم الفضل والکرامۃ کان وفاتہ فی یوم الخمیس السابع من
 صفر المظفر سنہ سبع واربعمین والمان سنہ ۱۲۴۶

لوح دیگر

کان وفات الشاب الصالح العابد الممتی عبدالسلام بن المتعلم
 العالم الشریعہ نتیجہ مشایخ العظام شیخ یوسف الغزنوی فی
 یوم الجمعة اربعہ عشر من شهر شوال سنہ ست وثمانین والفس ۱۰۸۶
 الواح قبرستان پشت بالا حصانہ بنین مشہور بقبرہ سادت
 غفرانا من اللہ للشباب السعید الشہید المقتول میر حسن بن میر
 بن میر ویش محمد کابلی غفر اللہ لہ بتاریخ الثامن من جماد الاول سنہ ۱۲۴۶

لوح دیگر

عفرا نأمن الله الأحمد الميراثية أولاد مصطفى قدوة لحفاد
مرضوی المدعو إلى حرم الملك الصمدية هاب للدين مير سيد محمد بن
المغفور سيد السادات امير شاهي العزوي سنة ثلث وسبعين و
تعمامة

لوحة دیگر

هذه روضة السيد العالم العامل الفاضل الكامل السيد السادات
والسند لاهل العادات السالك السالك الذين وناسك مناسك البقین
زينة أولاد طر وکس قدوة أولاد سيد للرسولين هادي عباد الله ^{المخلص}
خلاصة النقباء سلاوة الاثقياء كعبة اقا صيد العلماء وقيله صنایع
الأولياء والمختص بعناية الله امير محمد رضا ابن امير الكبر العظام مفخر أولاد
سيلة انام امير قمرام الحيفي العزوي غفر الله لهما وعطر مشهدهما
كان وفاته في يوم الخميس اثناعشر من شهر صفر سنة اثنان وسبعين ^{۱۰۶۲} والف

در این قبرستان الواح دیگر از مردان و زنان و اطفال بهمن تاریخهای نزدیک بود چون شتمیل
بر فایده نبود بهمن چند لوح منتخب کشف شد تا نمونه باشد

الواح مقبره بیرون زیارت اربابها قدس الله سره و نوحی آن

عزرا نامن الله للشباب المتیة الشهید فخر الاطیاب اولاد سید السلیار
الامیر الکبیر سید مسیح بن الامیر المغفور المبرور المختص برحمة الملك العفور
امیر بزرگ کلا و الکرکم الغزنوی کان وفاته یوم النخیس عشر من شهر جمادی

المحج سنة ثمان وعشرين وسبع مائه ۷۲۸

لوح دیگر

بسم الله وبالله وعلى ملة رسول الله الملك الله القدر لله العظمة لله

لوح دیگر

المحترم للدولة والدين احمد بن ابوبکر سنة ۷۲۱

ہذا مرقداً حاجی الحرمین جلجی خداداد ابن الحرم المغفور خضر العزوی

بتاریخ شہر رمضان المبارک سنہ ۱۱۶۸

لوح دریکر بیان زمین شقہ

لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ بتاریخ شہور سنہ ثمان وتسعون و خم مائے

الواح اطراف زیارت تلج اولیا قدس سرہ العزیز

اورون بقعہ ہذا قبر الثاب المتعید الشہید الحرم المغفور یوسف بن

بن جردان شاہ العزوی طیب اللہ مرقدہ فی التاریخ خمس وعشیرین ^{الغریب} شہر

سنہ خمس وخمیسین و ثمان مائے عند من ہوربت عفور —

لوح دریکر

العبد الاحد السند ابوالفتح الازادی

الواح مقبرہ کبریٰ

لوچ دیکر

لَوْحٌ مَّرْكُومٌ

لوچ دیکر

لا اله الا الله محمد رسول الله علي شير الغدادي بن جالح الميرزا شك النامس والعشرين من شهر محرم

لو ح دیکر

مذاقبر الشیخ ابن الفرج الطائی تبرغہ

لو ح دیکر

المبرور المختص بعنايت الملك الرشيد مولانا ابايريد الغزنوي
توفي في التاريخ شهر صفر تسع وعشرون والفس ١٢٢٩

لو ح دیکر بیان زمینهای شت

كان وفات الشاب المرحوم المبرور كمال الدين بن احمد بن خواجه
كمال الدين الغزنوي في الثامن والعشرين من شهر حجب الحجب السبع وثمان

لو ح دیکر در مقبره شاه میر پالیزبان

عفراانا من الله العفور الرحيم للشيخ الزاهد الراكع السلج
الشهيد العبيد المستحق للرحمة العزيز الحميد المدعوى رب المشرقين

محرمین فیوم الاثنین رابع عشر من شهر جمادى المرجب سنة اثنی عشر و مائة و الف
 الواح اطراف مزار بابا حیدر هیلوان و نواحی آن که دریکه شد
 عفرانا من الله لكنا الصالح العابد محمد علی هستی الغزوی فیوم الاثنین من شهر الثانی

لوح دیگر

خواجه قربان بن عبدالحکیم — ۱۰۴۶

لوح دیگر مقبره بابا

هذا قبر السعيد الشهيد درویش حسین ابن خواجه مهتر الخلیل الغزوی
 فی تاریخ یوم الاربعاء رابع و عشرين من شهر شوال سنة سبع و سبعین و
 الواح مقبره آنزادک مزار سید حسن علیه الرحمة و نواحی آن
 قد ارتحل من دار الدنيا الى حريم العقبه الشيخ الصالح العابد الخادم
 الشریفة الغراء محمد المحتسب بن المغفور المبرور و خواجه حسن الغزوی

فی التاریخ لیلة الجمعة اثنا عشر من شهر ربيع الاخر السنة ثمان و الف^{۱۰۰۸}

لوح دیکر بخدق

لا اله الا الله الملك الحق المبين محمد رسول الله الصادق الامين -

لوح دیکر

قد ارتحل من رحل الفناء الى منزل البقاء الصادق الناطق الحق و

الصواب والمحقق للدق في كل مسألة و كتاب العارف بحقایق

الاهل العارف الواقف بمعارف كما في معین اهل السنة مفرقا لبدعة

العالم العامل والنبيل الكامل المتورع المتقي مولانا صادق^ی الصدق

بن محمد اسكنها الله جنة النعيم السادس عشر من شهر رجب سنة تسع و الف^{۱۰۹۶}

الوارث قبرستان دكایر زاده

قد ارتحل من دار الدنيا الى حريم العقبه الشیخ الصالح العابد الراكع

الساجد سیادت پناه و غنایت پناه میر محمد علی بن میر الله داد بن میر قنبر
بن شاه اسمعیل بن شهباز قلندر سنه هزار و سی و پنج ۱۰۳۵

لوح دیگر در نزدیک مزار شریف

اللهم اغفر وارحم عبدك منصور بن معود بن ملجد

الواحید درکبیر راه قلعہ کوشک دیک شد

قد ارتحل من دار الدنيا الى حريم العقبه الصالح العابد الراجع

الساجد معز الدولة والسعادة والعفزان وراجيا للرحمة من

رفاقه الايمان الى روضه الجنان منبع الجود والاحسان زبدة الا

مانل والاقران مرغى الضعفاء ومعين الفقراء المشهور بالشجاعة

والسخاء المعروف بالجود والعطاء المترکلا على رحمة الملك القوی

حیدرک ابن المرحوم المغفور مولانا مدیحی الکوشکی الغفری ^{کافاته}

في يوم الاربعاء عشر من شهر ذي الحجة الحرام المنتظم في سالك المشهور سبع وثمانون سنة

لوحة ديكر

قد ارتحل من دار الدنيا الى حريم العقبه السالك العالم العابد الصالح
الباذل زينة الاقران والامثال المختص بعناية الملك القوي المسمى
داد علي المشهور بمديحي بن المعفور خواجه ميرداد الغزنوي الكوشكي
وفاته في ليلة الجمعة اثني وعشرين من شهر ذي الحجة الحرام في سنة ثمانين وثمانون

لوحة ديكر

عفرا نامن الله للخواجه الصالح العابد خواجه داد محمد بن خواجه
ناصر الدين الكوشكي توفي رحمة الله عليه في يوم السبت في ليلة
شهر جمادى الاولى سنة ثلث وستين وثمانون

لوحة ديكر

قد ارتحل من دار الدنيا الغرور الى جوار الملك العفور الشهيد المظلوم
 المرحوم المسمي خواجة علي ابن حسن كوشكي ثم الغزنوي كان وفاته في يوم
 الجمعة عشرين من شهر جمادى الاولى سنة خمس واربعين و الف من الهجرة النبوية ^{على سلك}

لوح دیگر

قد ارتحل من دار الدنيا الى حرم العقبة الصالح العابد الساجد نبي
 الاماثل ولا قران المختص بعناية الملك المنان المسمي غلام علي ابن المغفور
 المبرور خواجة الكوشكي الغزنوي وكان وفاته اربع عشر من
 رمضان المبارك سنة احدى وعشرون و الف سلك

الواحيكم بنو نوح منار شيخ اجل سرر زبدة شدة

امر بجماعة هذا نور و خضر و حما سليمان بن اسحق المغربي

لوح دیگر

العبد الضعیف المذنب الرجی الخیر بن محمد بن علی الحاجبی

لوح دیگر

امیر صاحب غزیرالدولة والذین بن الغر حاجب بن احمد بن میضور
البابکری در حاشیه پامان بخاکوفی سوره مبارکه حمد و این آیه را نوشته بود
یا لیت قومی یعلمون بما غفرت لی رزقی و جفائی من المکرمین -

الواح نواحی بقعه حکیم سنائی عمید الرعنه

قد ارتحل من دار الدنیا الفانیة الی حرم العقیة الباقیة الفانیة
الکامل العالم العامل الصالح العابد الزاهد الراجح الساجد قائم
اللیل وصائم النهار الرشید بن الاخوان والقبایل زبده الامم
والامثال المختص بعنايت الملك المحی الغفور المحرم للمغفور المتقی میرزا
محمد صالح ابن الروح المغفور خواجہ عبداللطیف رباب الغزنوی

کان وفاته فی شهر رجب المرجب سنہ تسعین و مائۃ و الف ۱۱۹۰

لوح دیکر پیش روی

مذ القبر العبد الذلیل الراجی الی رحمۃ ربہ علی بن محمد حین السیاحی

لوح دیکر

کان وفات الشاب السعید زیدۃ اولاد مصطفوی قدوۃ اولاد

مرضوۃ المسمی سید محمود بن سید میر احمد بغدادی الغزنوی فی

یوم الاثنين فی شهر رجب المرجب سنہ ۱۳۱۹

لوح دیکر

مذاقبر میر احمد بن میر محمود الحیدر عفر اللہ لہ

لوح دیکر

قد اتحل من دار الدنیا الی الحرم العقبۃ الشیخ الصالح المسیخ خواجه قیاض

لوح دیگر پشت بقعہ

ہذا قبر المذنب عبدالرحمن اللہ تم وارحم للمؤمنین والمؤمنات
ایہ شہدائے تافور

لوح دیگر

کل نفس ذائقۃ الموت الشیخ الجلیل مظفر الحسن العزیز السنائی
پہاں بن سنکھلا کوئی
ایہ شہدائے مرقوم

لوح دیگر

لوح دیگر نزدیک نزاریہ جعفریہ

ہذا قبر ابوطالب بن ابوالحسن بن ابوالعباس البلیخی حاجی حداد
بسم اللہ الرحمن الرحیم کل نفس ذائقۃ الموت شہدائے اللہ لا الہ الا
ہو
والمملکۃ واولو العلم قائماً بالقط لا الہ الا هو العزیز الحکیم

الوح نزدیک فرار امام احمد حدادی

قدار تحمل روضۃ الجنان زیدۃ الامثال والاولیاء المستی

خبري منتصب فحول ابراهيم في سنة خمس وعشرون والفس ۱۰۲۵

لو تحق بخاطري

بسم الله الرحمن الرحيم (بخطه) ان الشهداء خالدين في ثلثه به

لو ح دكر

كان وفات السالك العابد العارف استاد جعفر بن المرحوم المغفور
استاد حيدر الغزنوي في تاريخ ليلة الجمعة خمسة عشر من شهر شعبان
السنة ثمانين وسبع مائة من هجرة النبوي عليه السلام

لو ح دكر

هذا قبر الصالح السالك استاد حاجي محمد بن المرحوم استاد محمد
الغزنوي في اربع عشر من شهر رجب سنة سبع وثمانين
وخمسمائة من هجرة النبوي عليه السلام

لوح دیگر

مذاقبر الصالح لایمیرا لاجل نظام الملک وقوام الدولہ الی حمز
 محمد بن الصلح لاجل الشہیدانار اللہ مقامہما در مشیہ بیان
 بخط کو فی عبارت بر قوم بود چون خط کو فی غالباً نقطہ نذار دحقیر خواندہ نوشتہم بابر آن نقل آن
 معاینہ نوشتہم و آن خط این است لایمیرا کو کا و مہ کو کا
 لاسرہ فارسی لایمیرا کو کا لایمیرا کو کا لایمیرا کو کا
 لایمیرا کو کا لایمیرا کو کا لایمیرا کو کا لایمیرا کو کا
 سرکہ مدد السورسہ سہا کا کا

لوح دیگر نزدیک مزار امام احمدی

مذاقبر العبد الفقیر المحتاج الی اللہ الغنی المحبیب الصمد المحدث
 حال فخر السالکین قدوة العارفين زلتہ الواصلین شیخ الکامل

الفاضل الحرم ملا عبد العزیز مشہور ملا کو دک بن ملا عبد اللطیف

وفاته یوم الجمعة شهر رجب سنة ۱۲۶۶

لو ح دیکر

مذاقبر العبد الفقیر المحتاج الی اللہ الغنی المحیب لصمد ملا فیض غفر

الحطیب بن ملا امیر محمد سنة خمس و تسعين والـ ۱۰۹۵

لو ح دیکر

غفرانا من اللہ الشیخ الأجل الأکرم العالم العامل الفاضل حاکم العقول

والمنقول جامع الفروع والاصول سالک السالك الشیخ الغراء ناسک مناسک

الطریقة الزهراء مفتی حکام الشریعة عالم معارف فریخت مولانا عبد بن الشیخ الصلح

کمال الدین الغزوی کان وفاته شهر ذیقعد سنة ستة عشر والـ ۱۰۶

لو ح دیکر

غفرانا من الله الغفور الكريم ورضوانا من الملك الرحمن الرحيم للشيخ الصالح المور
 بحسن النية في زيانة والموصوف بمكارم الاخلاق بل بمثاله واقراءه القام بمصالح
 الرعايا الدائم ببلوك مسالك المحبة بالبرايا الراعي بعناية لحد الصد القوي
 بيوندين خواجہ محمد الغزو كان وفاته في يوم الاثنين تسعة وعشرين من شهر شعبان سنة ١٠٩٩
 الف

(الواحد قبرا مشهور به يشتهر امام)

بسم الله الرحمن الرحيم كل نفس ذائقة الموت انما توفون لجوركم والقيمة اللهم اغفر
 الشيخ اجل السيد بك محمد بن عبد بن رحمة الله عليه نور الله قبره ليلية الجمعة الخامسة والعشرين
 شهر رمضان المبارك سنة اربع وستين واربع مائة ١٠٩٩

لوح ديكر

قد اتحل من دنيا الدنيا الى حريم عقيب السعيد شهيد الصالح العابد في الاخوان و
 الاقر الفقير الى جوار رحمة الملك المنامير وشت من الرحم المغفور خواجہ محمد الغزو سنة ١٠٩٩
 الف

لو ح ذکر

الثاب السعيد كتهيد خواجه تاج الدين المغفور بن خواجه غفر الغزنوي سنة تسع و الف و مئله

لو ح ذکر

قد ارتحل من دار الغر والحريم دار السوء العابد الراعي السعيد في الخلافة و مفتخر
الاخوان المتوكل على رحمة الملك العزيز القوي السخي خواجه بوز محمد بن المرحوم
خواجه باباء الغزنوي سنة احدى و مائة و الف و مئله

لو ح ذکر

قد ارتحل من دار الدنيا المحرم العقيد الثاب السعيد الشهيد الرشيد المختص بالعبادات
الملك القوي المنان المتج بخواجده رمضان ابن خواجه باباء الغزنوي كان
وفاته في يوم الاثنين ثلثة من شهر صفر سنة ست و ستين و الف و مئله

لو ح ذکر

قد اتحل من دار الغزو و جوارحه الملك العفور الشيخ الصالح العابد مربي الفقراء

المعتصم بحل الله الملك القوي في الدارين خواجه ايداد الغزنوي في التاريخ يوم السبت

من شهر ربيع الاخر سنة ثلث وستون والفس سنة

لوح ديكر بخط كوفي

بسم الله الرحمن الرحيم ايشرفني الله بدين والقرآن الحكيم تاجا حريما در سبب بلا و شايه پايان مرقوم بود

لوح ديكر

قد اتحل من دار الدنيا الى دار العقب الشا الاخر الاخضر لا بعد المتي مير كل ابن العفور

المبرور خواجه بن الغزنوي كان وفاته في يوم الاحد خمس وعشرون من شهر رجب المرجب سنة

لوح ديكر

قد اتحل من دار الدنيا الى دار كعبه الشا الصالح العابد المجاهد معين المضعف و مربي

الفقراء فخر الاخوان وزبدة الاقران للعفور المبرور حجة على ابن خواجه مير محمد

الغزواني كان وفاته يوم الاثنين شهر جمادى الاولى سنة ست واربعين ^{عشرون} والالف

لوحة ديكور

غفرانا من الله للشيخ الصالح المتقوا حبه من الغزواني الحجة قد ارتحل من دار الدنيا

الحرم العقبه ضحوة يوم الخميس اثناعشر من شهر شوال سنة سبع وتسعين ^و وتسعمائة ^{٩٩٤}

لوحة ديكور

غفرانا من الله للشيخ الصالح العابد بن اخوان وزيد الاقران الفقير الى جوار الملك العفون

خادم محمد بن الجوهري محمد علي الغزواني كان وفاته في يوم الخميس ^{عشرون} عشر من شهر شعبان ^{عشرون} وخمس مائة ^{عشرون} والالف

لوحة ديكور

قد ارتحل من دار الدنيا الى حريم العقبه الشيخ الصالح العابد بن اخوان وزيد الاقران

المتوكل على الله القوي المسمى خواجه بدويش محمد بن الجوهري الفقير الى جوار الملك العفون

مئة والالف ^{١١٠٠}

لوحة ديكور

من شهر شعبان

عشر من شهر محرم الحرام احدى وستون والـ ۱۰۶۱

لو ح ديكر

قد اُتحت من دار الدنيا الى دار العقبه الصالح العابد المسمى ناظر بن خضر قلاتي
كان وفاته يوم الجمعة اثنان من شهر ربيع الاول سنة سبع وتسعون الف

لو ح ديكر

قد اُتحت من دار الغرور الى جوار رحمة الملك المغفور الشاب الصالح العابد ^{خون} ^{مغفورا} ^{الا}
وشرف الاقران المسمى فيروز خان ابن المغفور المبرور دريا خان قلاتي ثم الغزوي
في التاريخ يوم السبت شهر ربيع الاول سنة اربع واربعين والـ

لو ح ديكر

قد وقع وفات الشيخ السالك مالك الطريقة وراحم مراد
الحقيقي والعبادة قدوة الزهاد المسمى درويش علي دابن بابا ^{طابق}

القتل في التاريخ يوم الجمعة من شهر رجب سبعين وستمائة

لوح ذكر رزستان بامد

قد ارتحلت من دار الدنيا الى حريم العقبه الشاب المتعبد

الرشيد المسمى خواجه شوق بن المغفور المبرور خواجه محمد

في يوم الجمعة عشرون من شهر رمضان سنة سبع وثمانون والفت

روضة هفت در الواح
مفروق زنار كدر هر جا بد
و بنا می مشهور نیستند

الواح نوحی و رضہ سلطان

غفرانا من الله للشابة الشاجدة الصائمة تاج المستورات
وزين المخدرات المئات اغه شهر بابوبنت المرحوم المغفور المبرور
المرجوع بنات الملك الغفور محمد روضي الغزنوي شهر صفر
المظفر سنة ستة وخمسين والـ (١٠٥٦)

لوح دیگر

هذا القبر المخدومة الولية المعززة افتخار المستورات المسماة
ماه بيك بنت الفاضل العاقل مولانا ناقل الروضی يوم
الجمعة تسعة وعشرين من شهر رمضان سنة ستة وعشرين
الـ ابن دونه و قسست در بالا ای صفت مزار حضرت خواجہ ابوبکر علی المرتضی

	روح دیگر	
--	----------	--

وفات مرحوم مغفورہ بدری جهان بیکم بنت محمد زانجان اچکنا
سیم شکر حب سیدہ اینس روح در مقبرہ بیرون حضرت علیہ السلام واقع است

	روح دیگر در مقبرہ چکل	
--	-----------------------	--

قد رتحت من دار الدنيا الى حريم العقبه العفيفه الصالحة
المستورة فخر المستورات وتاج المخدرات بلقيس الزمان و
خديجة الدوران المتماة ما هم اغذبت المغفور المبرور السعيد الشهيد
پایندہ حسن الغر نوى ليلة الاثنين العشرون من شهر جمادى الاولى سنة
عشرون والاف سنة (۱۰۲۰)

	الروح دیگر روضہ بدولت	
--	-----------------------	--

هذه الرخصة الميمونة المباركة للصالحات للرحومة المغفورة المثمنا

یا دکارسلطان بنت عباد بن خثیمه غفر الله لها ولوالدیهما ...

لوح دیگر

هذه القبر الصالحة الساجدة الصائمة نازك اغه بنت مير خدا قلی
المیدانی کان وفاتها فی یوم الجمعة من شهر رمضان السنه سبع و عشرون ^{۱۰۲۶} والف

الواح دیگر در بقعه محمد شریف

قد ارتحلت من دار الغرور الى جوار رحمة الملك الغفور الراضية
المرضية بمشيئة الله تعالى وارادته مزينة بجواهر الايمان حلية
الايقان السيدة المعصومة والشريفة المرحومة فخر المستورات وزین
المخدرات نتيحة السادات اعظام منبأ عزيزة الامراء الكرام حسباً
التمامة بی جهمان سلطان بنت المغفور المبرور السالك المسالك
الشرعية الغراء والناسك المناسك الطريقة الزهراء مخدومنا

مولانا یار محمد الغزنوی فی شهر رجب سنہ (۱۰۱۱)

لوح دیگر

كان وفات السيدة النساء الزمان وخديجة الدوران الصالحة
الصائمة الساجدة ثمرة طه وليين ومفتخرة عترة سيد المرسلين
المسماة صفية بنت الملك سيد مرتضى بن السيد المعظم المكرم
امير سيد عبد الله الهوباني ثم الاصفهاني في تاريخ شهر جمادى
الثاني المنتظم في سالك الشهر سنة اثنان وتسعين وتسماية (۹۹۲)

لوح دیگر

كان وفات سيدة النساء الزمان وملكة الدوران المغفورة المبرورة
المسماة معصومة بنت السيد الامير المكرم المعظم الكبير السيد مرتضى
هوباني ثم الاصفهاني في شهر ذيقعدة الحرام المنتظم في سالك
الشهر

سنہ سبع و تسعون و تسعمائة سنہ (۹۹۷)

لوح دیگر

ہذا قبر السيدة الصالحة العابدة الصائمة فخر المستورات
وزین المخدرات ثمرة شجرة آلاء و لیین نتیجة اولاد سيد المرسلین
المتماة بی بنو بر سلطان بنت سيد السادات منبع العادات
الامیر الکبیر امیر حمید بن المرحوم المعفور المکرم المحب بنی امیر
امرتضی المہویانی فی التاريخ یوم الخمیس اربع من ذی الحجة الحرام
سنہ خمس و تسعین و تسعمائة سنہ (۹۹۵)

لوح دیگر در مراد شیخ عبد السلام رضوی

توفی اللہ تبارک و تعالی الصالحة الصائمة المستورة الخیرة
المکرمة فخر المستورات وزین المخدرات الراضیة بقضاء

اللہ الملک القوی بی بی ماہ جانی بنت فضیلت مآب ملا

عبدالوہاب الغزنوی سنہ (۱۱۱۲)

لوح دیگر

الساجدة الصائمة اغهال بنت خضری غزنوی سنہ ۱۰۸۳

لوح دیگر در قبر ساری

هذه الروضة الصالحة السيدة الصائمة العابد

الصائمة الساجدة افتخار المستورات وتاج المخدرات بقلير

الزمان وخديجة الدوران نيتجة السادات العظام سلاوة

الائمة الكرام عزيرة الاولياء الممات بيكمزى بي بنت السيد

السادات منبع الجود والكرامات زينة الآلهة وكن وقدوة

اولاد سيد المرسلين امير سيد محمد الحيدنى الغزنوى فى يوم كرم

الثلاثا خمس عشر شهر ذی القعدة الحرام سنة احدى وثمانين و الف

لوح ذکر رقبہ تابع اولیائے

السيدة المستورة الشہيدة خلیلة بنت محمد بن ابوالفتاسم

لوح ذکر رقبہ مزار امام حیدر علیہ السلام

عفرا نانا من الله للشابة الصالحة الساجدة الصائمة بالقيس

الزمان خديجة الدوران المسماة فاطمة سلطان بنت المغفور

المرحوم المبرور المختص بعبادة الفتوى المسمى خواجه ولي محمد

الغزنوي كان وفاتها يوم الاربعاء الرابع عشر من شهر رجب الحبيب

سنة اربع و ثلاثين و الف ١٠٣٤

لوح ذکر رقبہ عین برقع

قد ارتحلت من دار الدنيا الى حريم العقبى الصالحة الساجدة

الصائمة المستورة بلقيس الزمان خديجة الدوران المسماة اغر صوف
 بنت المجاهد معين اضعفا المسمى ملا ولى محمد الغزنوى يوم
 الاربعاء المنتظر فى ملك لثهور سنة ۱۰۳۱

لوحة ديكر در عين عترة

هذه قبر العفيفة الصالحة العابدة فخر المستورات وتاج
 المخدرات معصومة بنت مولانا الاعظم خواجة خليل الله
 الغزنوى اثني عشر من شهر جمادى الاخر سنة سبع وستين وستمائة

لوحة ديكر در مقبرة شيت سجد جمع اوليا

قد استجلت من دار الغرور الى مقام الحضور الصالحة
 الصائمة الراكعة الساجدة العابدة العفيفة المستورة
 المسماة بي بي عايشه بنت مولانا المحقق ملا محمد صادق الغزنوى

یوم الجمعة اربعة عشر من شهر شوال سنة اثنان وتسعون والالف

الواحد فرستاد به پیرزاده

قد ارتحلت من دار الدنيا الى حريم العقب السيدة الصالحة
المستورة المرحومة المغفورة نتيجة السادات العظام الكرام سلام
اولاد سيد الانام المسمات شایسته بنی بنت المغفور المبرور
میر محمد پیرزاده کان وفاتها فی الرابع شهر رمضان المبارک
المنتظم في سلك الثهور سنة ثمان واربعين ومائة والالف من
الهجرة النبوية عليه السلام سنة (۱۱۴۸)

لوح دیگر

قد ارتحلت من دار الدنيا الى حريم العقب السيدة الصالحة
المستورة المرحومة المغفورة فخر المستورات وزین المخدرات

نتیجۃ سادات الکرام سلالۃ اولاد مشایخ العظام المہمات
بی بی کل ماہ بنت المرحوم المغفور میر شہباز پیر زادہ الغریبی
کان وفاتها فی شہر جمادی الاولیٰ سنہ سبع ومانۃ و الف و ستمائے

لوح دیگر بیان باغ نزدیک مزار امام حسین علیہ السلام

ہذہ قبر الضعیفۃ العفیفۃ الصالحۃ الصائمۃ الساجدۃ اغہ
بی بی بنت خواجہ محمد کان وفاتها فی التاریخ سنہ سبعین و ثمانین

لوح دیگر بقبر برین حکیم سنہ

قد ارتحلت من دار الدنیا الی حرم العقبۃ العفیفۃ الصالحۃ
الساجدۃ الراکعۃ فخر المستورات وتاج المحدثات بی بی جمال
بنت المرحوم المبرور المغفور محمد حسین بک کان وفاتها فی
یوم الخامس احد و عشرون من شہر ربیع الاول سنہ ست و سبعین و الف و ستمائے

لع یدر زکیت مزار امام احمد صدار
قدار تخت من دار الدنیاء الفانیة عزیزة الاولیاء فخر المستورات
المهمات اغه منی بذت خواجہ ساقی سیتانی فی یوم الجمعہ
من شہر صفر سنہ تسع و تسعون و خم مایہ (۵۹۹)

لوح دیکر در نواحی مزار امام احمد صدار

عقرانا من الله للصالحۃ الساجدة الطاهرة المهمات اغه
بیروز بذت المعفور المبرور شیخ مصلی الغزنوی کان وفاتها
فی النہر الصفر السنہ احدى وستین و الف ۱۰۶۱

لوح دیکر در نواحی مزار امام ابی بکر صدار

قدار تخت من دار الدینا الی حریم العقبة الصالحۃ العابدۃ
الساجدة تاج المخدرات وزین المستورات بلقیس الزمان
وخلیجة الدوران عصمت پناه عفت استکاه المهمات

اغرمایم بنت المغفور المبرور مولانا عبد الله الغزنوی نور الله
مرقدہا کان وفاتها فی یوم الجمعہ سبعة وعشرين من شهر
ربیع الاول سنة احدى وثلاثين والفاء ۱۰۳۱

لو ح دیگر درمین نواحی

کان وفات المسورة المغفورة اغرمایم بنت حاجی سیکر بنت حاجی علی
بیگ الغزنوی شهر صفر سنة عشرين والفاء ۱۰۲۰

لو ح دیگر در مقبرہ پشته امام

قد ارتحلت من دار الدنيا الى حریم العقب الصالحة الصالحة
العابدة الراكعة الساجدة المتورعة العفيفة المستورة اغرمایم
بنت المغفور المرحوم خواجه نور محمد الغزنوی کان وفاتها
ورحلتها فی یوم الخميس الثاني من شهر محرم الحرام سنة سبعين والفاء ۱۰۲۰

لوح دیگر در مقبرہ پشیمانام

قد ارتحلت من دار الدنیا الی حریم العقبی الصالحۃ
الساجدة الصائمة خدیجة الدوران وبلقیس الزمان
المسمات اغه ما نوبت صلاح اثار خواجہ نیل محمد
الغزنوی فی شهر ذی الحجۃ الحرام سنہ ثمان وثلثین و^{۱۱۳۸} و^{۱۱۳۸} و^{۱۱۳۸}

لوح دیگر در مقبرہ

قد ارتحلت من دار الفناء الی دار البقاء سیدۃ النساء
الصالحۃ العابدۃ الساجدة زین المستورات وفضل المحدثات
وفقہا اللہ تعالیٰ الی اداء الصیام والطاعات وکرّمہا
بتکریم الضیف واعطاء الصدقات فی زمانہ العالمۃ
المتبرکہ فی افضل الاوقات المختصۃ بعنایت الملک القوی

المسمات اغه بانوبنت بابامير الغزنوی کان وفاها یوم
الاثنین من ذیحجة الحرام سنة اثنان وثمانون والفا ۱۰۸۲

لو ح دیگر در نوا می غریب نذر

هذه روضة العفيفة الصالحة المسقوة بلبقيس الرمان وخيد
الدوران المسمات پنجه ماه نوبنت محمد قلی القلاوة
کان وفاها یوم الخميس اربعة عشر من شهر الثوالث سنة سبع وستين والفا ۱۰۶۲

لو ح دیگر در میان ^{مقبره ترک} چهل چکان ^{کناره}

قلاز تخت من دار الدنيا الحريم العقبة الصالحة العابدة المستورة
اغرشادمان بنت دریاخان قلاوی فی شهر جمادی الاول سنة
اربع واربعين والفا — سنة ۱۰۴۴

لو ح دیگر در عین نوا می

قد ارتحلت من دار الغرور والجوارحة الملك الغفور الصالحه
 العابد الساجدة السمات اغما مخرج بنت المرحوم المعفور
 خواجه و زخان القلاتی العزفی کان وفاها فی التاريخ
 الخامس شهر شعبان سنة ستة وخمسين والالف ۱۰۵۶

لو ح ذکر درمین ندامی

قد ارتحلت من دار الدنيا الى حريم العقبه الصالحه المعصومة
 المستورة اغما مخرج بنت خواجه حین قلاتی کان وفاها فی
 التاريخ يوم الجمعة ربعة من شهر شعبان المعظم سنة ثلاث الف ۱۰۰۳

لو ح ذکر

غفرانا من الله للعفيفة الصالحة الساجدة السمات اغما معصومة
 بنت المرحوم المبرور المختص بعنايت الملك الغفور خواجه رحی

القتلا في سنة ثمان وخمسين والالف (۱۰۵۶)

الواجح مقبرة راكم نواحي مزار امام

قد استجلت من دار الدنيا الى حريم العقبي الصالحة

الصائمة الساجدة المسماة صاحب دولت بنت خولج

كلان الرايلى كان وفاتها اثني عشر من شهر محرم الحرام سنة

ثمانون وستين والالف
۱۰۶۸

لوح ديكر

هذه روضة العفيفة الصالحة المستورة بلقيس الزمان

وخديجة الدوران اغرقيمت بن غزني كان وفاتها في يوم

چهارشنبه عم ربيع الاخر سنة ثمانين والالف ۱۰۸۰

مكتبة

پوشیده مبادکه

بنت نوشته می شد چون

لوح بهین قسم کنده بود بهر طاعت

اصل همان طریق نوشته شده

نیز هر جا که ضمیمه است با ضمیر

اشاره نیز مطابق اصل است عمل

نفرایند فقط

الحمد لله وشكره کہ این کتاب نایاب و نسخہ باصواب المسمی بریاض اللوح

حسب الفزمان شہریار عدلت آئین سلطان سلیمین علمگرت سراج کھتہ والدین اللہ

من الامیر بن الامیر راج میر حبیب اللہ خان پادشاہ خود مختار دولت

خدا وادققانستان خلد اللہ علیہ بدستخط فقیر فقیر مولفہ

الراجی الغابی محمد رضا انجمن سانی

وکان ذلک فی شہر صفر ۱۲۲۶

مرحوم

ON THE OCCASION OF THE
MANUSCRIPTS SEMINAR 1967

RIYAZ-UL-ALWAH

INSCRIPTIONS

FROM

GHAZNA

BY

SHEIKH-MOHAMMAD

RIZA

PUBLISHED

THE HISTORICAL SOCIETY OF AFGHANISTON

KABUL 1967

GOVERNMENT PRINTING HOUSE